

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

**Správa Národního parku
a
Chráněné krajinné oblasti Šumava**

Obsah

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	6
1.1. POSTAVENÍ A PŮSOBNOST SPRÁVY NP A CHKO ŠUMAVA.....	6
1.2. POSLÁNÍ NP.....	7
2. KANCELÁŘ ŘEDITELE	7
2.1. PORADNÍ ORGÁNY	7
2.1.1. Rada Národního parku Šumava	7
2.1.2. Výkonný výbor Rady Národního parku Šumava.....	8
2.2. MÉDIA	9
2.3. KOMUNIKACE S REGIONEM, SPOLUPRÁCE S OBCEMI	9
2.3.1. Spolupráce s regionem.....	9
2.3.2. Spolupráce s obcemi	10
2.4. PERSONÁLNÍ.....	13
2.4.1. Personální statistika.....	13
3. ODDĚLENÍ VNITŘNÍ KONTROLY	13
3.1. AUDITNÍ ČINNOST	14
3.2. KONTROLNÍ ČINNOST	14
3.2.1. Finanční kontrola	14
3.2.2. Kontrola lesnických činností.....	15
4. OCHRANA PŘÍRODY	15
4.1. ODDĚLNÍ EKOLOGIE KRAJINY	15
4.2. ODDĚLENÍ MONITORINGU, KOORDINACE VÝZKUMU A DOKUMENTACE.....	16
4.3. EKOLOGIE LESA.....	18
4.3.1. Klonový archiv jedle bělokoré – Staré Srní a Filipova Huť	18
4.3.2. Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava	19
4.3.3. Šetření přirozené obnovy a výsadby na plochách postižených orkánem Kyrill v síti zkusných kruhových ploch.....	20
4.4. EKOLOGIE NELESNÍCH EKOSYSTÉMŮ	21
4.4.1. Monitoring hydrometeorologických poměrů	21
4.4.2. Monitoring povrchových vod	21
4.4.3. Monitoring šumavských rašelinišť	21
4.4.4. Program inventarizace šumavských rašelinišť	23
4.4.5. Program revitalizace šumavských mokřadů a rašelinišť	23
4.4.6. Program revitalizace šumavských toků.....	24
4.5. PÉČE O BEZLESÍ.....	25
4.5.1. Koncepční materiály a odborné podklady.....	25
4.5.2. Zemědělství	25
4.5.3. Managementové akce	26
4.6. ZOOLOGIE	28
4.6.1. Ptáci	28
4.6.2. Netopýři	28
4.6.3. Savci.....	29
5. VNĚJŠÍ VZTAHY	31
5.1. ODDĚLENÍ MARKETINGU	32
5.1.1. Internetové stránky organizace	32

5.1.2.	<i>Péče o návštěvníky s handicapem</i>	33
5.1.3.	<i>Fotoarchiv</i>	34
5.1.4.	<i>Realizované a rozpracované projekty</i>	34
5.2.	INFORMAČNÍ STŘEDISKA	38
5.2.1.	<i>Oddělení informačních středisek a ekologické výchovy</i>	38
	<i>Návštěvnost informačních středisek v roce 2013</i>	39
5.3.	MUZEUM VIMPERK.....	41
5.4.	STŘEDISKA ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY SPRÁVY.....	43
5.4.1.	<i>Novinky v činnosti středisek environmentální výchovy Správy.</i>	43
5.4.2.	<i>Přehled aktivit SEV Vimperk v roce 2013</i>	44
5.4.3.	<i>Přehled aktivit IS a SEV Kašperské Hory v roce 2013</i>	47
5.4.4.	<i>Přehled aktivit SEV Stožec v roce 2013</i>	53
5.4.5.	<i>Realizované dotační projekty Střediska environmentální výchovy v roce 2013</i>	57
5.5.	INFORMAČNÍ A STRÁŽNÍ SLUŽBA.....	61
5.5.1.	<i>Informační a strážní služba v roce 2013</i>	61
5.5.2.	<i>Doprovody, akce</i>	61
5.5.3.	<i>Přestupky</i>	62
5.5.4.	<i>Důležité události</i>	62
5.5.5.	<i>Činnost v rámci Integrovaného záchranného systému</i>	63
6.	REALIZOVANÉ PROJEKTY SPRÁVY NP A CHKO ŠUMAVA	65
6.1.	POŘÍZENÍ MODERNÍ TECHNIKY A TECHNOLOGIÍ SPRÁVY NP A CHKO ŠUMAVA PRO ZVÝŠENÍ KVALITY ŘEŠENÍ MU	65
6.2.	USMĚRNĚNÍ BĚŽECKÉHO LYŽOVÁNÍ V NP ŠUMAVA, ČÁST MODRAVA.....	65
6.3.	OBNOVA LÁVKY "ČERNÝ KŘÍŽ" PŘES STUDENOU VLTAVU.....	65
6.4.	MRAVENČÍ STEZKA – AREÁL LESNÍCH HER SRNÍ.....	65
6.5.	<i>S Jetíkem po českých horách</i>	66
	<i>Doplnění naučných stezek u obcí Kvilda a Borová Lada</i>	66
7.	MEZINÁRODNÍ VZTAHY	69
7.1.	SPOLUPRÁCE SE SPRÁVOU NP BAVORSKÝ LES.....	69
7.2.	SPOLEČNÉ PROJEKTY.....	69
7.3.	DALŠÍ PROJEKTOVÍ PARTNEŘI A SPOLEČNÉ PROJEKTY.....	69
7.4.	MEZINÁRODNÍ NÁVŠTĚVY, EXKURZE	69
7.5.	AKTIVITY VŮČI ZAHRANIČÍ.....	69
7.6.	OSTATNÍ.....	70
8.	STÁTNÍ SPRÁVA	70
8.1.	SPRÁVA NP ŠUMAVA	71
8.2.	STÁTNÍ SPRÁVA V OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY	71
8.2.1.	<i>Ochrana dřevin</i>	71
8.2.2.	<i>Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích</i>	71
8.2.3.	<i>Územní plánování</i>	72
8.2.4.	<i>Stavební činnost podle § 44 ZOPK</i>	72
8.2.5.	<i>Výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů</i>	72
8.2.6.	<i>Výzkumná činnost</i>	72
8.2.7.	<i>NATURA 2000</i>	72
8.2.8.	<i>Stanoviska k pronájmu a převodu pozemků</i>	73
8.2.9.	<i>Sankce</i>	73
8.2.10.	<i>Ostatní</i>	74
8.2.11.	<i>Státní správa na úseku ochrany zemědělského půdního fondu</i>	74

8.2.12.	<i>Státní správa na úseku myslivosti</i>	75
8.2.13.	<i>Státní správa na úseku rybářství</i>	75
8.3.	SPRÁVA CHKO ŠUMAVA	75
8.3.1.	<i>Ochrana přírody</i>	75
8.3.2.	<i>Práce s veřejností</i>	77
9.	PÉČE O LESNÍ EKOSYSTÉMY	79
9.1.	VÝVOJ NAHODILÝCH TĚŽEB	79
9.2.	PŘESTAVBY LESNÍCH POROSTŮ A VZDĚLÁVÁNÍ	79
9.3.	PŘEMĚNA DRUHOVÉ SKLADBY A REDUKCE ZVĚŘE	79
9.4.	CÍLE DO ROKU 2014	80
9.5.	STATISTIKA A LESNÍ PROVOZ	81
9.5.1.	<i>Těžební činnost</i>	81
9.5.2.	<i>Ochrana lesa v NP Šumava v roce 2013</i>	83
9.5.3.	<i>Lesní školkařství</i>	86
9.5.4.	<i>Obnova lesa v roce 2013</i>	87
9.5.5.	<i>Obnova LHP</i>	89
9.5.6.	<i>Péče o zvěř v roce 2013</i>	90
9.6.	ZOOLOGICKÝ PROGRAM	94
9.6.1.	<i>Srubby pro pozorování jelena evropského</i>	94
9.6.2.	<i>Ekologické centrum – stanice pro handicapovaná zvířata Klášterec</i>	94
9.6.3.	<i>Informační centrum – soví voliéry Borová Lada</i>	94
9.6.4.	<i>Návštěvnická centra Kvilda a Srní</i>	94
9.6.5.	<i>Rybí líheň</i>	95
9.6.6.	<i>Produkce rybích násad</i>	95
9.6.7.	<i>Zarybňování</i>	95
9.6.8.	<i>Lov na udici</i>	96
9.6.9.	<i>Vzdělávání a propagace</i>	96
10.	EKONOMICKÝ ODBOR	97
10.1.	EKONOMICKÉ ODDĚLENÍ	97
10.1.1.	<i>Hospodaření Správy v roce 2013</i>	97
10.2.	SPRÁVA MAJETKU A VÝROBY	103
10.2.1.	<i>Opravy cest</i>	103
10.2.2.	<i>Investiční akce a stavební opravy</i>	103
10.2.3.	<i>Realizace staveb a projektů v roce 2013</i>	103
10.2.4.	<i>Plány na rok 2014</i>	105
10.3.	INFORMAČNÍ SYSTÉMY A GIS	106

1. Základní údaje

1.1. Postavení a působnost Správy NP a CHKO Šumava

Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava (zkrácený název: Správa NP a CHKO Šumava - dále jen „Správa“) je příspěvkovou organizací zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR dne 1. července 1991.

Základním účelem Správy je zabezpečení odborné a praktické péče o přírodní a krajinné prostředí na území Národního parku Šumava (dále jen „NP Šumava“) a Chráněné krajinné oblasti Šumava (dále jen „CHKO Šumava“), tvořících současně Biosférickou rezervaci Šumava, a na území ochranného pásma Národní přírodní památky Blanice mimo území CHKO Šumava a vojenského Újezdu Boletice, zajištění odborné, metodické, monitorovací, dokumentační, informační, znalecké a osvětové činnosti v oblasti ochrany přírody a krajiny, prostřednictvím Správy Národního parku Šumava a Správy Chráněné krajinné oblasti Šumava, které jsou vnitřními organizačními jednotkami. Správa zajišťuje výkon státní správy a další povinnosti v ochraně přírody a krajiny v rozsahu stanoveném zákonem.

Předměty činnosti jsou podrobně uvedeny ve Zřizovací listině.

Rozloha

NP Šumava	68 339 ha
CHKO Šumava	99 664 ha (tvoří ochranné pásmo NP)

Národní parku Šumava (největší národní park České republiky)

kultura	Celkový součet (v m ²)	Celkový součet (v ha)
orná půda	3 336 255	334
zahrada	76 369	8
TTP	55 689 397	5 569
lesy	544 366 676	54 437
vodní plocha	11 039 212	1 104
zastavěná plocha	701 373	70
ostatní plocha	68 183 077	6 818
Celkový součet	683 392 359	68 339

I. zóna dle LHP	8 743 ha
II. zóna	56 742 ha
III. zóna	2 854 ha

Vyhlášení NP: Nařízením Vlády České republiky č. 163/1991 Sb. ze dne: 20. března 1991, kterým se zřizuje Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany.

Vyhlášení CHKO: Výnosem Ministerstva školství a kultury č. 53855/63 ze dne 27. 12. 1963, novelizováno výnosem Ministerstva kultury ČSR č. 5954 ze dne 17. 3. 1975.

1.2. Poslání NP

Poslání národního parku je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí, zejména ochrana či obnova samořidících funkcí přírodních systémů, přísná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů, jakož i využití území národního parku k turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí.

Hospodářské a jiné využití národního parku musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních poměrů.

2. Kancelář ředitele

Blanka Müllerová

2.1. Poradní orgány

2.1.1. Rada Národního parku Šumava

Předseda: Miloš Pícek

V roce 2013 proběhla 3 jednání Rady NP Šumava.

5. 4. 2013 s programem

1. Zahájení, schválení zápisu z minulého jednání a programu dnešního jednání (Pícek)
2. Plán péče (Ing. Böhm)
3. Návštěvní řád NPŠ (RNDr. Braun)
4. Informace a různé

20. 6. 2013 s programem

1. Zahájení, schválení zápisu z minulého jednání a programu dnešního jednání (Pícek)
2. Plán péče (Ing. Böhm)
3. Zpráva ze služební cesty po NP Velké Británie (RNDr. Havel)
4. Informace a různé

13. 12. 2013 s programem

1. Zahájení, schválení zápisu z minulého jednání a programu dnešního jednání (Pícek)
2. Plán Péče (Ing. Böhm)
3. Realizované projekty Správy NP a CHKO Šumava ve prospěch turistického ruchu (Mgr. Mánek, Mgr. Kvapil)
4. Audity PWC (zástupce PWC)
5. Výsledek průzkumu nevybuchlé munice na Prášílsku (Doc. Chládek)
6. Informace a různé

Hlasování per rollam

Hlasování o návrhu možného rozdělení národního parku do dvou kategorií k navrženému zařazení NP Šumava do kategorie II/IV dle IUCN.

Výsledek hlasování:

Členů Rady NPŠ	48
Celkem hlasujících	31
Zdrželo hlasování	1
Pro návrh - ANO	11
Proti návrhu - NE	19

Rada NP Šumava rozhodla hlasováním per rollam, které probíhalo od 1. února do 7. února 2013 PROTI předloženému návrhu rozdělení národního parku do dvou kategorií k navrženému zařazení NP Šumava do kategorie II/IV dle IUCN.

V roce 2013 došlo k přijetí nového Organizačního a Jednacího řádu Rady NP Šumava. Z Rady byl pro opakovanou nepřítomnost odvolán pan František Dvořák a na základě osobní žádosti ji také opustil zástupce Správy KRNAP Ing. Otakar Schwarz, Ph.D. Vzhledem k dlouhodobé pracovní neschopnosti pana starosty delegovalo zastupitelstvo obce Nicov nového zástupce do Rady NP Šumava - místostarostku Lenku Podsklanovou.

K 31. 12. 2013 měla Rada NP Šumava 25 členů delegovaných ze zákona a 22 členů jmenovaných.

2.1.2. Výkonný výbor Rady Národního parku Šumava

Předseda: Miloš Pícek

Výkonný výbor se v roce 2013 sešel osmkrát. Počet členů Výkonného výboru se změnil na 12. Složení Výkonného výboru: 4 zástupci obcí (Ing. Antonín Schubert, Jiří Hůlka, Ing. Miroslav Mäntl, Ing. Jana Hrazánková), zástupci krajů (Ing. Jan Kroupar, Ing. Karel Vlasák), zástupce horské služby (Michal Jandůra), 2 zástupci z vědecké veřejnosti (Prof. RNDr. Stanislav Vacek, DrSc., Doc. Ing. Petr Zahradník, CSc.) a 3 zástupci z ostatních členů Rady (PhDr. Jan Stráský, Miloš Pícek, Ing. Pavel Vokál).

Hlavní projednávaná témata:

- Plán péče
- Péče o lesní ekosystémy
- Péče o bezlesí
- Zonace, cestní síť, hraniční přechody
- Zákon o NP Šumava
- Ekonomická situace Správy NP Šumava, hospodaření s nemovitostmi, využití zámku Vimperk
- KIPR (Krajinný integrovaný plán rozvoje)
- Systémové řešení občerstvení návštěvníků v NP Šumava
- Palivové dříví
- Bílá stopa
- Splouvání
- Výsledky leteckého snímkování

2.2.Média

Pavel Pechoušek

V roce 2013 vydal tiskový mluvčí 85 tiskových zpráv. Uspořádal 8 tiskových konferencí. V terénu nebo přímo na Správě NP a CHKO Šumava ve Vimperku. Pro novináře se konaly dva press tripy.

2.3.Komunikace s regionem, spolupráce s obcemi

Zdeňka Lelková

Komunikace mezi Správou NP a CHKO Šumava, obcemi a celým regionem byla jedním z nejdůležitějších úkolů vedení Správy i v roce 2013.

Významnou roli hraje práce Rady NP Šumava, jejích pracovních skupin a pravidelné měsíční jednání Výkonného výboru Rady.

Slavnostní zahájení zimní lyžařské sezóny na Kvildě (foto: Štěpán Rosenkranz)

2.3.1. Spolupráce s regionem

Většina aktivit Správy NP a CHKO Šumava, které jsou zaměřeny na veřejnost, je využívána obyvateli a subjekty z regionu...

Každoročně Správa NP a CHKO Šumava aktivně spolupracuje s informačními středisky obcí a kulturními středisky měst (MěKS Vimperk – Léto pod Boubínem, Kašperské Hory - Slavnosti na hradě Kašperk atd). Nejvýraznější podíl na spolupráci s regionem, hlavně školami má oddělení environmentální výchovy a informační střediska Správy NP Šumava.

V roce 2013 byla naplňována Dohoda o spolupráci s Regionální rozvojovou agenturou ve Staších, ve které bylo pokračováno ve spolupráci v celé řadě osvědčených aktivit. Nejvýznamnějším výsledkem této spolupráce je opět získání centrálního sponzora Bílé stopy na Šumavě, zdárný průběh splouvání Teplé Vltavy.

Velice úspěšnou akcí v regionu byl II. ročník spolupráce s podnikatelskými subjekty „Na zelený čtvrtek- zeleným pivem – za zelenou Šumavu. Do akce se zapojilo přes dvacet podnikatelských subjektů na území NP Šumava. V polovině roku 2013 byl zahájen projekt Partner Národního parku Šumava a ke konci roku bylo vybráno 15 podnikatelských subjektů z oblasti ubytování – pohostinství a 10 z oblasti tradiční šumavská řemesla, se kterými bude uzavřena partnerská smlouva.

V roce 2013 se po dlouhé době podařilo plánovitější těžbou dřeva uspokojit skoro 100% požadavků na palivo v území NP.

2.3.2. Spolupráce s obcemi

V roce 2013 Správa NP pokračovala v komunikaci s obcemi nad jejich konkrétními problémy a záměry rozvoje (Modrava, Borová Lada, Stožec, Nová Pec, Kvilda, Srní, Prášily), v mnoha případech se podílela i formou odborné a organizační pomoci na dílčích projektech. Spolupráce byla vedena ve společném zájmu péče i o kulturní a historické dědictví Šumavy.

V roce 2013 pokračovala spolupráce s obcemi i na letní přípravě běžeckých stop v regionu národního parku, na které se podílí jednotlivá územní pracoviště a strážci NP. Druhým rokem se obce podílely částkou 200 000 Kč na financování provozu Zelených autobusů po NP Šumava. Na druhé straně Správa NP Šumava nabídla obcím možnost organizace poznávací exkurze pro místní obyvatele, která je využívána minimálně. Za účasti členů Rady a obcí se uskutečnila v dubnu 2013 poznávací exkurze po národních parcích Anglie a Skotska, ze které se ještě do konce roku podařilo některé zkušenosti využít a realizovat v NP Šumava.

V průběhu roku 2013 byl zpracován a podán projekt na revitalizaci pozemků z LV Správy NP a CHKO Šumava, které se nacházejí v zastavěných územích obcí Stožec a Kvilda, projekt, který by měl zajistit podmínky pro možnost pravidelné péče o tyto prostory v obcích.

Nejdůležitější aktivitou v komunikaci s regionem bylo projednávání návrhu nového plánu péče v Radě NP a pokračování projednávání nové zóny – projednávání postoupených připomínek obcí Radou NP Šumava na MŽP.

Vybrané statistické údaje - výměry, zonace v NP Šumava (na katastrální podklad)

Výměra NP v ha	Současně platná zonace z roku 1995			Projednaná zonace k 31. 12. 2013		
	I.zóna celkem	II.zóna celkem	III. Zóna	I.zóna celkem	II.zóna celkem	III. Zóna
68 437,9	8 974,3	56 153,4	3 310,2	17 861,8	47 277,9	3 300,3
	13,11%	82,05%	4,86%	26,10%	69,08%	4,82%

Vybrané statistické údaje - výměry, zonace v NP Šumava (na katastrální podklad)

Město/Obec	Výměra NP na území obce	Současné platná /1995/ I. zóna	Současné platná /1995/ II. zóna	Současné platná /1995/ III. zóna	Podíl stávající zóny z výměry území obce v NPŠ			Podíl navrhované zóny z výměry území obce v NPŠ			Projednaná zonace k 14.10.2013 (ha)						
					NPŠ			v NPŠ			I. Zóna bezzásahová	I. Zóna zásahová	I. zóna celkem	IIA. Zóna	IIB. zóna	II. zóna celkem	III. Zóna
					Podíl I. zóny	Podíl II. zóny	Podíl III. zóny	Podíl I. zóny	Podíl II. zóny	Podíl III. zóny							
Borová Lada	3 309,9	328,6	2 803,0	178,3	9,9%	84,7%	5,4%	10,8%	82,7%	6,5%	174,5	182,9	357,4	233,9	2 502,7	2 736,6	215,6
Čachrov	1 669,2	265,4	1 403,8	0,0	15,9%	84,1%	0,0%	21,7%	78,3%	0,0%	319,7	42,6	362,3	213,3	1 093,5	1 306,8	0
Hartmanice	1 684,6	161,1	1 443,5	80,0	9,6%	85,7%	4,7%	16,0%	78,1%	6,0%	0,0	269,3	269,3	154,0	1 160,9	1 314,9	100,3
Horní Planá	1 498,5	265,7	1 232,8	0,0	17,7%	82,3%	0,0%	36,2%	63,5%	0,3%	411,7	131,4	543,1	421,0	530,4	951,4	4
Horní Vlaviče	459,8	0,0	391,7	68,1	0,0%	85,2%	14,8%	0,0%	78,9%	21,1%	0,0	0,0	0	0,0	362,7	362,7	97,1
Horská Kvilda	2 988,6	501,1	2 444,0	43,5	16,8%	81,8%	1,5%	11,9%	87,4%	0,7%	0,0	354,8	354,8	65,0	2 546,6	2 611,6	22,2
Kašperské Hory	1 451,3	93,2	1 307,7	50,4	6,4%	90,1%	3,5%	1,8%	93,1%	5,1%	26,3	0,0	26,3	0,0	1 351,6	1 351,6	73,5
Kvilda	4 517,8	566,1	3 798,2	153,5	12,5%	84,1%	3,4%	15,4%	82,0%	2,6%	543,3	152,5	695,8	237,3	3 468,4	3 705,7	116,3
Lenora	79,8	0,0	55,8	24,0	0,0%	69,9%	30,1%	0,0%	74,9%	25,1%	0,0	0,0	0,0	0,0	59,8	59,8	20,0
Modrava	8 167,5	1 997,6	6 108,3	61,6	24,5%	74,8%	0,8%	69,1%	29,8%	1,1%	5 645,5	0,0	5 645,5	489,9	1 943,8	2 433,7	88,4
Nicov	146,9	19,0	115,7	12,2	12,9%	78,8%	8,3%	0,0%	90,5%	9,5%	0,0	0,0	0,0	0,0	132,9	132,9	13,9
Nová Pec	5 268,6	869,3	3 859,3	538,0	16,5%	73,3%	10,2%	31,7%	58,7%	9,6%	1 440,7	231,0	1 671,7	997,4	2 096,1	3 093,5	503,9
Nové Hnět	1 237,0	205,5	1 008,3	23,2	16,6%	81,5%	1,9%	18,8%	80,6%	0,6%	71,8	160,4	232,2	15,1	981,7	996,8	8,0
Prácheň	11 233,3	1 328,3	9 607,4	297,6	11,8%	85,5%	2,6%	36,1%	62,6%	1,3%	3 812,8	240,9	4 053,7	1 077,3	5 955,7	7 033,0	146,5
Rejštejn	2 559,9	113,8	2 204,5	241,6	4,4%	86,1%	9,4%	2,6%	86,4%	10,9%	0,0	66,9	66,9	124,6	2 088,1	2 212,7	280,3
Smí	3 347,7	354,3	2 514,0	479,4	10,6%	75,1%	14,3%	9,1%	75,1%	15,8%	46,7	257,9	304,6	184,1	2 329,6	2 513,7	529,4
Stachy	217,0	0,0	208,2	8,8	0,0%	95,9%	4,1%	0,0%	96,6%	3,4%	0,0	0,0	0,0	0,0	209,6	209,6	7,4
Stožec	10 464,4	719,3	9 303,0	442,1	6,9%	88,9%	4,2%	10,9%	84,1%	5,0%	906,1	233,6	1 139,7	699,4	8 097,6	8 797,0	527,7
Strážný	4 570,5	550,6	3 864,1	155,8	12,0%	84,5%	3,4%	18,6%	75,1%	6,3%	419,4	431,9	851,3	594,5	2 836,0	3 430,5	288,8
Volary	1 522,1	303,1	1 051,5	167,5	19,9%	69,1%	11,0%	34,2%	58,3%	7,5%	520,5	0,0	520,5	0,8	886,3	887,1	114,5
Železná Ruda	1 372,2	145,3	1 190,9	36,0	10,6%	86,8%	2,6%	34,6%	63,0%	2,4%	453,4	20,8	474,2	397,8	466,7	864,5	33,5
Želňava	673,3	187,0	237,7	248,6	27,8%	35,3%	36,9%	43,4%	40,4%	16,2%	292,5	0,0	292,5	0,0	271,8	271,8	108,9
	68 439,9	8 974,3	56 153,4	3 310,2	13,1%	82,0%	4,8%	26,1%	69,1%	4,8%	15 084,9	2 776,9	17 861,8	5 905,4	41 372,5	47 277,9	3 300,3
	100,00%	13,11%	82,05%	4,86%							22,04%	4,06%	26,10%	8,63%	60,45%	69,08%	4,82%

	centrální a hraniční obce	xxx	zvětšení I.zóny
	okrajové obce	xxx	zmenšení III.zóny

Program podpory obcí NP , Národní program SFŽP podle Přílohy IV Směrnice MŽP

Jde o program investiční a neinvestiční podpory projektů zaměřených na rozvoj sekundární návštěvnické infrastruktury regionů národních parků, podpora zkvalitňování čištění odpadních vod, podpora ekologické výchovy na ZŠ v regionu. V roce 2012 Správa iniciovala na MŽP a podílela se na přípravě 3. výzvy, která byla v roce 2013 vyhlášena.

Projekt Partner Národního parku Šumava (seznam partnerů)

<i>Ubytování - pohostinství</i>		
1	Hotel Zlatá Hvězda	Vimperk
2	Hotel Annín	Dlouhá Ves
3	Hotel Alpská vyhlídka	Kvilda
4	Hotel Šumava Inn	Kvilda
5	Hotel Modrava	Kašperské hory
6	Hotel Bobík - konopné lázně, pivovar	Volary
7	Hotel Srní	Kašperské hory
8	Hotel Rankl	Kvilda
9	Hotel České Žleby	České Žleby
10	Hotel Horizont	Železná Ruda
11	Hotel Tosch	Kašperské hory
12	Hotel Belveder +pivovar	Železná Ruda
13	Pension Böhmerwald	Železná Ruda
14	Chata Rovina	Hartmanice
15	Klostermannova chata	Kašperské Hory

<i>Tradiční šumavská řemesla</i>		
16	Martin Jůzek - včelař,	Borová Lada
17	Karel Tittl - řezbář	Horská Kvilda
18	Slunečná - biofarma, penzion	Želnavá
19	Farma Strážný	Strážný
20	Šumavský pivovar	Borová Lada
21	Pekárna Alzbětín	Železná Ruda
22	Měšťanský pivovar Dudák	Strakonice
23	Pivovar Modrava	Kašperské hory
24	Slunečná kavárna	Kašperské hory
25	Cafe Charlotte	Železná Ruda
26	Travel Agency Go Šumava	Sušice
27	Lyžařský areál Nad nádražím	Železná Ruda

2.4. Personální

Richard Kolář

2.4.1. Personální statistika

Vzdělávání zaměstnanců:

za rok 2013 Správa zaplatila vzdělávacím agenturám za vzdělávání potřebného pro udržení a prohloubení kvalifikace zaměstnanců celkem	844 132
v roce 2013 studovalo na základě uzavřené kvalifikační dohody s podporou Správy vyšší nebo vysokou školu formou studia při zaměstnání celkem, z toho	0
• studium na vyšší odborné škole	0
• studium na vysoké škole	0
• odstoupil od uzavřené kvalifikační dohody a uhradil Správě dosud vynaložené náklady	-

Fyzické stavy zaměstnanců:

	TH	D	celkem
k 1. 1. 2013 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	228	39	267
během roku nastoupilo ke Správě nových zaměstnanců	15	2	17
během roku odešlo od Správy celkem zaměstnanců	1	2	3
• z toho z důvodu odchodu do starobního a invalidního důchodu	0	0	0
• z toho z důvodu organizačních změn	0	1	1
k 31. 12. 2013 bylo u Správy zaměstnáno celkem zaměstnanců	243	39	281
• z toho zaměstnaných žen	85	6	91
• z toho zaměstnanců na mateřské a rodičovské dovolené	11	-	11
v roce 2013 bylo u Správy zaměstnáno celkem osob se zdravotním postižením	3	1	4

K 31. 12. 2013 je průměrný přepočtený stav zaměstnanců	226	38,1	264,1
--	-----	------	-------

Drobná mzdová statistika:

za rok 2013 bylo vyplaceno celkem prostředků na platy	81 004 007,-
průměrný měsíční plat u Správy za rok 2013 byl	25 188,-

3. Oddělení vnitřní kontroly

Marcela Poklopová

Oddělení vnitřní kontroly (OVK) je přímo podřízení řediteli Správy NP a CHKO Šumava, který zajišťuje jeho nezávislost a organizační začlenění mimo řídicí struktury Správy.

Oddělení vnitřní kontroly provádí finanční kontrolu dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole jako součást vnitřního kontrolního systému Správy s odkazem na zákon č. 552/1991 Sb. a kontrolu dodržování zákonů č. 114/1992 Sb. a 289/1995 Sb. s ohledem na procesní postupy v rámci péče o ekosystémy v NP Šumava.

Činnost oddělení zajišťují:

- interní auditor – vedoucí oddělení vnitřní kontroly
- referent finanční kontroly
- lesní inspektor

3.1. Auditní činnost

Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů u Správy NP a CHKO Šumava. Pomáhá organizaci dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému rizik, řídicích a kontrolních procesů, správy a řízení organizace.

Interní audit provádí interní auditor Správy v souladu s právními předpisy, s Mezinárodním rámcem profesní praxe interního auditu spolu s Etickým kodexem a s vnitřními předpisy Správy. Nezávisle a objektivně informuje ředitele Správy a poradu vedení o výsledcích a doporučeních ke zdokonalování vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo ke zmírnění rizik, a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Současně v souladu s Plánem interního auditu zajišťuje úkoly v metodické a konzultační činnosti.

V roce 2013 bylo provedeno 8 plánovaných auditů a 1 mimořádný audit.

Zaměření plánovaných auditů:

- Audit projektu Výzkum ekologie rysa ostrovida a srnce obecného v horském ekosystému, číslo projektu 18, závěrečná etapa;
- Audit projektu Rekonstrukce a modernizace IS Kvilda;
- Audit pohledávek, vymáhání pohledávek;
- Audit autoprovozu;
- Audit nákladů spojených s výkonem 241 – myslivost;
- Audit nákupu a obměny IT u Správy;
- Audit vnitřního kontrolního systému (VKS) Správy za rok 2013;
- Následný audit plnění opatření přijatých k nápravě nedostatků z předchozích auditů

Mimořádný audit se týkal účelnosti uzavřených DPC a posouzení jejich efektivnosti k vynaloženým nákladům.

V rámci auditní činnosti byla provedena Analýza systému řízení rizik u Správy za rok 2013 a nastavení řízení rizik Správy pro rok 2014.

3.2. Kontrolní činnost

3.2.1. Finanční kontrola

Finanční kontrolu provádí referent finanční kontroly dle zákona o finanční kontrole a prováděcí vyhlášky s odkazem na zákon č. 552/1991 Sb. a jeho činnost spočívá především v provádění kontroly dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů organizace, zejména upravujících hospodaření s prostředky státního rozpočtu a hospodaření se svěřeným majetkem státu, kontrolu smluvních ujednání, projektů, příspěvků, dotačních titulů, příjmů a nákladů apod.,

3.2.2. Kontrola lesnických činností

Lesní inspektor provádí finanční kontrolu dle zákona o finanční kontrole a prováděcí vyhlášky s odkazem na zákon č. 552/1991 Sb. a kontrolu dodržování zákonů č. 114/1992 Sb. a 289/1995 Sb. s ohledem na procesní postupy v rámci péče Správy o ekosystémy v NP Šumava. Jeho činnost zahrnuje zejména kontrolu, zda vykonávané operace a procesy jsou v souladu s příslušnými zákony a vyhláškami, kontrolu souladu s rozhodnutími správních orgánů na úseku ochrany přírody a státní správy lesa, kvality definovaných operací dle vnitřních předpisů, Plánu péče, obecné zásady diferencovaného managementu lesů ve státním vlastnictví a LHP.

V rámci kontrolní činnosti bylo provedeno 18 plánovaných kontrol, zaměřených zejména na kontrolu dodržování vnitřních předpisů, povinností vyplývajících z jednotlivých pracovních náplní, kontrolu projektů, smluvních vztahů a kontrolu lesnických činností (těžební činnost, ochrana lesa, pěstební činnost, kontrolu minitendrů, opatření proti kůrovci, příjem dříví, odvozy dříví).

Oddělení vnitřní kontroly v roce 2013 nezjistilo nedostatky, které by nepříznivě ovlivnily činnost Správy. V rámci auditní a kontrolní činnosti byla ke zjištění předkládána doporučení ke zkvalitnění řízení provozní a finanční činnosti Správy a jejího vnitřního kontrolního systému.

4. Ochrana přírody

Miroslav Böhm

Odbor Ochrany přírody a krajiny (OPaK) se skládá ze dvou oddělení, a to oddělení Monitoringu, koordinace výzkumu a dokumentace a oddělení Ekologie krajiny, která soustředí své činnosti v návaznosti na základní účel a předměty činnosti dle zřizovací listiny Správy.

Jedním ze stěžejních úkolů odboru OPaK byla v roce 2013 i příprava Rozborové části Plánu péče NP Šumava a návrhové části Plánu péče NP Šumava pro jeho předložení a odsouhlasení Radě NP Šumava a k jeho schválení MŽP včetně přípravy návrhu zonace ochrany přírody NP Šumava.

Odbor Ochrany přírody a krajiny pořádal a koordinoval seminář „Léčivá síla šumavské přírody.“

Odbor je také zastoupen v „Komisi pro plán dílčích povodí Horní Vltavy.“

4.1. Oddělení Ekologie krajiny

Oddělení zaměřuje svou činnost na stanovení koncepcí, managementů, metodik a vnitřních předpisů nezbytných pro výkon péče o ekosystémy NP odbornými útvary.

Oddělení Ekologie krajiny se podílelo v roce 2013 na úseku lesa v návaznosti na předchozí rok na posuzování asanačních zásahů v rámci řešení trvalé kůrovcové kalamity.

Dále v oblasti ekologie lesa pokročily práce na budování klonového archivu jedle bělokoré.

Na úseku bezlesí se oddělení podílelo na přípravě gisových vrstev pro zemědělství vhodných a zemědělsky využívaných pozemků včetně přípravy návrhu koncepce péče o bezlesí na území NP Šumava. Tento materiál byl představen na několika jednáních se zemědělci a předložen k připomínkám zástupcům zemědělských subjektů, které hospodaří na území NP Šumava.

V rámci péče o bezlesí oddělení Ekologie krajiny zajišťovalo na podkladě terénních šetření managementy z hlediska ochrany přírody pro smlouvy zemědělsky hospodařících subjektů na území NP v rámci dotačních titulů Agroenvironmentálních opatření a návazně i pro nájemní smlouvy se zemědělskými subjekty hospodařícími na státních pozemcích svěřených do péče Správy. Oddělení Ekologie krajiny se také podílelo na spolupráci pracovní skupiny při MŽP při přípravě nových dotačních titulů Agroenvironmentálních opatření.

Mezi významné managementové akce navazující na předchozí léta, jejichž cílem je zajištění péče o cenné lokality a podporu biodiverzity, byla realizace speciálních managementů z dotačního titulu PPK.

Další rozsáhlou činností v roce 2013 bylo pokračování v projektu „Vyřezávek náletových dřevin na bezlesí“ na základě stanovené koncepce těchto zásahů. V rámci tohoto projektu byla zadána příprava vyhodnocení lokalit pro zadání povolení kácení a k dodavatelské realizaci.

Významným byl i projekt OPŽP Péče o bezlesí (POB), který navazoval na rámcovou smlouvu z r. 2012 a získanou dotaci pro realizační období let 2013 – 2015.

Dalším projektem, který se vztahoval k bezlesí, bylo i „Stanovení pyrotechnických rizik v cílových plochách střelnic bývalého Vojenského cvičkového prostoru (VVP) Prášíly a návrhu jejich eliminace“ pro možnost zařazení do koncepční managementové péče o bezlesí NP Šumava.

Koordinačně se oddělení Ekologie krajiny podílelo i na pokračujícím dvouletém projektu „Stanovení disperzních charakteristik lýkožrouta smrkového pro trvale udržitelný management lesních porostů v prostoru Horní Rakousko/Jihočeský kraj.“

Dále na bezlesí probíhal dlouholetý managementový pokus včetně monitoringu jeho dopadu na lokalitu Zhůří.

Kromě uvedených činností spolupracovalo oddělení Ekologie krajiny s odborem Vztahů s veřejností na brožuru o bezlesí a na pořádání soutěže „Zlatý list.“ Také se podílelo na vydávání odborných stanovisek pro rozhodování státní správy.

4.2. Oddělení Monitoringu, koordinace výzkumu a dokumentace

Toto oddělení se zaměřuje na činnosti vyplývající již z jeho názvu a poskytuje odborná stanoviska pro výkon a rozhodování státní správy a management NP Šumava. Oddělení tak jako v předchozích letech pokračovalo v dlouhodobých projektech v oblasti ochrany přírody, monitoringu a v koordinaci výzkumné činnosti. Bylo pokračováno v biomonitoringu lesních ekosystémů a v šetření přirozené obnovy.

Důležitým dlouhodobým projektem v rámci monitoringu lesních ekosystémů byl v roce 2013 pokračující „Biomonitoring ploch převážně ponechaných samovolnému vývoji“ a „Monitoring přirozené obnovy a výsadeb na plochách postižených orkány Kyrill a na dalších aktuálních holinách v síti kruhových zkusmých ploch.“

V rámci meteorologie a hydrologie Správa opět v roce 2013 provozovala 16 malých sezónních mezoklimatických a hydrologických stanic a pokračovala spolupráce s povodím Vltavy. Veškerá

získaná data jsou Správou archivována a dále využívána pro vnitřní potřeby Správy, případně zpracovávána a poskytována jiným institucím.

V rámci dlouhodobého monitoringu rašelinišť pokračovalo sledování 9 rašelinných komplexů v oblasti Modravských slatí a v kotlině Křemelné.

V roce 2013 pokračoval rovněž projekt revitalizací rašelinišť, v rámci kterého probíhaly na našem území i akce pro veřejnost – Dny pro rašeliniště. Dílčí výsledky monitoringu rašelinišť byly publikovány v odborné literatuře. V rámci revitalizace rašelinišť byl akceptován dotačním fondem OPŽP projekt II etapy revitalizace Rašeliniště Černohorský močál s realizací výběrového řízení dodavatele a zahájením této revitalizace. Také byla podána žádost do OPŽP na realizaci I. etapy projektu Revitalizace rašelinišť na Zhůřském potoce.

Správa připravila projektovou dokumentaci pro revitalizaci napřímené části Uhlíkovského potoka. Dále připravila projekty revitalizací napřímené části Žlebského potoka a Jedlového potoka s jejich podáním žádostí o dotaci na realizaci v rámci dotačního titulu OPŽP. Z revitalizací v rámci OPŽP byla v roce 2013 provedena a dokončena revitalizace dolního toku Hučiny.

Dalším projektem, na který byla již poskytnuta podpora na spolufinancování z OPŽP, byl projekt „Soužití člověka a perlorodky ve Vltavském luhu.“ V rámci realizace tohoto projektu došlo k úpravě projektu a byla připravena v r. 2013 zadávací dokumentace pro zahájení výběrové řízení na zhotovitele. Návazně na tento projekt Správa provedla vlastními prostředky monitoring inventarizace perlorodky říční a bioindikační expozice raných juvenilních jedinců perlorodky včetně monitoringu makrofyt z důvodu získání i podkladů k hodnocení vlivu splouvání na ekosystém toku Teplé Vltavy.

V návaznosti na tento projekt byla v roce 2013 připravena i zadávací „Studie proveditelnosti opatření pro omezení nežádoucí protiproudové migrace ryb z VD Lipno,“ která byla předložena se žádostí o poskytnutí podpory z OPŽP.

V roce 2013 byla také zahájena příprava pro řízený monitoring ekosystémů drobných vodních toků (DVT) ve správě Správy, kdy byl vytvořen „Projekt evidence drobných vodních toků ve správě Správy,“ na jehož podkladě bude budován informační systém pro řízený monitoring ekosystému DVT a v roce 2014 vytvořena koncepce vodního hospodářství Správy.

Významnou činností oddělení Monitoringu, koordinace výzkumu a dokumentace byl v r. 2013 dlouhodobý monitoring zvláště chráněných druhů letounů na území NP Šumava. Dále k monitorovacím aktivitám patřil v r. 2013 zejména monitoring pro vyhodnocení stavu trendů populací sledovaných druhů ptáků ve spolupráci a koordinaci s ČSO a AOPK ČR.

V roce 2013 byla také zahájena spolupráce s Českou společností ornitologickou (ČSO) na zahájení systematického ornitologického monitoringu na území Ptačí oblasti Šumava dle schválené metodiky ČSO, na podkladě které bude tento monitoring ČSO v roce 2014 zahájen.

Kromě uvedených činností spolupracovalo oddělení Monitoringu, koordinace výzkumu a dokumentace na podkladech pro péči o bezlesí, o les a vydávalo odborná stanoviska pro rozhodování státní správy. Připravovalo materiály a podklady pro odbor Vztahů s veřejností a podílelo se na exkurzích zejména zahraničních univerzit.

Významný byl i podíl oddělení na několikaletém společném přeshraničním projektu „Výzkum ekologie rysa ostrovida a srnce obecného v horském ekosystému“ s NP BW, který byl ukončen v r. 2013. Výsledky monitoringu a výzkumu byly prezentovány v tiskovinách Správy, v odborných periodikách ale i na mezinárodních konferencích.

Toto oddělení zajišťuje i agendu mezinárodní spolupráce Správy společně s odborem Vztahů s veřejností včetně simultánních překladů z anglického a německého jazyka při mezinárodních jednáních, schůzkách, prezentacích, exkurzích a programů školení zaměstnanců. Z překladů to byly zejména běžná korespondence, materiály ke klasifikaci IUCN, k organizaci EUROPARC a MAB UNESCO.

4.3. Ekologie lesa

4.3.1. Klonový archiv jedle bělokoré – Staré Srní a Filipova Huť

Daniel Černý, Ladislav Valenta

V roce 2013 pokračovaly práce v klonových archivech jedle bělokoré ve Starém Srní a Filipova Huť. Tyto práce spočívaly v odborném dozoru nad stavem roubovanců jedle bělokoré se zajištěním ožínání, nátěru proti škodám hlodavci, převazování roubovanců a vylepšování uhynulých jedinců. Na konci vegetační sezóny 2013 byl celkový počet vitálních roubovanců v obou klonových archivech 1200 kusů. Pro následující rok se počítá s revizí roubovanců, s následným vylepšením odumřelých a s převazem na vyměněné lanko a kůly.

V roce 2013 byly schvalovány oddělením Ekologie krajiny podle Příkazů ředitele č. 64/2012, č. 87/2013 a podle Směrnice S 38/2013 asanační zásahy. Na celém území NP bylo vydáno 130 schvalovacích protokolů a 40 odborných stanovisek. Pro návazné schvalovací období byl vypracován návrh Příkazu č. 93/2013.

Jedle bělokorá (foto: Markéta Rudlová)

4.3.2. Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava

Martin Starý

Charakteristika a časový rámec projektu

Biomonitoring lesních ekosystémů NP Šumava je dlouhodobý projekt monitoringu lesa v NP Šumava v území ponechaném samovolnému vývoji. Pilotní verze projektu byla zahájena v roce 2008, kdy bylo změřeno 130 ploch v habitatu 9410 Acidofilní smrčiny (soustava Natura 2000). V roce 2009 bylo zahájeno měření s použitím finální verze metodiky sběru dat. V roce 2009 bylo změřeno 151, v roce 2010 změřeno 155, v roce 2011 změřeno 139, v roce 2012 změřeno 119 a v roce 2013 bylo změřeno z důvodu odchodu Ing. Bečky 104 monitoračních ploch. Vyhodnocení, koordinace výsledků a příprava měřických projektů v projektu FieldMap je prováděna ve spolupráci s Ing. Čížkovou.

HW vybavení

- terénní počítač HammerHead
- elektronický dálkoměr ForestPro
- elektronický kompas MapStar
- výškoměr Vertex IV
- GPS SXBlue II

SW vybavení

- Field Map Data Collector(Ifer – Monitoring and MappingSolutions, Ltd.)

Biomonitoring lesních ekosystémů (foto: Pavel Hubený)

Metodika sběru dat

Pro sběr dat byla použita znáhodněná síť bodů s krokem s krokem 353,55 m, která vychází ze sítě použité při Velkoplošné inventarizaci lesů (VIL) NP Šumava. Na průsečících této sítě jsou zakládány trvalé monitorační plochy s výměrou 500 m² a poloměrem 12,62 m. Středů monitoračních ploch jsou fixovány geodetickými mezníky. Na každé ploše jsou zaznamenány pozice a vlastnosti živých stromů, souší, pahýlů souší, pařezů a ležícího mrtvého dřeva. Dále je hodnocena obnova dřevin a pořízen fytoocenologický snímek.

Výsledky

Závěrečná zpráva s výsledky je předávána s roční periodicitou vedoucímu úseku monitoringu a dokumentace. Termín pro odevzdání závěrečné zprávy byl určen na konec května roku následujícího po sběru dat. Výsledky jsou průběžně prezentovány na konferencích a seminářích a formou odborných a populárně naučných článků.

4.3.3. Šetření přirozené obnovy a výsadeb na plochách postižených orkánem Kyrill v síti zkusných kruhových ploch

Miroslav Černý

Tento projekt navázal i v roce 2013 na šetření z předchozích let a je specifický tím, že je směřován do konkrétních lokalit dle aktuálních potřeb. Metodika sběru dat byla připravována a konzultována ve spolupráci s Prof. Ing. Vladimírem Tesařem, CSc., Dr. h.c. Design sběru dat je koncipován tak, aby bylo vybrané údaje možné porovnávat s daty poskytovanými projekty Biomonitoring a Provozní inventarizace lesa. Součástí vlastního sběru dat je také pořizování časosběrných snímků na jednotlivých monitorovaných plochách a pořizování soupisu rostlinných druhů a jejich pokryvnosti v bylinném, keřovém a stromovém patře (a odhad pokryvnosti mechorostů).

Šetření obnovy v rámci tohoto projektu proběhlo v části I. zóny OP č. 132 Smrčina v roce 2009. Výstupy tohoto šetření byly publikovány v časopisu Šumava (jaro 2011, strana 10) s cílem prezentovat výsledky jak široké veřejnosti, tak zaměstnancům Správy. V roce 2011 bylo koncem vegetační sezóny provedeno šetření v části I. zóny ochrany přírody č. 124 Trojmezná. V roce 2012 bylo založeno 139 ploch a následně na nich bylo provedeno šetření. Monitoring probíhal ve vybraných porostech ÚP Srní, ÚP Modrava, ÚP Stožec. V rámci projektu bylo, jako podúkol, provedeno opakované šetření na oplocených a kontrolních plochách v oblasti Stožce – ÚP České Žleby (předchozí šetření proběhlo v letech 2005, 2006, 2008; šetření provedeno na 34 plochách).

4.3.3.1. Hlavní přínosy

Krátkodobým cílem je důsledný monitoring lokální obnovy (druhy a počty jedinců a poškození jak přirozené, tak i umělé obnovy). Monitoring probíhá na trvale vyznačených plochách s narušeným stromovým patrem v důsledku disturbancí (větrných nebo kůrovcových), a podle potřeby i v jiných lokalitách a to jak v území ponechaných samovolnému vývoji, tak v území s aktivním managementem. Dále je cílem získání dat pro rozhodování pracovníků ÚP v problematice pěstební činnosti.

Dlouhodobým cílem je získání a vyhodnocení dat o obnově z opakovaných měření. Při každém následujícím cyklu měření se bude zvyšovat vypovídající hodnota dat a možnosti jejich interpretace. Opakovaným sběrem dat a jejich statistickým vyhodnocením získat exaktní podklady pro obhajování strategie a způsobů péče o lesní ekosystémy na území národního parku. Zpracováním dat z více lokalit získat podklady pro dokumenty Správy (např. Plán péče, směrnice vztahující se k managementu lesních ekosystémů) a pro odbornou argumentaci uvnitř i vně Správy. Významný je i přínos provázaných dat z biomonitoringu a provozní inventarizace pro zpracování a vyhotovení lesních hospodářských plánů na území NP Šumava.

4.3.3.2. Realizace v roce 2013

V období zima 2012 – jaro 2013 proběhlo statistické zpracování dat a příprava prezentací výsledků. Následně v roce 2013 bylo provedeno šetření v oblasti Stožecké skály a Stožce (ÚP České Žleby), Ptačího potoka a Strážní hory (ÚP Modrava). V uvedeném roce bylo založeno 133 kruhových inventarizačních ploch a bylo na nich provedeno šetření. Termín pro odevzdání závěrečné zprávy byl určen na konec května roku následujícího po sběru dat.

4.4. Ekologie nelesních ekosystémů

4.4.1. Monitoring hydrometeorologických poměrů

Eva Zelenková

I v roce 2013 byl provozován systém bezobslužných malých sezónních mezoklimatických a hydrologických stanic, které regionálně a metodicky navazuje na stávající síť ČHMÚ a doplňuje ji s přihlédnutím k morfoloické a výškové členitosti území NP Šumava.

V provozu je 6 meteorologických stanic s GSM přenosem, osazených měření srážek, teploty vzduchu a půdy, rychlosti a směru větru s předpokladem provozu mimo zimní období. Dále je v provozu 10 hydrologických stanic s GPRS přenosem, které zajišťují měření průtoků, teplot, pH a vodivosti vody na vodotečích většinou bez stabilizovaného měrného profilu.

Získaná data jsou zálohována v datovém archivu a využívána příležitostně (podkladová data pro vyhodnocení vývoje kůrovce, životní podmínky perlorodky říční aj.) nebo systematicky (vyhodnocování chemických a srážkoodtokových poměrů na rašeliništích).

Cílem je doplnit a zpřesnit informace o hydrologických, srážkových a teplotních poměrech na území NP Šumava a získat tak potřebná data pro řešení srážkových a odtokových charakteristik v dotčených dílčích povodích.

4.4.2. Monitoring povrchových vod

Eva Zelenková

V rámci dlouhodobého monitoringu kvality vybraných šumavských toků pokračovalo i v roce 2013 měsíční sledování kvality vody na pěti profilech šumavských toků, které jsou analyzovány Laboratořemi Povodí Vltavy s.p. stejným způsobem jako vzorky z 21 dalších míst na Šumavě, které zajišťuje Povodí Vltavy s.p. v rámci provozního monitoringu povrchových vod. Získaná data jsou základem pro přehled a sledování vývoje kvality šumavských povrchových vod.

4.4.3. Monitoring šumavských rašelinišť

Ivana Bufková

V roce 2013 pokračoval komplexní monitoring rašelinišť, který je pokračováním výzkumného projektu VaV „Význam revitalizace odvodněných rašelinišť pro nápravu vodního režimu a zachování biodiverzity rašelinišť v šumavské krajině“ (SP2d1/113/07). Monitoring je zaměřen hlavně na zachycení degradačních změn na odvodněných rašeliništích, jejichž posouzení je nezbytné pro stanovení vhodných a účinných způsobů revitalizace. Dalším cílem projektu je vyhodnocení úspěšnosti prováděných revitalizačních opatření pomocí sledovaných parametrů (kvalita vody, hladina podzemní vody, mikroklima, vzácné druhy a společenstva). Monitoring je proto úzce provázán s realizací „Programu revitalizace odvodněných rašelinišť“ na území NP Šumava.

Dlouhodobý monitoring rašelinišť tak probíhá již 9. rokem. V roce 2013 bylo stejně jako v předchozích letech Správou NP a CHKO Šumava sledováno celkem 9 rašeliništních komplexů, které se nacházejí v oblasti Modravských slatí a v kotlině Křemelné. Na vytypovaných lokalitách byl prováděn monitoring hlavních abiotických parametrů prostředí a vegetace. Byly sledovány především hladina chemismus podzemní i povrchové vody (pH, konduktivita, DOC, SO₄, NO₃, NH₄, PO₄, Ca, Mg, Al a celkové Fe) a základní chemické složení rašeliny, které jsou důležitým indikátorem dynamiky vodního režimu a intenzity rozkladných/degradačních procesů v rašelinném humolitu. Mikroklimatické poměry byly charakterizovány pomocí dat o teplotě a vlhkosti vzduchu a půdy v rozdílných úrovních nad a pod povrchem půdy. Dále byly sledovány a analyzovány srážkoodtokové poměry a chemismus povrchových vod na odtoku, především s ohledem na následné posouzení vlivu revitalizace na retenci vody v území a kvalitu povrchových vod na odtoku z revitalizovaných oblastí.

Probíhající výzkum na slatích (foto: Ivana Bufková)

Výsledky monitoringu ukazují, že revitalizace se příznivě projevila na vodním režimu středně narušeného komplexu rašelinišť (Schachtenfilz). Průměrná hladina podzemní vody se zvýšila a její kolísání bylo výrazně sníženo, zejména na ombrotrofním vrchovišti v porostech keříčkové vegetace a v lesním porostu rašelinných a podmáčených smrčín. V případě hydrochemických změn po revitalizaci byly zjištěny rozdíly mezi jednotlivými sledovanými lokalitami. Zjištěné výsledky nasvědčují tomu, že hydrochemické změny jsou po revitalizaci mnohem výraznější v lesních porostech rašelinných a podmáčených smrčín než na vrchovišti. Na lesních stanovištích vzrostly bezprostředně po revitalizaci hodnoty konduktivity a koncentrace PO₄, Al, a Fe v podzemní vodě i povrchové vodě z odvodňovacích rýh. Na vrchovištích tyto hodnoty zůstaly téměř beze změny. Získaná data zatím reprezentují pouhé 3 roky postrevitalizační fáze a ukazují tudíž jen bezprostřední odpověď ekosystému na revitalizaci.

Výsledky projektu jsou využívány nejenom Správou NP a CHKO Šumava, ale i dalšími subjekty v ochraně přírody (AOPK ČR, Správy CHKO) při rozhodování o možnostech revitalizace i vlastním provedení revitalizačních opatření na rašeliništích s ovlivněným vodním režimem na území ČR. Výsledky hydrologických a hydrochemických dat za rok 2013 budou s ohledem na rozsah dat zpracovány do konce dubna roku následujícího.

Projekt a jeho výsledky byly publikovány v roce 2013 v časopisech Ochrana přírody a Živa. Také byly prezentovány příspěvkem na XII. semináři z ekologie mokřadů a hydrobotaniky.

4.4.4. Program inventarizace šumavských rašelinišť

Ivana Bufková

V roce 2013 pokračoval projekt podrobné inventarizace rašelinných komplexů se zaměřením na biotopy, aktuální vegetaci a výskyt zvláště ohrožených významných druhů rostlin. Bylo provedeno zpřesnění celkové mapy rašelinišť nadzemí NP Šumava. Provedeno zhodnocení současného stavu lokalit včetně negativních vlivů (odvodnění, zdroje eutrofizace apod.). Byly tak zinventarizovány části rašelinných komplexů Horní Světlé Hory, u Nové Pece, a Zhůří u Kvildy.

4.4.5. Program revitalizace šumavských mokřadů a rašelinišť

Ivana Bufková

Hlavním cílem revitalizačního programu jsou:

- obnova přirozeného vodního režimu a ekologických funkcí rašelinišť v krajině
- zachování cenných rašeliništních společenstev včetně vzácných a ohrožených druhů a podpora biodiverzity
- celková náprava narušeného vodního režimu v krajině
- zapojení veřejnosti do záchrany šumavských rašelinišť

Revitalizované rašeliniště (foto: Ivana Bufková)

Cílem revitalizačních opatření je znovunastartování rašelinotvorných procesů a zastavení degradačního procesu. Jsou to jednorázové akce k obnovení základních stanovištních podmínek nezbytných pro další existenci biotopu.

Hlavní metodou revitalizace odvodněných rašelinišť je zablokování odvodňovacích rýh dřevěnými přepážkami a následné vyplnění části kanálů přírodním materiálem a zeminou. Účelem je zvýšení hladiny podzemní vody a její stabilizace při povrchu rašeliniště a snížení ztrát vody povrchovým odtokem v síti odvodňovacích kanálů. Vzhledem ke svažitému terénu je použito kaskádovité přehrazení, které má efekt v systému odvodnění. Metoda je založena na konceptu cílové hladiny vody, kdy je hladina podzemní vody navrácena na původní – cílovou úroveň, která odpovídá rašeliništi daného typu.

K roku 2013 bylo celkem revitalizováno na území NP Šumava téměř 500 ha rašelinišť s 60 km zablokovanými odvodňovacími kanály.

Vlastní revitalizační projekty v rámci dotačního titulu OPŽP:

V roce 2013 byl v rámci dotačního programu OPŽP akceptován projekt „Rašeliniště Černoohorský močál – projekt revitalizace – II. etapa,“ návazně proběhlo výběrové řízení na dodavatele a bylo zahájeno provedení prací v horní části zájmového území. Tento projekt by měl být dokončen v roce 2014.

Z dalších projektů byla v roce 2013 podána žádost o dotaci z OPŽP na realizaci projektu „Revitalizace Rašeliniště na Zhůřském potoce – I. etapa.“

Dny pro rašeliniště:

Součástí revitalizačního programu byly v roce 2012 již tradiční tzv. „Dny pro rašeliniště“. Hlavním cílem těchto akcí bylo poskytnout návštěvníkům i místním obyvatelům Šumavy možnost bezprostředně se zúčastnit ochrany unikátních částí šumavské přírody a také se o nich leccos nového a zajímavého dozvědět.

Během Dnů pro rašeliniště se v roce 2013 účastnilo 64 zájemců jak ze Šumavy ale i z celé republiky, případně zástupci firem (např. Et-Netra), kteří pracovali na lokalitách Šindlov, Vchynice -Tetov a Rokytce slatě.

4.4.6. Program revitalizace šumavských toků

Ivana Bufková a Eva Zelenková

Cílem revitalizačního programu je:

Vrácení toku a potoční nivy do přirozeného dynamického stavu s vytvořením životních nik ve vodním a mokřadním prostředí a tím i podpořit druhovou diverzitu obnoveného ekosystému. Cílem je také obnova přirozeného vodního režimu a retence vody v krajině s výrazným protipovodňovým efektem dotčené části dílčího povodí.

Metoda revitalizací toků:

Rozmeandrování napřímeného, často kanalizovaného otevřeného toku.

Vlastní revitalizační projekty v rámci dotačního titulu OPŽP:

V roce 2013 byl realizován a dokončen projekt „Revitalizace dolního toku Hučiny v Hornovltavském luhu,“ který koresponduje s projektem realizované revitalizace rašelinných smrčín navazujících na tok v roce 2005.

Dále byla AOPK vyžádána úprava projektové dokumentace na revitalizaci napřímené části Žlebského potoka ve Vltavském luhu a upravený projekt byl podán do OPŽP.

Obdobně byla na podkladě požadavku AOPK provedena úprava projektu „Revitalizace Jedlového potoka,“ který byl také podán do OPŽP.

4.5. Péče o bezlesí

Daniela Steinbachová, Eva Buršíková, Gabriela Vichrová, Ivana Bufková

Péče o bezlesí je zaměřena především na zajištění vhodného managementu bezlesí z hlediska ochrany přírody a na přípravu koncepčních materiálů a dalších podkladů potřebných pro činnost Správy. Součástí běžné agendy jsou dále různá posouzení, stanoviska a vyjádření k plánovaným zásahům na bezlesí a účast na jednáních týkajících se bezlesí.

V roce 2013 bylo připraveno 25 stanovisek týkajících se bezlesí, směn pozemků a dotací.

4.5.1. Koncepční materiály a odborné podklady

- Příprava podkladů pro obnovu LHP – zejména podklady pro vymezení hranice mezi lesem a bezlesím.
- Příprava podkladů k převodu pozemků od Státního pozemkového úřadu ČR.
- Příprava GIS vrstvy vymezující oblast zájmu pro projekty „Vyřezávky náletových dřevin“ na území NP Šumava a příprava zadání smlouvy pro dodavatele těchto projektů v návaznosti na „Koncepci zásahů do náletových dřevin na nelesních stanovištích v NP Šumava“.
- Příprava a vypracování GIS vrstvy vymezující vhodné managementové plochy na bezlesí NP Šumava, seznámení zemědělců s tímto materiálem a konceptem péče o bezlesí a příprava návrhu koncepce zemědělství na bezlesí NP Šumava.

4.5.2. Zemědělství

Zemědělské hospodaření je nejvýznamnějším nástrojem péče o kulturní bezlesí. V roce 2013 bylo v systému LPIS evidováno 4 478 ha zemědělských pozemků 77 zemědělských subjektů. 61 subjektů využilo dotačního titulu Agroenvironmentální opatření, které byly přihlášeny celkem na 4 381 ha.

Na jaře proběhlo setkání se zástupci místních zemědělských podnikatelů. Hlavní body jednání byly:

- představení GIS vrstvy vhodných managementových ploch pro stanovené typy zemědělských managementů s diskusí o návrhu koncepce jejich využití;
- informace o přípravě koncepce zemědělství;
- informace o projektu kácení dřevin na zemědělsky obhospodařovaných pozemcích;

V roce 2013 jsme se účastnily několika jednání pracovní skupiny při MŽP k přípravě nové podoby dotačních titulů Agroenvironmentálních opatření.

Proběhlo 12 jednání se zemědělci nebo nájemci zemědělských pozemků týkajících se managementu a 17 kontrol zemědělského hospodaření.

4.5.3. Managementové akce

Managementové akce představují převážně speciální managementy, jejichž cílem je zajistit péči cenným lokalitám a podporu biodiverzity.

4.5.3.1. Program péče o krajinu

V roce 2013 byly realizovány a hrazeny z prostředků MŽP z dotačního titulu Program péče o krajinu (PPK) tyto speciální managementy, jejichž cílem je zejména zajistit péči cenným lokalitám a podporu biodiverzity:

- likvidace invazní lupiny mnoholisté na 10 lokalitách a bolševníku velkolepého na 1 lokalitě,
- proběhlo ruční kosení včetně kosení křovinořezy na 26 lokalitách,
- realizována řízená pastva ovcí na 12 lokalitách.

Lupina mnoholistá (foto: Marek Drha)

4.5.3.2. Péče o bezlesí

V roce 2013 pokračovala příprava a realizace Projekt OPŽP Péče o bezlesí (POB) zaměřený na obnovu nebo podporu biodiverzity významných rostlinných a živočišných společenstev na území NP Šumava, degradovaných v důsledku dlouholeté absence managementu nebo změny hydrických poměrů.

Projekt POB pokračoval v návaznosti na rámcovou smlouvu uzavřenou se 26 uchazeči na období 2012 – 2015. V roce 2013 tak byly pro zahájení realizace projektu připraveny mapové podklady, souhlasy vlastníků pozemků pro přístup k lokalitám, upřesnění ploch a managementů u každé lokality k realizaci minitendrů. Návazně provedeno zavedení projektu POB do informačního systému LesIS z důvodu zjednodušení administrace v rámci spolupráce s územními pracovišti (ÚP). V rámci

spolupráce s odborem Péče o ekosystémy NP byla pro realizaci prací na lokalitách určených pro r. 2013 provedena příprava minitendrů, jejich zveřejnění, soutěž a uzavřeny smlouvy na realizaci s dodavateli. Prostřednictvím ÚP bylo provedeno předání pracovišť dodavatelům. Návně pak byly prováděny kontroly a přebírání prací a jejich administrace, zejména fakturace a její administrace pro zpracování přehledů k čerpání dotačních prostředků projektu a příprava následujících ročních rozpočtů projektu.

V roce 2013 tak bylo na 407 lokalitách o celkové výměře 197 ha realizováno:

- ruční kosení nebo kosení lehkou mechanizací na 160 ha
- kosení malotraktorem a běžnou mechanizací na 17 ha
- pastva ovcí na 20 ha

4.5.3.3. Vyřezávky náletových dřevin na bezlesí – managementové akce

V roce 2013 se navázalo na aktivity roku 2012 k redukci náletových dřevin na zemědělských LPIS PB a místech, kde druhová ochrana tuto činnost vyžaduje. Podle schválené koncepce vyřezávek náletových dřevin. Byla vyhotovena GIS vrstva vymezující oblast zájmu pro projekty „Vyřezávky náletových dřevin“ na území NP Šumava a příprava a zadání smlouvy pro dodavatele těchto projektů.

V průběhu vegetační sezóny byly dodavateli vyhotoveny návrhy projektů pro zadání kácení náletových dřevin na 153 lokalitách o celkové výměře 895 ha. Současně bylo požádáno o posouzení jednotlivých lokalit z pohledu ochrany přírody pro zadání k žádostem o povolení kácení dřevin podle § 8 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V rámci spolupráce s přípravou realizace zadávání kácení prostřednictvím ÚP, bylo provedeno projednání návrhů projektů s jednotlivými ÚP. V rámci tohoto jednání byly vzneseny další požadavky pro úpravu projektů zejména z důvodu přípravy technologického zadání kácení ÚP Správy. Pro celkový postup se pro následující rok připravuje společný metodický pokyn pro realizaci kácení na bezlesí.

4.5.3.4. Nájemní smlouvy

Za účelem zajištění péče o krajinu Správa pronajímá pozemky k zemědělskému hospodaření, součástí nájemních smluv je stanovený management na pronajatých pozemcích zohledňující potřeby ochrany přírody. V místech, kde je potřeba zajistit speciálnější podmínky než je běžné zemědělské hospodaření se se zemědělci dojednávají tyto speciální podmínky v rámci nastavených nájemních smluv.

V roce 2013 byly připraveny podklady pro 25 nájemních smluv na zemědělsky využívané pozemky.

4.5.3.5. Pozemkové úpravy

V roce 2013 pokračovaly pozemkové úpravy na k. ú. Filipova Huť, Vchynice Tetov I. a II, Svojše, Koží Hřbet, Zhůří u Rejštejna, Horská Kvilda, Kochánov III a Velký Radkov. Pro zdárný průběh pozemkových úprav byly připravovány potřebné odborné podklady a byla zajištěna osobní účast na kontrolních dnech a jednání k návrhům cestních sítí.

4.5.3.6. Projekt „Odstranění staré munice z bývalého VVP Dobrá Voda“

Projekt pokračoval v roce 2013 zpracováním „Stanovení pyrotechnických rizik v cílových plochách střelnic bývalého Vojenského výcvikového prostoru (VVP) Prášily a návrhu jejich eliminace“ pro možnost zařazení do koncepční managementové péče o bezlesí NP Šumava.

Výsledkem byly nálezy a identifikace druhů selhané nevybuchlé munice, která je riziková nejenom při náhodné manipulaci, ale i při kontaktu s vodou je náchylná ke korozi a postupnému rozpouštění výbušné složky s následnou kontaminací okolní půdy a vody. Její odstranění je technicky řešitelné s navrženým postupem. V roce 2014 bude řešena možnost vlastní realizace odstranění munice k získání nových ploch pro zařazení této části území Národního parku Šumava k realizaci speciálních managementů pro biotopy zvláště chráněných druhů.

4.5.3.7. Ostatní činnosti

- Monitoring v rámci dlouhodobého managementového pokusu na Zhůří.
- Spolupráce na přípravě brožury šumavské bezlesí, kterou vydalo v roce 2013 oddělení informačních středisek a ekologické výchovy odboru Vztahu s veřejností.
- Spolupráce na soutěži „Zlatý list“ s odborem Vztahu s veřejností.

4.6. Zoologie

Luděk Bufka

V roce 2013 byl prováděn monitoring klíčových druhů živočichů. Bylo pokračováno v projektech vlastního výzkumu a monitoringu i spolupráci a koordinaci výzkumů prováděných externími pracovišti.

4.6.1. Ptáci

Luděk Bufka

Monitoring ptáků

V roce 2013 byly realizovány inventarizační průzkumy jednotlivých lokalit nebo typických stanovišť a dlouhodobý monitoring. Průběžně byly evidovány, registrovány, ukládány a vyhodnocovány náhodné údaje a monitorovány evropsky významné druhy ptáků, pro které byla vyhlášena Ptačí oblast Šumava.

Monitoring zahrnuje terénní sběr dat, jejich registraci a vyhodnocení do formy podkladů a zpráv pro vyhodnocení stavu a trendů populací sledovaných druhů ptáků. Tato činnost je prováděna ve spolupráci a koordinovaně s Českou společností ornitologickou a AOPK ČR.

4.6.2. Netopýři

Luděk Bufka

Výzkum a monitoring netopýřů (Chiroptera) na zimovištích a letních úkrytech

V roce 2013 pokračoval dlouhodobý monitoring netopýřů na zimovištích pomocí klasických metod přímého vizuálního sledování a sčítání. Během pravidelných sčítání byla zároveň prováděna evidence stavu zimovišť a tvorba doporučení pro jejich ochranu. V současné době je na Šumavě kontrolováno pravidelně asi 50 zimovišť.

V letních měsících byly kontrolovány letní kolonie a evidovány letní úkryty. Významné letní kolonie jsou klasickým způsobem každoročně sčítány. Pro studium a monitoring stavu štěrbínových a lesních druhů byly opět využity netopýří detektory. Místa tzv. „swarmingu“ jsou pravidelně sledována navíc pomocí odchytu do sítí.

Monitoring a výzkum netopýrů je prováděn koordinovaně s aktivitami České společnosti na ochranu netopýrů a AOPK. Existuje dlouholetá spolupráce a výměna informací s bavorskými kolegy (především ze Správy Nationalpark a Natur park Bayerischer Wald). Některé výzkumné aktivity byly prováděny v rámci mezinárodních projektů (např. využití tzv. batcorderů pro monitoring a sledování preferencea využití různých typů prostředí netopýry).

Údaje z dlouhodobého monitoringu populací netopýrů jsou průběžně zpracovávány a připravovány pro publikování.

Netopýr velký (foto: Luděk Bufka)

4.6.3. Savci

Luděk Bufka, Elisa Belotti

Výzkum a monitoring rysa ostrovida

V roce 2013 byl dokončen česko – bavorský projekt „Výzkum rysa ostrovida a srnce obecného v horském ekosystému“ v rámci projektu „Cíl 3: 2007 – 2013 ČR – BY.“ Byly tak zpracovány veškeré informace o výskytu pro účely dlouhodobého monitoringu areálu rozšíření česko - bavorské populace rysa.

Projekt zahrnuje rozsáhlý výzkum ekologie obou druhů s využitím řady náročných moderních metod a přístupů jednak pro získávání údajů v terénu a jednak k jejich adekvátnímu zpracování. V projektu je významný důraz kladen také na praktické využití výsledků výzkumu v ochraně přírody a informování veřejnosti.

Součástí provádění projektu byla rozsáhlá časově, technicky a personálně náročná terénní práce při sběru dat. Pro dosažení cílů, tj. zjištění, vyhodnocení a interpretace vazeb mezi populací rysa ostrovida, jeho hlavní kořisti, srnce a prostředím, byla využívána řada metod. Pro sledování zvířat byla použita zejména GPS telemetrie, důraz byl kladen také na neinvazivní metody, zejména využití fotopastí a genetických metod. Projekt přinesl značné množství cenných dat a nových poznatků. Získané údaje byly zpracovávány a prezentovány na vědeckých konferencích a budou postupně publikovány v odborném tisku. Zároveň jsou i populární formou prezentovány ve veřejnosti.

V rámci projektu byla zajištěna koordinace veškerých činností české části projektu a průběžná intenzivní komunikace a spolupráce s bavorským partnerem, jejíž samozřejmou součástí byly pravidelné společné pracovní schůzky.

V roce 2013 byl projekt úspěšně dokončen, veškeré výsledky a výdaje byly schváleny a prostředky proplaceny. Byla dohodnuta i následující část udržitelnosti projektu s bavorskou stranou za využití fotopastí.

Odborné publikace a prezentace v roce 2013

- Podolski I., Belotti E., Bufka L., Reulen H., Heurich M., 2013: Seasonal and daily activity patterns of free-living Eurasian lynx *Lynx lynx* in relation to availability of kills. *Wildlife Biology*, 19 (1): 69 – 77.
- Belotti E., Červený J., Šustr P., Kreisinger G., Gaibani G. et Bufka L., 2013: Foraging sites of the Eurasian lynx: relative importance of microhabitat and prey occurrence. *Wildlife Biology*, 19 (2): 188 – 201.
- Romportl D., Andreas M., Anděl P., Bláhová A., Bufka L., Gorčicová I., Hlaváč V., Mináriková T., Strnad M., 2013: Designing migration corridors for large mammals in the Czech Republic. *Journal of Landscape Ecology*, 6 (1): 47 – 62.

Abstrakty ze seminářů a konferencí v roce 2013

- Belotti E., Kreisinger J., Heurich M., Bufka L., 2013: How tolerant are resting and feeding lynx to recreational activities? *Abstracts/ Mammalian Biology* 78S: 6.
- Bufka L., Belotti E., Bufková Daniszová K., Heurich M., 2013: Multiple use of the kills in a solitary carnivore: the case of the Eurasian lynx in Central Europe. *Abstracts/Mammalian Biology* 78S: 7.
- Bufkova Daniszova K., Munclinger P., Bufka L., 2013: The Bohemian – bavarian lynx population in view of genetic analysis. *Abstracts/ Mammalian Biology* 78S: 7.
- Belotti E., Romportl D., Kreisinger J., Heurich M., Bufka L., 2013: Eurasian lynx hunting red deer: is there an influence of winter enclosure system? *Abstract, 31st IUGB Congress, 27-29.8.2013, Brussels, Belgium, Programm and Abstract Book*, p. 159.
- Weingarth K., Zeppenfeld T., Heibl Ch., Bufka L., Daniszová K., Heurich M., Müller J., 2013: Improving the study design of Eurasian lynx (*Lynx lynx*) monitoring from camera trap data. *Abstract, 31st IUGB Congress, 27- 29. 8. 2013, Brussels, Belgium, Programm and Abstract Book*, p. 167.

Rys ostrovid (foto:Marek Drha)

5. Vnější vztahy

Odbor vnějších vztahů pod sebou zahrnuje 3 oddělení, která své aktivity směřují na veřejné využití území Národního parku Šumava a péči o jeho návštěvníky.

Oddělení marketingu rozvíjí projekty turistické infrastruktury, ale i dalších zařízení a služeb, které slouží návštěvnické veřejnosti. Tyto projekty a činnosti jsou zpracovávány od ideového záměru přes vyhotovení potřebné dokumentace, získání dotačního titulu na financování až po samotnou realizaci a předání veřejnosti k užívání. Všechny tyto činnosti jsou interně administrovány a odborně vedeny k realizaci, kterou provádějí externí subjekty na základě výběru v zadávacím řízení (pokud tak vzhledem k charakteru a rozsahu vyžaduje legislativa). Oddělení marketingu vede rovněž agendu organizace jako fotoarchív, ediční činnost organizace a správu internetových stránek.

Oddělení informačních středisek a středisek environmentálního vzdělávání zajišťuje provoz stávajících informačních středisek a SEV podílí se na jejich rozvoji a inovaci. Důležitým stimulem rozvoje se staly dotační tituly, díky kterým se dosáhlo na vysokou úroveň vybavenosti těchto zařízení a další projekty na inovace, popř. rekonstrukce se rozvíjí. Koncepční přístup k výukovým programům v SEV vede k dosažení vysoké úrovně v celorepublikovém srovnání.

Oddělení Informační a strážní služby provádí řadu aktivit a činností související s péčí o návštěvníky NP v terénu. Je součástí integrovaného záchranného programu a v rámci toho nabyli členové ISS řadu nových dovedností a zkušeností pro výkon činností spojených s ochranou zdraví občanů a majetku ve spravovaném území.

5.1. Oddělení marketingu

Josef Štemberk

Marketing v sobě zahrnuje vedení a aktualizaci trvalých agend jako fotoarchív a správu internetových stránek organizace, které slouží jednak jako databáze, ale i jako prezentační nástroj celé Správy NP. K hlavním činnostem patří ediční činnost zaměřená na projekty a nabídky pro veřejnost na všech úrovních a pro rozličné cílové skupiny od odborných publikací po informačně-propagační. V rámci projektové činnosti se rozvíjí a utváří vybavení a zařízení pro návštěvníky, které tvoří základ infrastruktury v rámci veřejného využívání území NP.

Rozsáhlá činnost oddělení marketingu je možná pouze za součinnosti s dalšími odděleními vnějších vztahů a samozřejmě ve spolupráci s ostatními útvary Správy NP.

5.1.1. Internetové stránky organizace

Lenka Dvořáková

V roce 2013 přibýly na internetových stránkách organizace další nové sekce. Od poloviny července si mohou návštěvníci, kteří využili některý z devíti instalovaných fotopointů a vyfotili se pomocí tohoto zařízení, své fotografie na stránkách Správy přímo sdílet na facebookový profil, uložit si je, poslat e-mailem či použít jejich hypertextový odkaz. Zároveň je zde možné zjistit, jaké je v dané lokalitě počasí včetně teploty.

Instalovaný fotopoint u Modravy (foto: Štěpán Rosenkranz)

Rezervační systém pro ubytovací zařízení Správy začal fungovat pro všech devět budov, kde mohou návštěvníci přenocovat. Zájemci si mohou přes webový portál sami objednávat pobyty ve vybraných místech.

Úplně novou aktivitou na webu je internetový obchod. E-shop Správy nabízí možnost, jak zboží jinak prodávané pouze na informačních střediscích nabídnout pomocí on-line služby většímu počtu zájemců.

5.1.2. Péče o návštěvníky s handicapem

Lenka Dvořáková

V průběhu roku 2013 se zástupce Správy zúčastnil dvou konferencí s tématem cestování lidí s pohybovým handicapem. V říjnu to byl Hradec Králové a konference Labská cyklotrasa pro všechny aneb Od pramene k moři – napříč Evropou – bez bariér a v listopadu pořádala Pražská organizace vozíčkářů pokračování konference Přes bariéry – druhé setkání. Tématem obou konferencí byla především klasifikace a značení bezbariérových tras a zařízení.

Od letní sezóny je k dispozici tištěná brožura Šumava pro všechny, která mapuje trasy určené pro návštěvníky Národního parku Šumava, kteří patří do cílové skupiny „turisté s pohybovým handicapem“. Dalším ročníkem pokračoval také již tradiční projekt Dostupná Šumava určený pro seniory a osoby se sníženou mobilitou.

V červenci Správa NP a CHKO Šumava uzavřela memorandum s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR. Návštěvníci se tak mohou těšit například na knihu v Braillově písmu. V říjnu jsme na Šumavě také přivítali delegaci členů NRZP na monitorovací návštěvě.

V roce 2013 se Správa zapojila do prvního ročníku kampaně Srdcerváči. Přispěla do katalogu zážitků a dárků, z jejichž výtěžku je podporováno zřizování pracovních míst pro zdravotně postižené nezaměstnané. Zájemci si mohli vybrat např. předplatné časopisu Šumava, den strávený s pracovníky NP různých oddělení, odborný doprovod do území NP apod.

Vydaná brožura s trasami pro turisty s pohybovým handicapem a pro rodiče s dětmi

5.1.3. Fotoarchiv

Štěpán Rosenkranz

5.1.3.1. Celkový stav

(stav k 31. 12. 2013)

- celkem fotografií 7521 v 11 kategoriích
- celkem evidováno 103 autorů (z toho 26 bývalých zaměstnanců, 21 externích)

5.1.3.2. Spolupráce se subjekty

- externí fotografové - za poskytnutí povolenky do I. zón poskytují fotografie zdarma a jsou s nimi sepsány smlouvy o spolupráci
- město Vimperk - organizátor studentského fotoworkshopu v rámci akce Naturvision

5.1.3.3. Výběrový fotoarchiv a fotografie roku 2013

V průběhu ledna 2014 proběhl předvýběr z 387 fotografií dodaných zaměstnanci Správy v průběhu roku 2013. Následně se sešla komise externích fotografů spolupracujících se Správou, která ohodnotila 163 fotografií.

Externí komise vyhodnotila a vybrala 73 fotografií v 11 kategoriích pro „Výběrový fotoarchiv“, z nichž bylo vybráno 9 „Fotografií roku 2013“.

5.1.4. Realizované a rozpracované projekty

Josef Jiříčka

5.1.4.1. Realizované projekty

Zelené autobusy 2013

Projekt Zelené autobusy pokračoval již 18. sezónou v rozsahu předchozího roku, tj. pouze v hlavní prázdninové sezóně. Rozhodujícím kritériem zůstalo zachování léty vybudované a funkční návaznosti mezi Zelenými autobusy na české straně a Igelbusy na bavorské straně, návaznosti na vlaky v Železně Rudě a Sušici, na bavorskou příhraniční železnici Waldbahn a integrace regionálních linek (Sušice - Kvilda) či linek jiných dopravců (Cyklobusy společnosti Jihotrans České Budějovice - Kvilda). Na linkách objednaných Správou cestovalo 39.679 osob (103,1 % úrovně roku 2012). Celkem všechny linky projektu Zelené autobusy přepravily 100.856 osob (96,7 % úrovně roku 2012). Přepravu kol na přívěsech za autobusy využilo 10.410 cestujících. Dopravce zavedl jako novou službu možnost placení jízdného pomocí čipové karty. Od počátku existence projektu (1996) cestovalo Zelenými autobusy už

1 901.410 osob. Projekt stál 21.713,7 tis. Kč, z toho byly dotace zvenčí 11.722 tis. Kč (54,3 %) a dotace Správy 9.941,7 tis. Kč (45,7 %)

Každoročně je o projektu vypracována Závěrečná zpráva, obsahující podrobné statistické a ekonomické rozborů dané sezóny.

Na provoz linek přispěly Plzeňský a Jihočeský kraj a obce regionu národního parku.

V letošním roce už nebylo možné čerpat dotace z EU. Pro Správu to znamenalo meziroční zvýšení výdajů o 233.264 Kč.

Vyúčtování výdajů projektu za rok 2013

<i>Výdaje / příspěvky a dotace</i>	<i>Kč</i>
provoz linek	1 081.583
publicita a VŘ	187.248
příspěvky od krajů	300.000
příspěvky od obcí	200.000
příspěvky celkem	500.000
Výdaje celkem	1 268.831
<i>Dotace Správy na projekt celkem</i>	<i>768.831</i>

Na zastávce ve Filipově Huti (foto: Štěpán Rosenkranz)

Dostupná Šumava 2013

V roce 2013 pokračoval úspěšný projekt zájezdů po území NP Šumava, určený pro seniory a osoby se sníženou pohyblivostí, nazvaný **Dostupná Šumava**. V platnosti zůstala stávající trasa zájezdů, vedoucí do oblasti Hartmanicka, Prášílska a Modravska s návštěvou vrcholu Poledníku ve všech podzimních termínech a Březníku u Modravy ve všech termínech. Letos poprvé byla jarní sezóna prodloužena o dva týdny v červnu až do konce měsíce, a byla obohacena o návštěvu Černého jezera. Jízdné si hradili účastníci zájezdů sami, Správa NPŠ poskytla zdarma propagační brožury. Zájezdy doprovázel průvodce.

V roce 2013 se v celkem vypsáních 48 termínech uskutečnilo 48 zájezdů. S Dostupnou Šumavou cestovalo, buď jako jednotlivci nebo organizované skupiny zdravotně postižených, rekordně 1.631 osob, a zájem veřejnosti přesahoval kapacitní možnosti zájezdů.

Projekt Dostupná Šumava svým způsobem naplňuje princip rovnosti příležitostí pro seniory a osoby se sníženou pohyblivostí v přístupu do území národního parku Šumava.

S Dostupnou Šumavou poprvé u Černého jezera (foto: Štěpán Rosenkranz)

Výstava Zachráněné dědictví (Gerettetes Erbe)

Výstava Zachráněné dědictví, připomínající již ukončený projekt opravy drobných kamenných památek v NP Šumava (2000 - 2004), hostovala v srpnu 2013 na přání bavorského partnera a zároveň donátora projektu - Rotary District 1950 - v lázeňském městě Vorishofen v Bavorsku. Slavnostní vernisáže se zúčastnili zástupce Správy a Regionálního muzea v Českém Krumlově.

Malovaná upoutávka na výstavu v Lázeňském domě ve městě Vorishofen (foto: Josef Jiříčka)

Cyklostezka Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily - Srní; úsek II/B: Skelná - Vysoké Lávky

V roce 2013 byl vybudován úsek II/B v délce 3,1 km mezi Skelnou a odbočením Vysoké Lávky. Zde navázal na dříve postavené úseky III a IV, a tím vzniklo souvislé propojení ze Skelné až do Srní, Mechova v délce 14,2 km. Cyklostezka je od počátku stavěna tak, aby mohla v zimě sloužit jako upravovaná běžecká stopa.

V úseku II/B byl postaven nový most přes Křemelnou. Vozovka vede převážně po bývalé tankové cestě, která v území zbyla po armádě.

Projekt byl podpořen z OPŽP, prioritní osy 6.2 pod hlavičkou Usměrnování cyklistické dopravy v NP Šumava. Dotace projektu byla ve výši 90 %. Celkové výdaje projektu byly 11 236.003 Kč. Podíl Správy byl 1 060.361 (10 %). V roce 2013 byla zahájena projekční příprava posledního chybějícího úseku II/A mezi Novou Hůrkou a Skelnou, a Modravou a Hradlovým mostem.

Most přes Křemelnou na nově postaveném úseku II/B (foto: Jana Slonková)

Dotace projektů, získané z fondů Evropské unie v roce 2013

<i>Projekt:</i>	<i>Dotační program:</i>	<i>Dotace v CZK</i>
Cyklostezka Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily - Srní; úsek II/B: Skelná - Vysoké Lávky	OPŽP; Osa 6.2	9 543.252
Celkem		9 543.252

5.1.4.2. *Rozpracované projekty*

Podání žádostí o dotaci projektů

- Malé parkovací plochy v NP Šumava; SZIP

Projektová příprava pro příští období

- Cyklostezka Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily - Srní; úsek II/A: Nová Hůrka - Skelná
- Horská cyklostezka Modrava - Hradlový most

5.2. Informační střediska

Petra Střelečková

5.2.1. Oddělení informačních středisek a ekologické výchovy

- Zpracovává a realizuje programy environmentální výchovy zaměřené na ochranu přírody pro všechny cílové skupiny,
- zpracovává dílčí koncepční materiály pro veřejné využívání území NP podle plánu péče o NP vč. jeho ochranného pásma zaměřené na koncepci environmentálního vzdělávání,
- metodicky řídí a má přímý podíl na realizaci EVVO ve vztahu k NP a CHKO zahrnující metodické řízení organizačních útvarů IS a SEV v Kašperských Horách, SEV ve Vimperku a SEV Stožec,
- zajišťuje prezentační a informační činnost variabilních vzdělávacích programů, výstav a expozic zaměřených na vzdělávání všech cílových skupin,
- vytváří a realizuje programy ve vztahu ke koncepci EVVO, vč. analýzy dle jednotlivých cílových skupin (programy pro veřejnost, besedy, soutěže, doprovody, výstavy, apod.),
- zpracovává náměty, záměry, plány, vč. realizace a koordinace projektů environmentální výchovy (dále jen „EV“),
- spolupracuje s dalšími organizačními útvary Správy a zajišťuje spolupráci s obcemi a dalšími regionálními subjekty při realizační a projektové činnosti,
- koordinace, realizace projektu Junior Ranger za oddělení EV – v úzké spolupráci se strážní službou,
- navrhuje, realizuje či metodicky řídí výrobu vybraných didaktických a interaktivních materiálů zaměřených na NP a CHKO Šumava,
- navrhuje, realizuje a spolupracuje na koncepčním zpracování programů pro veřejnost ve spolupráci s ostatními příslušnými organizačními útvary,
- navrhuje, realizuje a metodicky zpracovává venkovní expozice zaměřené na cílové skupiny dětí a mládeže, rodiče s dětmi atd. ve spolupráci s ostatními organizačními útvary,
- navrhuje, realizuje, metodicky řídí projekty EV s NP Bavorský les,
- navrhuje, realizuje, metodicky řídí projekty EV s ostatními organizacemi EV v České republice,
- koordinuje a metodicky řídí studentské praxe v oboru „environmentální vzdělávání“.
- metodicky řídí činnost IS
- zajišťuje provoz informačních středisek Správy NP Šumava,
- zajišťuje metodické vedení informačních středisek Správy CHKO Šumava,
- zajišťuje aktualizaci prodejních informačních materiálů v informačních střediscích Správy NP a CHKO Šumava a jejich zásobování.

- navrhuje a spolupracuje na vybraných didaktických a interaktivních materiálech,
- metodicky řídí činnost muzea.

Muzeum je zvláštním útvarem Správy dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, v návaznosti na další právní předpisy zejména:

- zajišťuje sbírkovou činnost včetně příslušné evidence, prezentační činnost se zaměřením na regionální historii a ochranu přírody v NPŠ a spolupracuje s externími pracovišti,
- plánuje a realizuje trvalé expozice, vč. kompetencí pro smluvní zajištění muzejních sbírek v případě zápůjček a výpůjček,
- vedle stálých expozic vytváří tematické výstavy,
- zajišťuje, koordinuje a pořádá kulturní akce v rámci programu EVVO nebo další projekty (interní, externí) v oboru,
- pořádá jiné kulturní akce a koncerty,
- trvale pečuje o sbírkové předměty v expozicích a depozitářích, předkládání odborných návrhů pro doplnění, obnovu a asanaci sbírkových předmětů.

Návštěvnost informačních středisek v roce 2013

V roce 2013 navštívilo informační střediska Správy NP a CHKO Šumava celkem 244 477 turistů. V porovnání s předchozími lety byla tato návštěvnost v informačních střediscích nejvyšší. Velký zájem byl o nově zrekonstruovaná informační střediska v Kvildě a ve Svinné Ladě. Celoročně byla otevřena střediska ve Stožci, ve Svinné Ladě, v Kvildě, na Rokytě, v Kašperských Horách a v Alžbětíně. Sezónně, od 1. května do 31. října, jsou otevřena informační střediska na Idině Pile, na Březníku a na Poledníku. Muzeum na zámku ve Vimperku bylo zpřístupněné od 1. května do 31. října.

Informační středisko Svinná Lada u Borových Lad (foto: Štěpán Rosenkranz)

Návštěvnost Informačních středisek v roce 2013

Měsíc	IS Stožec	IS Idina Pila	IS Svinná Lada	IS Kvilda	IS Březník	IS Rokyta	IS Poledník	IS Alžbětín	IS Kašperské Hory	Zámek Vimperk Muzeum	prohlídka	Celkem návštěvníků za měsíc
leden	333		430	6 470		374		1 294	1 144			10 045
únor	569		844	10 240		715		1 488	1 372			15 228
březen	459		480	5 530		668		1 300	1 459			9 896
duben	zavřeno		zavřeno	450		zavřeno		1 048	1 451			2 949
květen	1 395	305	2 149	4 510	436	2 333	181	2 330	2 041	933	-	14 464
červen	1 440	1 292	2 421	5 990	1 082	2 173	1 187	2 497	2 772	1 252	268	19 953
červenec	4 130	5 103	5 516	19 780	2 735	3 295	4 924	2 723	3 532	1 803	788	54 329
srpen	4 184	4 322	6 716	22 160	3 592	6 038	2 819	4 157	4 491	2 368	853	61 700
září	1 614	1 817	2 096	8 050	1 926	3 360	1 600	2 810	1 879	842	347	26 341
říjen	794	1 076	1 849	4 480	1 170	1 764	1 451	2 382	1 135	436	zavřeno	16 537
listopad	132	zavřeno	zavřeno	30	zavřeno	zavřeno	zavřeno	1 046	970	25	6	2 148
prosinec	131		272	3 230		437		1 128	1 042	4	12	2 301
Celkem za rok	15 181	13 915	22 773	90 920	10 941	21 157	12 162	24 203	23 288	7 663	2 274	244 477

listopad - zavřeno pro veřejnost (kromě IS Alžbětín), **duben** - otevřeno o velikonocích kromě IS Alžbětín - návštěvnost v rámci PPV a výukových programů ten má otevřeno po celý měsíc

Informační středisko	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
IS Stožec	10021	9461	8238	7201	5894	11151	10928	10726	15301	15181
IS Idina Pila	18900	29387	25185	14210	13128	17057	13288	14404	14522	13915
IS Svinná Lada	11450	9876	11407	11692	17986	16860	20861	15786	20593	22773
IS Kvilda	73940	70940	65110	65935	57457	74985	74891	75430	68815	90920
IS Březník	3500	3500	6950	6182	4969	7424	6846	7554	7302	10941
IS Rokyta	21935	23601	25946	17189	10721	12609	11441	15117	16918	21157
IS Poledník	26666	29855	28070	36535	30920	42833	15724	16541	14180	12162
IS Alžbětín	36065	32732	30144	34322	33623	22670	28208	27544	24506	24203
IS Kašperské Hory	11344	12431	11332	14682	17110	16440	15905	25631	22132	23288
Muzeum Vimperk	9494	12205	10482	11711	12376	12880	8097	8243	6646	7663
zámek Vimperk	-	-	-	-	-	4744	3578	3649	2347	2274
Celkem	223315	233988	222864	219659	204184	239653	209767	220625	213262	244477

Prohlídky zámku probíhají od roku 2009.

Programy pro veřejnost

Správa NP a CHKO Šumava v roce 2013 připravila celkem 180 programů pro veřejnost. Nejnavštěvovanějšími programy byly tvořivé dílny (výroba skleněných korálků, zpracování ovčí vlny, antistresové malování, pletení košíků). Dalšími byly cestopisy s promítáním fotografií, venkovní programy s externími lektory (pozorování noční letní oblohy, rýžování zlata, plavení dřeva, za Karlem Klostermannem).

5.3. Muzeum Vimperk

Ladislav Čepička

Muzeum při správě NP a CHKO Šumava bylo návštěvníkům přístupné stejně jako v předchozích letech od 1. května do 31. října každý den kromě pondělí od 9:00 do 16:00 hodin, v červenci a v srpnu až do 18 hodin. Prohlídky zámku s průvodcem probíhaly od června do září od 10:00 do 17:00 hodin. V květnu a v říjnu probíhaly prohlídky zámku pouze po předchozím ohlášení.

V prohlídkách muzea se podařilo zastavit snižující se trend návštěvnosti turistů, také díky akcím, které na zámku probíhaly. Stabilní návštěvnost vykazují v posledních dvou letech komentované průvody zámek, které však omezením prohlídkové trasy, zapříčiněné technickými problémy, ztratily částečně na své atraktivitě. Muzeum navštívilo celkem 9.943 osob a zámek 2.274 zájemců, celkem 12.217 osob. Ve srovnání s předešlým rokem 2012 si zámecký areál včetně muzea prohlédlo o 3.224 návštěvníků více.

Během celé sezóny byly v muzeu pro návštěvníky instalovány stálé expozice přírody, knihtisku, sklářství a historie města.

Po celou návštěvníckou sezónu probíhalo v prostorách muzea několik výstav. Ve výstavních sálech ve druhém patře to byla výstava Štíftrova pošumavského železničního spolku ve Vimperku „Šumavské lokálky“, pořádaná u příležitosti 120 let od příjezdu prvního vlaku do Vimperka. O patro níže, v prostorách jižního rizalitu, probíhala výstava „Vimperk 1263 - 2013“ připravená ve spolupráci s městem Vimperk k 750 letům výročí první zmínky o Vimperku.

Od května do srpna se uskutečnila ve spolupráci se střední školou Nerudovka ve Vimperku ve druhém patře Vlčkovy věže výstava dětských výtvorů, vzniklých během mezinárodní soutěže družstev ve stavebním modelářství žáků mateřských škol.

Od 23. června probíhala v zámecké kapli výstava sklářských výtvarníků, účastníků mezinárodního letního sklářského symposia „Dialogy o křišťálu - setkání dvou generací“, který se uskutečnil ve třetím červnovém týdnu ve Sklářské huti pana Kozla ve Vimperku.

Od července do října probíhal ve Vlčkově věži hojně navštěvovaný výstavní projekt „Půvab šílenství“, věnovaný životu a dílu vimperského rodáka, cestovatele, výtvarníka, tiskaře a typografa Jana „Heny“ Vaňka. V rámci tohoto výstavního projektu, připraveného externími spolupracovníky Hankou Malíkovou a Petrem „Pošťákem“ Matějkou se uskutečnily i dva koncerty nezávislé hudební scény v zámecké kapli. V srpnu zde koncertovala Jana Vébrová a v říjnu Jiří Konvrzek.

Muzejní výstavní cyklus roku 2013 ukončila v září a říjnu fotografická výstava „Jiné světy“ vimperské výtvarnice Kláry Drenčeniové, připravená pro druhé patro Vlčkovy věže.

Ve spolupráci s městem a dalšími spolky byla na nádvoří zámku uspořádána řada akcí. 3. srpna to byla „Bitva na Winterbergu“ pořádaná ve spolupráci se skupinou historického šermu Artego. Od 23. do 25. srpna probíhala na zámku „Městská zámecká slavnost“ pořádaná městem Vimperk ve spolupráci s městským kulturním střediskem a skupinou historického šermu Berit v rámci oslav 750 let města Vimperka. 11. září se uskutečnil v zámecké kapli koncert Lucie Rádlové, pořádaný ve spolupráci s Městským kulturním střediskem. 19. září proběhl v prostorách kaple a hodovní síně slavnostní křest knihy Romana Szpuka Chraplavé chorály.

Mimo objekt zámku se muzeum podílelo v rámci Léta na Kubovce spolu s Restaurací pod sjezdovkou na přípravě a organizaci akce „Den řemesel“, který proběhl 3. srpna na sjezdovce v Kubově Huti. 30. září muzeum vystavilo v rámci představení pětice vzácných knih z fondu Jihočeské vědecké knihovny několik vzácných exponátů ze sbírkové knihovny, které doplnily budějovické exempláře.

23. září se rozběhl přednáškový cyklus muzea, pořádaný ve spolupráci s MěKS v prostorách kulturního střediska. V září přednášel k 75. výročí známý historik a poradce ministra národní obrany PhDr. Eduard Stehlík na téma „Mnichov 1938“, v říjnu to byla přednáška PhDr. Ladislava Čepičky: „Vimperk a Šumava za třicetileté války“, v listopadu přednášel známý odborník na staré tisky PhDr. Kamil Boldan z Národní knihovny České republiky o Vimperku a počátcích knihtisku u nás a celý cyklus ukončil L. Čepička vyprávěním o vánočních zvycích a tradicích na Šumavě.

Zámecké aktivity muzea ukončily svatomartinské hody spojené s představením martinských vín z Moravy, které v hodovní síni zámku navštívilo přes 350 spokojených konzumentů. Poslední akcí muzea pak byl adventní varhanní koncert v zámecké kapli 8. prosince 2013.

Zámek Vimperk (foto: Štěpán Rosenkranz)

5.4. Střediska environmentální výchovy Správy

Martina Kučerová

Motto: „Národní park Šumava je tou nejlepší učebnou pod širým nebem“.

5.4.1. Novinky v činnosti středisek environmentální výchovy Správy.

Partnerské školy NP Šumava

V roce 2013 byl rozšířen projekt „Partnerské školy NP Šumava“. Partnerskými školami NP a CHKO Šumava jsou:

- Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Vimperk – od roku 2012
- MŠ Vimperk, Klostermannova 365 – od roku 2012
- ZŠ a MŠ Borová Lada – od roku 2012
- ZŠ a MŠ Srní – od roku 2012
- ZŠ Hartmanice – od roku 2012
- ZŠ Lenora – od roku 2012
- ZŠ Smetanova Vimperk – od roku 2012
- ZŠ TGM Vimperk – od roku 2012
- ZŠ Volary – od roku 2012
- ZŠ, ZUŠ a MŠ Kašperské Hory – od roku 2012
- ZŠ Čkyně – od roku 2013

Přírodovědná soutěž „Národní park Šumava ve školních lavicích“ – II. ročník

Soutěž pro školy regionu určená pro seznámení s územím Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava. V roce 2013 proběhl II. ročník této soutěže, které se účastnilo celkem 2 688 dětí z 22 škol v prvním kole a 256 dětí, které postoupili do druhého kola.

Přírodovědný kroužek Správy Sedmikvítek

Jedná se pravidelnou činnost pro děti regionu NP a CHKO Šumava. Tento kroužek je organizován SEV Vimperk a je určen dětem od prvních tříd. V roce 2013 bylo celkem 36 dětí.

V roce 2013 získal přírodovědný kroužek v uznávané přírodovědné soutěži „Zlatý list“ první místo v krajské kole a čtvrté místo v národním kole. Dva členové kroužku získali první a druhé místo v biologické olympiádě ve školním kole za Gymnázium Vimperk a první místo v ZŠ TGM Vimperk. Jeden člen kroužku získal první místo v okresním kole biologické olympiády v kategorii D a poté 7 místo v krajském kole.

Přírodovědný kroužek Sedmikvítek (foto: Martina Předotová)

5.4.2. Přehled aktivit SEV Vimperk v roce 2013

Stanislav Čtvrtník

Výukové programy EVVO

Nabídka výukových programů:

- **pro předškolní děti (MŠ)** v první polovině roku 2013 jsme nabízeli 14 výukových programů, od září 2013 jsme nabídli 1 novinku, tj. **celkem 15 výukových programů**
- **pro první stupeň ZŠ** v první polovině roku 2013 jsme nabízeli 23 programů vč. 2 programů v areálech Bavorského lesa, od září k tomu 2 novinky, tj. **celkem 25 výukových programů**
- **pro druhý stupeň základních škol** v první polovině roku 2013 jsme nabízeli 25 programů vč. 2 programů v areálech NP Bavorský les, od září jsme nabídku snížili o 1 stávající výukový program, ale zároveň ji rozšířili o 7 novinek, tj. **celkem 31 výukových programů**
- **pro střední školy** v první polovině roku 2013 jsme nabízeli 28 výukových programů a exkurzí vč. 2 programů v areálech Bavorského lesa, od září jsme nabídku rozšířili o 5 novinek, tj. **celkem 33 výukových programů**

Celkem jsme v roce 2013 nabízeli **90 výukových programů**.

Počet uskutečněných výukových programů za rok 2013

Věková kategorie	Počet výukových programů za rok 2013	Počet osob
MŠ	39	694
1. stupeň ZŠ	80	1637
2. stupeň ZŠ	43	826
SŠ	7	110
Celkem	169	3267

Příjmy za výukové programy činí **65 340,- Kč**.

Výukových programů se celkem v roce 2013 zúčastnilo **3 267 dětí**.

Akce pořádané SEV Vimperk pro školy

Akce 26. 4. 2012	Téma	Počet osob
ZŠ Pohůrecká Č. Budějovice ZŠ Smetanova Vimperk ZŠ a MŠ Horní Vltavice ZŠ Volyně	„Den Země“	242 účastníků

Tematické akce pro školy Den Země se zúčastnilo **celkem 242 účastníků**.

Ostatní akce pořádané pro kolektivy v SEV Vimperk

Datum	Akce	Počet osob
Přírodovědný kroužek		
Celoročně – pravidelné schůzky kroužku 1 x týdně	Přírodovědný kroužek Sedmikvítek SEV Vimperk	36 dětí
Akce pro přírodovědný kroužek		
31. 1. – 3. 2. 2013	Zimní pobyt v ubytovně SEV Stožec	12
15. – 17. 3. 2013	Jarní pobyt v ubytovně SEV Stožec – Loučení se sněhem	9
3. – 5. 5. 2013	Jarní pobyt v ubytovně SEV Stožec – Ornitologický víkend	15 dětí
24. – 26. 5. 2013	Pořádání a účast – krajské kolo soutěže Zlatý list (Nová Pec)	za NP Šumava 5 dětí
17. – 23. 6. 2013	Účast na národním kole soutěže Zlatý list (Čimelice)	za NP Šumava 6 dětí
21. – 28. 7. 2013	Letní tábor přírodovědného kroužku ve Stožci	21 dětí
25. – 28. 10. 2013	Podzimní pobyt v ubytovně SEV Stožec	18 dětí
20. 10. 2013	Věšení ptačích budek Hájná hora	12 osob
16. 11. 2013	Věšení ptačích budek Vimperk	12 osob
Mezinárodní tábor 6 přeshraničních NP		
3. – 10. 8. 2013	Mezinárodní tábor 6 přeshraničních NP v NP Podyjí	za NP Šumava 6 dětí (celkem na táboře 36)
1. – 3. 2. 2013	Zimní pobyt ve Wildniscampu (přeshraniční NP)	za NP Šumava 9 dětí (na akci celkem 35 osob)
Seminář pro Jihočeskou univerzitu Metodika přírodovědných exkurzí		
23. – 27. 9. 2013	Metodika přírodovědných exkurzí – Stožec	32 osob
30. 9. – 4. 10. 2013	Metodika přírodovědných exkurzí - Stožec	31 osob
Celkem		224 osob

Prezentace a příspěvky SEV Vimperk na konferencích a na seminářích, spoluúčast na jiných akcích:

- Prezentace EV Správy na oslavách Veletrhu EV – Chaloupky, 5. 9. 2013
- Zajištění stanoviště pro děti na Slavnostním otevření zimní sezóny 2013/2014 - Kvilda, 28. 12. 2013

Programy pro veřejnost organizované SEV NP a CHKO Šumava Vimperk

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
24. 1. 2013	Kouzla a proměny Boubína (beseda)	23	2 hod.
14. 2. 2013	Splavení posledního vltavského voru (beseda)	20	1,5 hod.
7. 3. 2013	Antistresové malování	10	2 hod.
21. 3. 2013	Velikonoční tvoření s hmotou FIMO	20	2 hod.
27. 6. 2013	Antistresové malování	7	2 hod.
14. 9. 2013	Hravá stezka k 50. výročí vyhlášení CHKO Šumava	140	6 hod.
10. 10. 2013	Podzimní tvoření	5	1,5 hod.
12. 10. 2013	Výprava do Muzea historie lesa a na Roklan (D)	57	10 hod.
14. 11. 2013	Beseda k 50. výročí vyhlášení CHKO Šumava	18	2 hod.
27. 11. 2013	Výroba adventních věnců – veřejnost	10	2 hod.
28. 11. 2013	Výroba adventních věnců – děti z přír. kr. + veřejnost	12	2 hod.
Celkem se zúčastnilo		322 osob	33 hod.

Příjmy za zpoplatněné PPV (11 akcí, 3 akce nebyly zpoplatněny): **1850,- Kč.**

Celková návštěvnost činností organizovaných v SEV NP a CHKO Šumava Vimperk

	Výukové programy	akce pro školy	ostatní akce pro kolektivy	akce pro veřejnost
počty osob v roce 2010	1 314 dětí	550 dětí		168 osob
počty osob v roce 2011	3 385 dětí	1730 dětí	238 osob	910 osob
počty osob v roce 2012	3215 dětí	185 osob	338 osob	204 osob
počty osob v roce 2013	3267 dětí	242 osob	224 osob	322 osob
Návštěvnost celkem				4055 osob

5.4.3. Přehled aktivit IS a SEV Kašperské Hory v roce 2013

Miroslava Michnová, Milada Janošíková

Výukové programy EVVO

Celkem se uskutečnilo **205 VP**, délka trvání programů je 1,5 – 5 hodin.

Z toho: pro MŠ	72 VP
pro ZŠ 1.st.	80 VP
pro ZŠ 2. st.	32 VP
pro ZŠ Praktická	13 VP
pro SŠ (Gymnázium)	8 VP

Výukových programů se celkem zúčastnilo **3 056 dětí**.

Tržba za výukové programy: **58 780,- Kč**

Další aktivity pořádané SEV K.Hory pro školy:

Akce:	Datum:	Škola:	Počet dětí/poplatek
Akce ke Dni Země:			
Téma: „Mezinárodní rok vodní spolupráce“ a " Světový den vody"	22.4.	ZŠ Nalžovské Hory	120 dětí / 1 980,- Kč
	23.4.	ZŠ a MŠ Kašperské Hory	170 dětí / partnerská škola
	23.4.	ZŠ Srní	10 dětí / partnerská škola
	24.4.	ZŠ Hartmanice	110 dětí / partnerská škola
	25.4.	ZŠ Lerchova Sušice	370 dětí (1. stupeň) / 6 680,- Kč
Akce k Evropskému dni parků:			
Téma: „Mezinárodní rok vodní spolupráce“	20.5.	ZŠ Lerchova Sušice	150 dětí (6., 7. tř.) / 2 420,- Kč

Tematických akcí k významným dnům se zúčastnilo **celkem 930 dětí**.

Tržba za akce **DZ 8 660,- Kč a EDP 2 420,- Kč. Celkem 11 080,- Kč.**

Přírodovědné kroužky:

Ekologický kroužek při ZŠ Hartmanice - lektorování celoročně

Programy pro veřejnost organizované

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
16.1.	Historie lyžování na Šumavě – E. Kintzl	20	2,5
19.1.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	18	2
24.1.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	23	4
6.2.	Pohledy do krajiny – Čína – Z. Keken	49	3
8.2.	Hurá na sněžnice - Šumavská zima	9	4
13.2.	Pohledy do krajiny – Peru a Bolívie – J. Dvorská a M. Kašpar	52	3
14.2.	Den s kolovrátkem	28	4
20.2.	Pohledy do krajiny – Island a Faerské ostrovy – I. Kubát	49	3
21.2.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“ na sklář. kahanu - J. Wudy	26	4

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
21.2.	Historie sklářství na Šumavě - J. Wudy	23	2
22.2.	Za dobrodružstvím na sněžnicích (Kašperk) (natáčení pořadu Toulavá kamera)	9	4
27.2.	Pohledy do krajiny – Egypt – O. Vrhel	48	3
6.3.	Pohledy do krajiny – Albánie – S. Švíka	54	3
7.3.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	12	3
8.3.	Hurá na sněžnice	13	3
13.3.	Pohledy do krajiny – Jižní Amerika – M. Skalka	69	5
20.3.	Pohledy do krajiny – Tanzanie – D. Romportl	54	3
26.3.	Velikonoční TD	18	3
27.3.	Pohledy do krajiny – Afrika– J. Svatoš	59	3
2.4.	Ornitologická vycházka ke Dni ptactva - L. Bufka	9	3
3.4.	Velikonoční tvořivá dílna	29	4
9.5.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	16	4
24.5.	Evropský den parků	28	4
25.5.	Evropský den parků – Botanická vycházka - H. Kohoutová "Co pokvete za humny"	6	4
18.6.	Tvořivá dílna z ovčína	21	3
20.6.	Jak fotografovat portrét a krajinu - Fotoinstitut.cz	18	2
22.6.	Den pro rašeliniště - I. Bufková	10	8
25.6.	Těšíme se na prázdniny	42	5
29.6.	Vycházka za ptačím zpěvem - L. Bufka	8	2
5.7.	I plevele mají krásné květy - botanická vycházka - H. Kohoutová	13	4
10.7.	Tvořivá dílna " Z ovčína"	43	5
12.7.	Od Prométhea k sirce – K. Ešner	23	5

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
12.7.	Drtivý dopad - L. Honzík	26	4
13.7.	Den pro rašeliniště - I. Bufková	19	8
14.7.	Rýžování zlata - Radešov - K. Ešner	96	4
17.7.	Šumavské FotoLéto - fotografické přednášky -Himálaj a Nar-Phu -H.Macenuerová	35	2
19.7.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“ na sklář. kahanu - J. Wudy	18	4
19.7.	Historie sklářství na Šumavě - J. Wudy	60	4
23.7.	Život a práce lidí na staré Šumavě - E. Kintzl	28	2,5
25.7.	Po stopách zlatokopů - K. Weishäupl	45	4,5
26.7.	Umíme si ještě hrát, aneb (ne)jen jídlem živ je člověk	85	4
28.7..	Po stopách šumavských zálesáků - K. Ešner	18	4
2.8.	Rostliny našich babiček - H. Kohoutová	14	4
6.8.	Hledání šumavských skřítků	120	4
7.8.	Šumavské FotoLéto - fotografické přednášky – Krajina a polární záře na Islandu - H. Macenuerová	39	2
10.8.	Rýžování zlata - Radešov - K. Ešner	72	6
13.8.	Putování na hrad Kašperk - K. Weishäupl	49	5
14.8.	Šumavské FotoLéto - fotografické přednášky – Japonsko - P. Macenuer	41	2
16.8.	Historie sklářství na Šumavě - J. Wudy	82	6
16.8.	Ruční výroba skleněných korálků „PATEŘÍKŮ“ na sklář. kahanu - J. Wudy	21	4
20.8.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	63	4
21.8.	Šumavské fotoléto - fotografické přednášky – Základy fotografování pro každého - P. Bokr. Macenuerová	39	2
22.8.	Jedovaté rostliny v přírodě - botanická vycházka -H. Kohoutová	16	4

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
23.8.	Komety - poslové z kosmu - L. Honzík	25	2
27.8.	Po stopách zlatokopů - K. Weishäupl	32	4
28.8.	Šumavské fotoléto - fotografické přednášky – Šumavský rok ve fotografiích – Fotoinstitut.cz	26	2,5
30.8.	Netopýří noc	27	4
7.9.	Vítejte po prázdninách	28	5
11.9.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	13	3
14.9.	Den pro rašeliniště - I. Bufková	9	8
14.9.	Fotografická soutěž - Šumavský Fotomaraton	150	9
14.9.	Idina Pila - Hravá stezka k 50. výročí založení CHKOŠ (společná akce SEV)	180	6
15.9.	Kvetoucí poklady podzimu - botanická vycházka – H. Kohoutová	17	4
5.10.	Den pro rašeliniště	13	8
8.10.	Tvořivá dílna "Z ovčína"	12	3
11.12.	Předvánoční tvořivá dílna	43	4
Celkem:	62 akcí	2 390	261

IS a SEV Kašperské Hory připravilo celkem **61 akcí** pro veřejnost, kterých se zúčastnilo celkem **2 390 návštěvníků**.

Tržba za programy pro veřejnost: **15 100,- Kč**.

Tržba za prodaný materiál: **155 248,- Kč**.

Celková návštěvnost

	Výukové programy	Tematické akce pro školy	Prezentace činnosti NPŠ na jiných akcích	Akce pro veřejnost
počty osob v roce 2010	2 166 dětí	1 271 dětí	725 osob	1 694 osob
počty osob v roce 2011	2 163 dětí	1 410 dětí	1 500 osob	2 825 osob
počty osob v roce 2012	2 872 dětí	2 540 dětí	2 460 osob	2 186 osob
počty osob v roce 2013	3 056 dětí	930+160	60 osob	2 390 osob
Návštěvnost na akcích celkem za rok 2013				6 596 osob

Návštěvnost IS a SEV NP a CHKO Šumava Kašperské Hory v letech 1998 - 2013

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Leden	x	200	334	306	225	125	199	326	111	549	525	1220	496	483	665	1207
Únor	x	547	526	420	908	429	534	578	376	619	671	1319	1012	901	1379	1372
Březen	x	664	979	498	675	240	324	514	449	940	917	939	827	979	1478	1459
Duben	x	457	719	656	1070	453	1057	732	720	921	850	923	1032	517	1153	1451
Květen	x	1097	1201	1085	1174	1374	1881	1717	1361	1752	2710	2331	1864	3146	2221	2041
Červen	x	1395	1575	1314	1108	1379	1743	1350	1733	1542	2083	1782	2016	3084	2384	2772
Červenec	545	1163	1517	1484	1188	1709	1639	2514	1747	2434	2765	2572	2875	5780	4048	3532
Srpen	1194	1368	1292	1417	977	1550	1813	2375	2625	3524	2853	2764	3128	5085	4441	4491
Září	826	850	1128	533	553	732	855	1026	1068	966	1287	1267	1086	2778	2058	1879
Říjen	372	864	914	912	460	1057	865	757	875	931	1427	423	669	1747	1080	1072
Listopad	299	829	550	306	227	39	274	74	91	170	197	320	480	381	554	970
Prosinec	139	400	313	107	202	306	160	270	208	334	825	580	420	750	569	1042
Celkem	3375	9834	11048	9038	8767	9393	11344	12233	11404	14682	17110	16440	15905	25631	22030	23288

5.4.4. Přehled aktivit SEV Stožec v roce 2013

Veronika Hričovská

Výukové programy EVVO

Nabídka výukových programů:

- **pro první stupeň základních škol** v 2013 jsme nabízeli **celkem 21 výukových programů**, z toho 19 hlavních dopoledních programů a 2 speciální odpolední výukové programy
- **pro druhý stupeň základních škol** v 2013 jsme nabízeli **celkem 27 výukových programů**, z toho 22 hlavních dopoledních programů a 5 speciálních odpoledních výukových programů
- **pro střední školy** v 2013 jsme nabízeli **celkem 23 výukových programů**, z toho 18 hlavních dopoledních programů a 5 speciálních odpoledních výukových programů

Celkem jsme v roce 2013 nabízeli 71 **výukových programů**.

Počet uskutečněných výukových programů za rok 2013

Věková kategorie	Počet výukových programů za rok 2013	Počet osob
1. stupeň ZŠ	61	502
2. stupeň ZŠ	63	414
SŠ	7	30
Celkem	131 VP	946 dětí

Příjmy za výukové programy: **47 560,- Kč**

Příjmy za ubytování v SEV Stožec: **272 365,- Kč**

Výukových programů se celkem v roce 2013 zúčastnilo **946 dětí**.

Akce pořádané IS a SEV Stožec pro školy

Akce	Téma	Počet osob
Den Země		
19. 4. 2013 ZŠ –Stožec, H.Planá, Chvalšiny	„Den Země“	52 osob
Přírodovědná soutěž		
Školní rok 2012/2013	Přírodovědná soutěž	2 688 osob
CELKEM		
		2 740 osob

Tematických akcí pro školy se zúčastnilo celkem **2 740 dětí**.

Programy pro veřejnost organizované IS a SEV NP a CHKO Šumava Stožec

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
18. 1. 2013	Nenuďme se doma – pletení z papíru	16	3 hod.
19. 1. 2013	Na sněžnicích kolem Stožce	5	3 hod.
25. 1. 2013	Srílanská putování - přednáška	10	2,5 hod.
8. 2. 2013	Seidlovo Šumavou - přednáška	21	3 hod.
14. 2. 2013	Na sněžnicích k Plešnému jezeru	12	6 hod.
16. 2. 2013	Nenuďme se doma – fimo	10	3 hod.
28. 2. 2013	Nenuďme se doma – drátkování	6	3 hod.
9. 3. 2013	Schování pod povrchem - doprovod	10	3 hod.
19. 3. 2013	Jarní vití/vytí - Lenora	15	3 hod.
20. 3. 2013	Jarní vití/vytí - Nová Pec	9	2,5 hod.
27. 3. 2013	Tisícovky na sněžnicích	8	8 hod.
29. 3. 2013	Krajinou Šumavy – prezentace fotografií	12	2 hod.
5. 4. 2013	Novozélandská putování	13	2,5 hod.
24. 4. 2013	Nenuďme se doma – pletení z papíru	17	3 hod.
4. 5. 2013	Vítání ptačího zpěvu – spolupráce s ČSO	39	6 hod.
24. 5. 2013	Evropský den parků	34	3 hod.
9. 7. 2013	Lesní hraní s přírodou	19	3 hod.
11. 7. 2013	Kam se poděl ovčí „kožíšek“?	30	3 hod.
17. 7. 2013	Staročeské hry	28	3 hod.
23. 7. 2013	Po stopách medvěda - doprovod	11	4 hod.
27. 7. 2013	Slavnosti chleba – pořadatel OÚ Lenora	80	5 hod.

Datum	Akce pro veřejnost	Počet osob	Počet hodin
1. 8. 2013	Stará řemesla Šumavy - jarmark	1000	6 hod.
3. 8. 2013	Slavnost Nové Pece	40	4 hod.
7. 8. 2013	Putování Šumavou a časem - doprovod	8	6 hod.
15. 8. 2013	Po stopách medvěda - doprovod	6	4 hod.
21. 8. 2013	Za historií kanálu - doprovod	8	4 hod.
29. 9. 2013	XI. Stožecké mistrovství světa v tlučení špačků	70	4,5 hod.
24. 10. 2013	Malováním proti stresu	4	2 hod.
26. 11. 2013	Vánoční klábosení - Lenora	27	3,5 hod.
27. 11. 2013	Vánoční klábosení - Nová pec	20	3 hod.
29. 11. 2013	Vánoční klábosení - Stožec	11	3 hod.
12. 12. 2013	Divy na hrnčířském kruhu	8	4 hod.
13. 12. 2013	Vánoce pro ptáčky	8	2 hod.
celoročně	Poznejme náš park – 5x	155	9,5 hod.
Celkem se zúčastnilo 34 akcí		1 864 osob	130 hod.

Příjmy za zpoplatněné PPV (15 akcí): **3 660,- Kč**

Akcí pro veřejnost se zúčastnilo celkem: **1 864 osob.**

Celková návštěvnost činností organizovaných v IS a SEV NP a CHKO Šumava Stožec

	Výukové programy	akce pro školy	akce pro veřejnost
počty osob v roce 2012	860 dětí	2 031 dětí	2 247 osob
počty osob v roce 2013	946 dětí	2 740 dětí	1 864 osob
Návštěvnost celkem za rok 2013			5 550 osob

Návštěvnost IS Stožec

Měsíc	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Leden	175	293	295	168	113	199	360	204	341	333
Únor	443	532	642	474	486	425	674	497	658	569
Březen	524	361	323	248	80	269	436	293	430	417
Duben	385	469	72	15	Z	Z 288	Z 190	Z 224	Z 80	Z 391
Květen	708	499	673	993	576	972	879	767	881	1395
Červen	1 370	933	973	866	482	1 264	1 016	1 543	2 001	1440
Červenec	2 347	1 712	1 561	1 283	1 454	2 412	2 583	2 252	4 107	3482
Srpen	2 497	2 079	2 025	1 495	1 439	3 164	2 841	2 882	4 417	4184
Září	967	1 070	1 235	729	781	1 276	987	1 253	1 326	1364
Říjen	415	529	382	247	407	559	689	688	786	794
Listopad	Z	Z	Z	Z	Z	Z 55	Z 120	Z 25	Z 20	132
Prosinec	190	144	57	44	76	268	153	166	334	131
Celkem	10 021	8621	8 238	6 562	5 894	10 808	10 618	10 794	15 361	14 632

Tržby IS Stožec

měsíc	2011	2012	2013
Leden	3 063,-	3 377,-	3 169,-
Únor	3 277,-	5 261,-	11 290,-
Březen	7 251,-	13 553,-	6 381,-
Duben, Květen	31 698,-	25 037,-	36 689,-
Červen	23 675,-	24 379,-	30 854,-
Červenec	25 960,-	30 870,-	33 222,-
Srpen	41 782,-	55 427,-	76 259,-
Září	25 764,-	29 002,-	24 747,-
Říjen	17 092,-	28 597,-	19 073,-
Listopad, Prosinec	6 117,-	9 893,-	3 936,-
Celkem	185 679	225 396,-	245 620,-

5.4.5. Realizované dotační projekty Střediska environmentální výchovy v roce 2013

Martina Kučerová

Zkvalitnění a zefektivnění EV v SEV NP a CHKO Šumava, přírodovědná soutěž pro školy tohoto regionu

Manažer projektu: Mgr. Martina Kučerová

Harmonogram: 2011-2013

Program: SFŽP, 4.1.

Celkové náklady projektu: **1 342 000,- Kč**

Finanční rozpočet roku 2013: 364 420,- Kč

Dotace za rok 2013: 255 094,- Kč

Téma:

Zlepšení podmínek pro realizaci EV na střediscích EV Správy NP a CHKO Šumava. Zefektivnění metod výukových programů zaměřených na seznámení s územím NP a CHKO Šumava. Spolupráce se školami v regionu.

V roce 2013 se v rámci projektu zrealizovalo:

- II. ročník přírodovědné soutěže pro školy regionu „ Národní park Šumava ve školních lavicích“
- Kalendář „Vnímaní šumavské přírody“
- Nákup fotografií pro pracovní listy na výukové programy SEV.
- Pracovní listy pro výukové programy.

Programy pro veřejnost v NP Šumava, 20. let NP Šumava

Manažer projektu: Ing. Miroslava Michnová, Ing. Milada Janošíková

Harmonogram: 2011-2013

Program: SFŽP, 4.1.

Celkové náklady projektu: **1 416 900,- Kč**

Finanční rozpočet roku 2013: **438 819 Kč**

Dotace za rok 2013: **307 173 Kč**

Téma:

Realizace programů pro veřejnost v letech 2011 - 2013 pro všechny cílové skupiny na území NP Šumava. Speciální programy pro cílovou skupinu "Dětské domovy", které se nacházejí v regionu NP Šumava či v bezprostředním okolí tohoto chráněného území. Zvýšení propagace tohoto chráněného území mezi místními obyvateli ale i návštěvníky tohoto území. Propagační materiály určené pro místní obyvatelstvo a účastníky programů pro veřejnost a školní kolektivy.

V roce 2013 se v rámci projektu zrealizovalo:

- **Akce ke Dni Země:**

SEV Vimperk - 1 akce pro 240 dětí na téma „Fauna Šumavy“

SEV Kašperské Hory - 6 akcí pro 930 dětí na téma „Mezinárodní rok vodní spolupráce“

SEV Stožec - 1 akce pro 70 dětí na téma „NP Šumava“

- **Programy pro děti z dětských domovů:**

5 exkurzí do NP Šumava na téma „Za dobrodružstvím do NP Šumava“ pro DD Volyně a DD Kašperské Hory.

- **Informační materiály:**

Programy pro veřejnost – „Léto“ – pro období duben 2013 – říjen 2013

Nabídka výukových programů – školní rok 2013/2014

- **Didaktické materiály:**

karty Netopýři Šumavy - pomocí několika her se děti i dospělí mohou seznámit se všemi druhy netopýřů, kteří se vyskytují na Šumavě.

Programy pro veřejnost na SEV Kašperské Hory, SEV Vimperk, SEV Stožec, IS Kvilda a Svinná Lada:

- SEV Kašperské Hory – 50 akcí
- SEV Vimperk – 14 akcí
- SEV Stožec – 14 akcí
- IS Kvilda – 8 akcí
- IS Svinná Lada – 5 akcí

Celkem se programů zúčastnilo 3 500 návštěvníků.

Interaktivní propagační materiály „Světlem šumavské přírody“

Manažer projektu: Mgr. Martina Kučerová

Program: SFŽP, 4.1.

Celkové náklady projektu: **1 474 250,- Kč**

Finanční rozpočet 2013: **204 290,- Kč**

Dotace roku za rok 2013: **143 003,- Kč**

Téma:

Tento projekt podporuje vzdělanost cílové skupiny „Místní obyvatelé a návštěvníci“. Díky poutavé formě zpracování uvedených materiálů v projektu je možné ovlivnit všechny věkové skupiny. Tyto materiály budou distribuovány do všech škol ležících v obci NP Šumava pro pedagogické pracovníky, ale i žáky a žákyně.

V roce 2013 se v rámci projektu zrealizovalo:

- Interaktivní materiál „Šumavská ledovcová jezera“ – česká verze
- Příprava interaktivního materiálu „Šumavská ledovcová jezera“ – anglická, německá verze
- Kvarteto Fauna

Reedice manuálu „Pojďme na to od lesa.“

Manažer projektu: Martina Kučerová

Program: SFŽP, 4.1.

Celkové náklady projektu: **1 037 205,- Kč**

Finanční rozpočet 2013: 168 237,- Kč

Dotace roku 2013: 117 766,- Kč

Téma:

Reedice příručky ekologické výchovy a lesní pedagogiky „Pojďme na to od lesa“, která byla vydána v roce 2003.

Střediska environmentální výchovy v roce 2013 realizovala tyto didaktické materiály:

Propagační materiál	Náklad	Finanční rozpočet	
		Správa	Dotace
Sběratelské kartičky – časopis Šumava – jaro	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 500 Kč (2100 ks pro SEV)	0
Sběratelské kartičky – časopis Šumava – léto	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 500 Kč (2100 ks pro SEV)	0
Sběratelské kartičky – časopis Šumava podzim	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 500 Kč (2100 ks pro SEV)	0
Sběratelské kartičky – časopis Šumava zima	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 500 Kč (2100 ks pro SEV)	0
Plakát – příloha časopisu Jaro	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 000 Kč (2 100 ks pro SEV)	0
Plakát – příloha časopisu léto	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 000 Kč (2 100 ks pro SEV)	0
Plakát – příloha časopisu podzim	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 000 Kč (2 100 ks pro SEV)	0
Plakát – příloha časopisu zima	Součástí časopisu Šumava + 2 100 ks pro SEV	2 000 Kč (2 100 ks pro SEV)	0

Nabídka výukových programů pro školní rok 2012/2013 - SFŽP	2 100 ks	59 643,- Kč	41 750,- Kč
Samoobslužné pracovní listy WEB	18 druhů	0	0
Interaktivní materiál „Šumavská ledovcová jezera – projekt (česká verze) - SFŽP	400 ks	140 490,- Kč	98 343,- Kč
Interaktivní materiál „Šumavská ledovcová jezera – mimo projekt česká verze	1600 ks	61 028,- Kč	0
Kalendář „Světlem šumavské přírody“ – 25 stran, formát 40x60 – projekt SFŽP	550 ks	215 380,- Kč	150 766,- Kč
Kalendář „Světlem šumavské přírody“ – mimo projekt	500 ks	82 000,- Kč	0
Kvarteto Fauna – prodej	1000 ks	22 900,- Kč	0
Puzzle – 4 druhy – formát A6	8 000 ks	154 400,- Kč	0
Interaktivní záložky – 5 druhů	7 500 ks	8 775,- Kč	0
Pracovní listy pro výukové programy – 23 druhů – projekt SFŽP	9 druhů – 4000 ks, 14 druhů – 5 000 ks	224 531,- Kč	157 193,- Kč
Editorské zpracování reedice pexetří - Stromy	3 000 ks	Dodání zboží – rok 2014	0
Editorské zpracování reedice – Savci	3 000 ks	Dodání zboží – rok 2014	0
Editorské zpracování reedice – Ptáci	3 000 ks	Dodání zboží – rok 2014	0
Pexeso - Fauna	5000 ks	59 450,- Kč	0
Netopýři Šumavy – projekt SFŽP	667 ks	35 951,- Kč	25 166,- Kč
Netopýři Šumavy – mimo prodej			
CELKEM		1 082 548,- Kč	473 218,- Kč

Celkový souhrn návštěvnosti programů organizovaných Středisky environmentální výchovy (SEV Vimperk, SEV Kašperské Hory, SEV Stožec)

	Výukové programy	Akce pro školy a kolektivy	Akce pro veřejnost	Přírodovědná soutěž „NP Šumava ve školních lavicích“
počty osob v roce 2010	5 171	2 189	4 717	Nebylo organizováno
počty osob v roce 2011	6 841	3 845	6 726	Nebylo organizováno
Počty osob v roce 2012	6 857	3 229	4 637	1 680
Počty osob v roce 2013	7 269	4 456	4 576	2 688

5.5. Informační a strážní služba

Petr Šrail, Jan Pecánek

5.5.1. Informační a strážní služba v roce 2013

- 1) Zabezpečovala kontrolu dodržování předpisů o ochraně přírody a krajiny vyplývajících ze zákona 114/1992 Sb.
- 2) Ve spolupráci s informačními středisky se podílela se na zabezpečení informačního servisu pro návštěvníky i trvale žijící obyvatele na území NP a CHKO Šumava
- 3) Monitorovala pohyb a počty návštěvníků na území NP Šumava
- 4) Podílela se na spolupráci se samosprávami obcí a kontaktech s místními obyvateli.
- 5) Zabezpečovala výchovnou a osvětovou činnost, zejména doprovody a přednáškami pro skupiny i jednotlivce. Tato činnost v roce 2013 výrazně stoupla nabídkou konkrétně cílených aktivit pro specifické skupiny zájemců.
- 6) Spolupracovala se všemi složkami uvnitř organizace při sběru a výměně dat, jejich zpracování a následném využití nejen pro potřeby organizace.
- 7) Podílela se na vědeckovýzkumných programech prováděných externími zpracovateli.
- 8) Informační a strážní služba se intenzivně zapojila do akcí a součinnostních cvičení složek Integrovaného záchranného systému. Preventivním působením tak pomohla ke zvýšení bezpečnostního standardu na území NP a CHKO Šumava.
- 9) V rámci výkonu terénní služby se podílela i na přeshraniční výměně informací a spolupráci. Spolu s bavorskými partnery se podílela na zabezpečení informačního servisu návštěvníkům a zabezpečení kontroly předpisů na ochranu přírody
- 10) Pracovníci ISS zajišťovali program Junior Ranger Šumava, jehož činnost probíhá vybraných základních škol regionu.
- 11) Zajišťovala fungování aktivu dobrovolných strážců. Dobrovolní spolupracovníci se podíleli na zajištění plnění úkolů na poli ochrany přírody i na dalších vzdělávacích a kulturních akcích na území NP Šumava

5.5.2. Doprovody, akce

V rámci akcí pro veřejnost bylo zajištěno celkem 183 doprovodů pro 2774 osob a 243 přednášek pro 12788 osob. Tak jako v minulém roce se významnou měrou na počtech účastníků podílely hromadné

akce, které ISS pořádala na objednávku přímo pro jednotlivé školy. I letos tak ISS vyjížděla za dětmi mimo území NP Šumava, aby dětem zprostředkovala poslání národního parku, důležitost ochrany přírody a i představila svou činnost v regionu Šumavy.

5.5.3. Přestupky

Informační a strážní služba kontrolovala dodržování ustanovení zákona 114/1992 a Návštěvního řádu NP. Při výkonu strážní služby bylo řešeno celkem 1600 přestupků, z toho domluvou 1487, shodně blokovou pokutou 56 a 56 přestupků bylo předáno hlášenkou k dalšímu šetření orgánu ochrany přírody, letos ISS jednou využila i krajní pravomoc Stráže přírody pro pozastavení činnosti.

5.5.4. Důležité události

1-12/2013 Bílá stopa - celoroční činnost směřující ke zdárnému průběhu lyžařské sezóny, kdy ISS je nezbytným pomocníkem Obcí i Regionální rozvojové agentury při přípravě, organizaci a zabezpečení této významné části sezónního vyžití návštěvníků Šumavy

1-12/2013 sportovní akce - ISS se podílí na přípravě, organizaci a zabezpečení sportovních akcí jako jsou Šumavský skimaratón, Šumavská 30', Stožecká brusle, Basumský pohár a dalších.

1-12/2013 zdravotnické vzdělávání - pracovníci ISS jsou i nadále průběžně proškolení a vzdělávání pro výkon činnosti záchranáře, který zajišťuje předlékařskou pomoc přímo v terénu.

1-12/2013 akce pro veřejnost - ISS připravuje, koordinuje a zajišťuje řadu programů pro veřejnost

3-12/2013 Junior ranger Šumava - informační a vzdělávací program pro děti se zaměřením na ochranu přírody, který je veden pod patronací ISS ve spolupráci se ZŠ v regionu

3-5/2013 Návštěva v Národním parku Šumava - vzdělávací akce pro školy Praha 6, Plzeň, Ostrov n/O

4/2013 Veletrh Česká příroda v Praze - prezentace poslání a nabídky NP Šumava

4-5/2013 Dny Země - tradiční venkovní akce pro školy Kašperské hory, Hratmanice, Nalžovské hory, Sušice a další

5/2013 Třemošná - pod vedením specialistů z HZS ČR probíhá výcvik pracovníků ISS k zabezpečení povinností NPŠ při požární ochraně území

6/2013 Povodně - ISS se podílela na předcházení škod a likvidaci následků povodní v Litoměřicích

6/2013 Husinecká přehrada - vybraní pracovníci ISS si zvyšovali pod vedením odborníků z HZS ČR profesní úroveň pro nasazení při nenadálých událostech a zásazích s použitím lanových a horolezeckých technik

7/2013 ISS byla vybavena novými stroji CAS TATRA pro plnění úkolů vyplývajících ze členství v IZS

9/2013 Bezpečná Šumava (3. ročník Slunečná u Prášíl) - prezentační akce složek IZS, které mají působnost na území NP

9/2013 Den IZS - společná prezentační akce záchranných složek v Kramolíně u Lipna

9/2013 Nebezpečné stromy - ISS se podílela na zjištění a odstranění nebezpečných stromů v okolí turistických cest

10/2013 Krumlovský maratón - ISS ve spolupráci s Vodní záchrannou službou zajišťovala bezpečnost účastníků závodů na Vltavě

5.5.5. Činnost v rámci Integrovaného záchranného systému

V 2013 vyjížděli strážci na výzvu dispečera nouzové linky 112 k úrazům, autonehodám, pátracím akcím či jiným akutním případům. Celkově se tak 1185 hodinami podíleli na 416 záchranných akcích. V této části nelze nezmínit významnou akci roku 2013, kterou se pro ISS stala pomoc při povodních v Litoměřicích.

Rok 2013 zaznamenal významný posun v dovybavení hasičské jednotky JPO SDH podniku, kdy jednotlivá pracoviště byla vybavena nejmodernější technikou na základě **Rozhodnutí HZS ČR o zřízení JPO SDH 315801** - č.j. : HSCB 522-2/2010 KŘ ze dne 05.02.2010 a dalších smluvních závazků (**Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi ČR HZS JČK a Správou - IZS** č.j.: 71-7/09, č.j.: SM NPS 0223/2009 ze dne 27. 05. 2009; **Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi ČR HZS PK a Správou - IZS** SM NPS 0224/2009 ze dne 27. 5. 2009; **Dohoda o spolupráci se ZZS Plzeňského kraje** - ze dne 27. 5. 2011).

Preventivní a kontrolní činnost, pohyb v přímém kontaktu s územím, návštěvníky a regionem, výchovná a vzdělávací práce, práce s dětmi jako vklad do budoucnosti a pomoc v nouzi jsou významným příspěvkem pracovníků ISS k dobrému jménu Národního parku Šumava. Výkon služby přímo v terénu tak zůstává i nadále hlavní náplní práce ISS a právě v terénu se s činností ISS může seznámit i běžný návštěvník Národního parku Šumava.

Tabulka výkonů Informační a strážní služby v 2013

měsíc	přestupky				přednášky			doprovody			záchranný systém			ostatní akce		
	celkem	domluva	bloková pokuta	hlášenka	pozastavení činnosti	počet	hodin	osob	počet	hodin	osob	počet	hodin	osob	počet	osob
leden	43	40		3		14	12	95	5	12	43	20	56,5	21	3	23
únor	111	106		5		14	23	128	19	81	379	22	81	43	13	1415
březen	108	105		3		10	28	443	16	87	124	16	51,5	27	15	66
duben	75	67	3	5		20	86,5	4383	11	37	85	16	32	21	20	28
květen	223	215	2	5	1	58	75	1256	33	123	644	18	88	193	30	617
červen	154	138	9	7		25	49	1461	12	48	255	53	329	34	12	1012
červenec	253	235	15	3		26	67	576	19	82	410	61	90,5	43	13	22
srpen	257	230	18	9		31	71	1608	26	154	351	70	142	47	7	331
září	212	201	6	5		14	45	2087	16	73	200	52	112	32	14	5397
říjen	93	83	2	8		8	20	202	12	52	148	34	71	59	11	73
listopad	41	37	1	3		14	34	266	8	37	83	23	63	28	6	35
prosinec	30	30				9	18	283	6	27	52	31	66	23	6	16
celkem	1600	1487	56	56	1	243	528,5	12788	183	813	2774	416	1182,5	571	150	9184

měsíc	návštěvnost v lokalitě														návštěvnost informační střediska													
	Laka jezero	Gerlova Huť	Dálnice	Přásliské jezero	Poledník	Tříjezerní slat	Kanál	Modrava	Břežník	Povydří	Prameny	Jezerní slat	Chalupská slat	Vitava	Stožecsko	Plešné jezero	Vitavská cesta	Alžbětín	Rokyta	Břežník	Kvilda	Svinná Lada	Jelina Pila	Stožec	Kašperské hory	Modrý sloup	Poledník	
leden	1250	1850	1100	1600	1700	2900	2500	9300	5900	471	8000	9000	830		450	230	210	1 294	374		6470	430			333	1 144		
únor	1450	2100	1200	1600	2200	3100	3500	15600	9800	2150	18830	26000	1682		1200	380	350	1 488	715	zavřeno	10240	844		zavřeno	569	1 372		zavřeno
březen	1500	2100	1200	1600	2200	2900	3000	7200	4500	850	6200	10000	1110		700	230	200	1 300	668		5530	480		zavřeno	459	1 459		zavřeno
duben	500	200	100	950	200	1000	900	3550	1780	2200	3000	3200	560		400	184	250	1 048	zavřeno	zavřeno	450	zavřeno			zavřeno	1 451		
květen	650	200	200	1230	900	1700	1900	2600	880	4450	2600	2270	3365	226	2000	1019	1800	2 330	2 333	436	4510	2 149	305		1 395	2 041		181
červen	1500	800	1100	1800	1500	1900	2600	3800	2600	7700	5400	6900	3725	410	3000	2080	2500	2 497	2 173	1082	5990	2 421	1 292		1 440	2 772		1 187
červenec	4500	4100	3100	5400	6200	6320	7120	11600	7300	16500	11900	20300	8100	922	8000	6696	5100	2 723	3 295	2735	19780	5 516	5 103		4 130	3 532	85	4 924
srpen	5930	5100	4640	6250	7000	7900	8600	31300	17800	31023	25034	20800	9555	327	10500	5963	7500	4 157	6 038	3592	22160	6 716	4 322		4 184	4 491	865	2 819
září	2300	1800	1700	4700	5200	4800	4500	6700	2500	6450	7300	6350	2795	16	4000	1562	3500	2 810	3 360	1926	8050	2 096	1 817		1 614	1 879	175	1 600
říjen	900	850	600	1800	2800	2500	1800	2800	1684	2668	2150	2350	2450	2	3500	2119	3000	2 382	1 764	1170	4480	1 849	1 076		794	1 135	118	1 451
listopad	400	300	100	350	100	260	280	1070	425	1200	1175	1430	1370		300	236	150	1 046	zavřeno	zavřeno	30	zavřeno	zavřeno	zavřeno	132	970	34	zavřeno
prosinec	500	250	300	400	150	550	400	1800	1617	400	1650	3090	690		1000	153	400	1 128	437	zavřeno	3230	272			131	1 042		
CELKEM	21 380	19 650	15 340	27 680	30 150	35 830	37 100	97 320	56 786	76 062	93 239	111 690	36 232	1 903	35 050	20 852	24 960	24 203	21 157	10 941	90 920	22 773	13 915	15 181	23 288	1 277	12 162	

6. Realizované projekty Správy NP a CHKO Šumava

Jana Slonková

6.1. Pořízení moderní techniky a technologií Správy NP a CHKO Šumava pro zvýšení kvality řešení MU

V rámci projektu byly v roce 2013 pro JSDHP Správy NP a CHKO Šumava pořízeny tři velkoobjemové hasičské cisterny CAS 30, sloužící ke zvýšení akceschopnosti, mobility a efektivity činnosti jednotky při zabezpečování PO na území NP Šumava.

Projekt je součástí operace Pořízení moderní techniky a technologií HZS CR pro zvýšení kvality řešení MU, kdy v rámci IOP budou realizovány obdobné projekty na území všech krajů ČR zaměřené na pořízení souboru moderní techniky a technologií pro HZS krajů. Gestorem této operace je MV-GŘ HZS ČR.

Projekt je spolufinancován z ERDF, IOP.

6.2. Usměrnění běžeckého lyžování v NP Šumava, část Modrava

Místo stávajícího nefunkčního nástupního místa na Modravě bylo vybudováno nové funkční propojení vysoce frekventovaných lyžařských běžeckých tras mezi směry Březník a Javoří Pila. Na novou trasu bude v dalším roce přeložen zimní lyžařský i letní cyklistický ve směru Javoří Pila.

Nová víceúčelová stezka v délce cca 120 metrů převede turistický provoz na trasu po pravém břehu Roklanského potoka po bývalých „drátech“, a dále po nově vybudované lávce přes Roklanský potok a nový mostek přes Mlýnský náhon na stávající pás pro vedení lyžařských stop a účelovou komunikaci. Po nové trase bude moci projíždět rolba pro úpravu lyžařských stop. Stavba byla zahájena v říjnu 2013 a bude dokončena v roce 2014.

Projekt bude spolufinancován z ERDF, OPŽP.

6.3. Obnova lávky "Černý Kříž" přes Studenou Vltavu

Správa NP a CHKO Šumava nechala vypracovat projekt Obnovy lávky „Černý Kříž“ přes Studenou Vltavu, který umožní propojení turistických tras mezi Černým Křížem a obcí Dobrá. Umístění lávky je dáno osou předchozího mostu, který byl stržen po II. světové válce. Stavba byla zahájena v říjnu 2013 a bude dokončena v roce 2014.

Lávku tvoří dřevěná konstrukce dlouhá 41,6 metru, mostovka je široká 2 metry. Počítá se s provozem pěších a cyklistů. Nebude po ní možný průjezd motorových vozidel. Jedná se o nejdelší dřevěnou lávku v ČR.

Projekt bude spolufinancován z ERDF, OPŽP.

6.4. Mravenčí stezka – Areál lesních her Srní

Stezka je věnována přírodnímu prostředí a zastoupeným chráněným druhům rostlin a živočichů. Trasa v délce 3km vede v okolí obce Srní po nezpevněných cestách. Je dostupná pro pěší

návštěvníky. Část stezky je vhodná pro kočárky a vozíčkáře. Obnova stezky z roku 2009 byla zahájena v roce 2013 a bude dokončena v roce 2014.

Stezka je využívána hosty ubytovanými v obci, ale je oblíbenou vycházkovou trasou pro děti z místní školky a školy i u místních obyvatel. Cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi. Informace budou dvojjazyčné, a to ČJ a AJ.

Projekt je financován z vlastních prostředků.

6.5. S Jetíkem po českých horách

V roce 2013 se Správa NP a CHKO Šumava připojila k realizaci projektu Horské služby ČR, který si klade za cíl propagaci českých hor a motivaci návštěvníků k jejich návštěvě. V rámci projektu bylo na Šumavu umístěno na různá turisticky atraktivní místa celkem 23 razítek a 12 map, z toho 6 razítek a 4 mapy má v gesci Správa.

Projekt bude spolufinancován z ERDF, IOP.

Doplnění naučných stezek u obcí Kvilda a Borová Lada

V roce 2013 proběhla příprava a byla podána žádost o podporu projektu inovace dvou stávajících naučných stezek, na Kvildě (NS Po pestrobarevném koberci, 3,6 km) a na Borových Ladách (Klubko vztahů v přírodě, 3,4 km). Jde o pořízení a instalace interaktivních herních a naučných prvků návštěvnické infrastruktury včetně značení a popisu informací o místních významných přírodních prvcích.

Žádost o podporu projektu byla podána na SZIF.

Převzetí tří velkoobjemových hasičských cisteren CAS 30 (foto: Tomáš Jiříčka)

Projekty v realizaci

NÁZEV	ZDROJ	Doba realizace	POPIS	Plánovaný příspěvek EU (mil. Kč)	Náklady na projekt celkem (v mil. Kč)
				26,956	32,206
Pořízení moderní techniky a technologií Správy NP a CHKO Šumava pro zvýšení kvality řešení MU	IOP, opatření 3.4.	2012 - 2014	Zajištění bezpečnostních opatření dle zákona	15,546	18,310
Usměrnění běžeckého lyžování v NP Šumava, část Modrava - Lávka přes Roklanský potok	OPŽP	2013 - 2014	Usměrnění turistiky	6,598	7,763
Lávka Černý Kříž přes Studenou Vltavu	OPŽP	2013 - 2014	Usměrnění turistiky	4,812	5,662
Areál lesních her Srní – Mravenčí stezka	Vlastní rozpočet	2013 - 2014	Návštěvnická infrastruktura		0,421
Leták Modrý sloup	Vlastní rozpočet	2013 - 2014	Propagace		0,050
S Jetíkem po horách	Vlastní rozpočet	2013 - 2014	Propagace		

Podané žádosti

NÁZEV	ZDROJ	Doba realizace	POPIS	Plánovaný příspěvek EU (mil. Kč)	Náklady na projekt celkem (v mil. Kč)
				0,792	1,295
Doplnění naučných stezek u obcí Kvilda a Borová Lada	SZIF	2014	Návštěvnická infrastruktura	0,792	1,295

Stavba mostu pro usměrnění běžeckého lyžování na Modravě (foto: Jana Slonková)

Připravované projekty

NÁZEV	Doba realizace	POPIS	Náklady na projekt celkem (v mil. Kč)
			1,980
Naučná stezka Včela – Borová Lada	2014 - 2015	Návštěvnická infrastruktura	0,600
Naučná stezka Hospodaření v lesních ekosystémech – Antýgl	2014 - 2015	Návštěvnická infrastruktura	0,300
Naučná stezka Mechy a lišejníky – Prášily	2014 - 2015	Návštěvnická infrastruktura	0,600
Naučná stezka Modrava – Hradlový most	2014	Návštěvnická infrastruktura	0,200
Brožura NP Šumava, trhací mapy	2014	Propagace	0,280

Obnovená lávka Černý Kříž přes Studenou Vltavu (foto: Štěpán Rosenkranz)

7. Mezinárodní vztahy

Martin Starý, Josef Štemberk

7.1.Spolupráce se Správou NP Bavorský les

Na jaře 2013 byla Správě NP Bavorský les předán návrh Plánu péče o NP Šumava k připomínkám. V lednu proběhlo jednání náměstků zodpovědných za ochranu přírody, které následovalo po prosincovém jednání náměstků na poli managementu lesních ekosystémů. 20. 3. 2013 tato jednání vyústila v uspořádání pravidelného společného jednání vedení správ obou národních parků. Tentokrát v Informačním centru Haus zur Wildnis v bavorském Ludwigsthalu.

Na tomto jednání se správy obou parků vzájemně informovaly nejen o připravovaném plánu péče na české straně, ale též o všech nejdůležitějších otázkách vzájemné další spolupráce. Byl též dohodnut další postup a iniciace dalších jednání na ministerské úrovni ve strategických otázkách IUCN klasifikace a platnosti v minulosti uzavřených memorand o spolupráci. V průběhu roku pak dále proběhlo několik pracovních jednání v otázkách řešení dílčích společných projektů.

7.2.Společné projekty

Výzkum ekologie rysa ostrovida a srnce obecného v horském ekosystému – společný projekt byl v roce 2013 slavnostně zakončen.

7.3.Další projektoví partneři a společné projekty

Natura 2000

7. 5. 2013 proběhlo pravidelné trilaterální (CZ/DE/AT) jednání pracovníků na poli Natura 2000. Tentokrát se zaměřením na revitalizaci rašelinišť a přestavby lesních porostů v rámci rakouské části Šumavy.

Stift Schlägl / klášter Schlägl / (Aigen-Schlägl, Rakousko)

Proběhla pravidelná jednání a koordinace managementu na základě mezinárodní česko – rakouské dohody z r. 2009 pro řešení přeshraniční problematiky kůrovců v oblasti Šumavy (Smrčina / Hochficht). Zároveň proběhlo první kolo odborného školení pracovníků Odboru péče o ekosystémy NP. Následně též proběhly setkání v rámci výměny zkušeností v oblasti chovu a ochrany ryb.

7.4.Mezinárodní návštěvy, exkurze

I v roce 2013 proběhly doprovody zahraničních exkurzí, resp. skupin dle požadavků a potřeby, např. studenti Univerzity v Utrechtu (NL), studenti TU Mnichov (DE), studenti Univerzity ve Wageningen (NL), exkurze Bavorského mysliveckého svazu (DE).

7.5.Aktivity vůči zahraničí

EUROPARC FEDERATION

TransParkNet meeting – 4.- 7. 6. 2013, Roermond (NL)

Setkání zástupců chráněných území s certifikátem „Transboundary Parks“ se konalo v přeshraničním Přírodním parku Maas – S(ch)walm – Nette (Německo-Nizozemí). Celkem 33 účastníků se zúčastnilo workshopu, semináře a diskuzí k tématu především přeshraničních chráněných území.

Konference EUROPARC 2013 – 9. - 13. 10. 2013, Debrecen (HU)

Každoroční konference nesla podtitul „40 years working for nature“ – spojeno s oslavou k 40. výročí založení Federace Europarcu. V programu navazovaly na plenární zasedání terénní exkurze a s nimi tematicky spojené workshopy. Počet účastníků byl cca 300 zástupců všech členů Europarcu z chráněných území po celé Evropě. Účastníci měli možnost pozorovat prý až 100 000 jeřábů migrujících přes Národní park Hortobágy každý rok.

Členové konference EUROPARC 2013 v Národním parku Hortobágy

7.6.Ostatní

Biosférická rezervace Šumava – schválena a odeslána nová zonace. Příprava periodického hodnocení.

8. Státní správa

Václav Braun

Výkon státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny podle § 78 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) je na území Národního parku Šumava a Chráněné krajinné oblasti Šumava zajišťován prostřednictvím odboru státní správy členěného na dvě oddělení, a to na oddělení Správa NP Šumava a oddělení Správa CHKO Šumava. Tato oddělení – podle platné právní úpravy stanovené novelou ZOPK z roku 2009 – fungují jako dva samostatné orgány ochrany přírody ve smyslu ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) ZOPK. Správa NP Šumava sídlí ve Vimperku, Správa CHKO Šumava má tři pracoviště: v Kašperských Horách, ve Vimperku a v Horní Plané.

8.1. Správa NP Šumava

Oddělení má jednoho metodika a šest pracovníků na referentských pozicích. Všichni pracovníci splňují zákonem stanovené kvalifikační požadavky.

Největší část agendy oddělení tvoří vydávání závazných stanovisek ke stavební činnosti, rozhodnutí o povolení výzkumné činnosti, rozhodnutí o kácení dřevin rostoucích mimo les, povolování výjimek ze zákazů uvedených v § 16 ZOPK, udělování výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a rovněž vydávání stanovisek k významnosti vlivu záměrů a koncepcí na Evropsky významnou lokalitu Šumava a Ptačí oblast Šumava.

Další kompetence, jejichž výkon oddělení realizuje, vymezuje zákon č. 115/2000 Sb., o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy.

Oddělení dále podle § 78 odst. 8 ZOPK vykonává na území Národního parku Šumava působnost svěřenou podle zvláštních předpisů krajským úřadům, obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, obcím a pověřeným obecním úřadům na úseku rybářství (zákon č. 99/2004 Sb.) a ochrany zemědělského půdního fondu (zákon č. 334/1992 Sb.). Podle § 57 odst. 5 zákona č. 449/2001 Sb. dále vykonává působnost svěřenou obecním úřadům obcí s rozšířenou působností a krajským úřadům na úseku myslivosti.

Rovněž vykonává státní správu podle § 16 odst. 1 zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, v platném znění, na území NP Šumava (§ 16 odst. 4) v rozsahu působnosti ČIŽP.

8.2. Státní správa v ochraně přírody a krajiny

8.2.1. Ochrana dřevin

V roce 2013 bylo podáno celkem 24 žádostí o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, z nichž bylo 24 řešeno ve správním řízení. Ve 23 případech bylo povolení ke kácení vydáno v celém rozsahu žádosti, v jednom případě bylo řízení zastaveno. K vyřízení žádostí bylo uskutečněno 24 terénních pochůzek, v pěti případech byla uložena náhradní výsadba. Správa NP Šumava přijala jedno oznámení o plánovaném kácení a dvě oznámení o kácení stromů z důvodu bezpečnosti.

Z Programu péče o krajinu byl uhrazen bezpečnostní řez a ošetření jednoho památného stromu ve správním obvodu obce Stožec.

8.2.2. Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích

Celkem bylo doručeno 74 žádostí o povolení výjimek ze zákazů uvedených v § 16 ZOPK, ve čtyřech případech nebyla výjimka povolena a v pěti případech bylo řízení zastaveno. 35 žádostí se týkalo povolení k vjezdu, tři povolení vjezdu a vstupu, v pěti případech povolení ke vstupu, ve dvou případech se jednalo o stavbu v I. zóně, v 16 případech o povolení hromadných nebo sportovních akcí a jedna výjimka byla udělena podle § 16 odst. 1 písm. g) ZOPK. Ve třech případech se jednalo o povolení použití biocidů při ochraně lesa proti hmyzím škůdcům.

Dále bylo vydáno devět stanovisek k povolení výjimky z místní úpravy provozu.

8.2.3. Územní plánování

V roce 2013 byl projednán a dohodnut návrh zadání Změny č. 4 ÚP Modrava, rovněž byly projednány a dohodnuty návrhy Změny č. 2 ÚP Strážný, Změny č. 11 ÚP Železná Ruda a Změny č. 4 ÚP Modrava. Orgán ochrany přírody se zúčastnil veřejného projednávání ÚP Horská Kvilda a ÚP Horní Planá.

8.2.4. Stavební činnost podle § 44 ZOPK

Podle ustanovení § 44 ZOPK jsou vydávána orgánem ochrany přírody pro stavební činnost na území národního parku závazná stanoviska. Závazná stanoviska nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení, jejich obsah je však závazný pro správní orgány, které vydávají rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů. Při vydávání závazného stanoviska se postupuje podle správního řádu.

V roce 2013 bylo řešeno na území národního parku celkem 179 případů stavebních aktivit, z toho bylo vydáno 142 závazných stanovisek ke stavbám. Ve 34 případech se jednalo o projednávání nových staveb, a to převážně objektů trvalého bydlení a ubytovacích zařízení v rámci schválených územních plánů. Dále bylo odsouhlaseno 53 rekonstrukcí stávajících objektů či změn stávajících staveb (nástavby a přístavby) a v 55 případech byl vydán souhlas k vodohospodářským stavbám, přípojkám inženýrských sítí, komunikací a turistického mobiliáře.

Mimo režim závazného stanoviska bylo řešeno 37 případů. V průběhu celého období byly odborem poskytovány konzultace k záměrům výstavby nových objektů či jejich rekonstrukcí. Celkem bylo poskytnuto 101 konzultací.

Dále se zástupci orgánu ochrany přírody zúčastnili 79 jednání svolaných stavebními úřady a 18 jednání svolaných vodoprávním orgánem, popř. dalšími orgány státní správy nebo obcemi. V průběhu roku 2013 pokračovalo průběžné doplňování databáze nemovitostí v národním parku, která spočívá v dodání údajů o stavebních objektech (vydaná správní rozhodnutí k danému objektu, jeho současná podoba a mapový podklad) ve správním území jednotlivých obcí na území NP Šumava.

8.2.5. Výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů

V roce 2013 bylo Správou povoleno 11 výjimek podle § 56 odst. 1 ZOPK, z toho sedm v rámci výzkumné činnosti, v jednom případě bylo řízení zastaveno. Jedné žádosti nebylo vyhověno a jedna žádost byla povolena v částečném rozsahu. Proti jednomu rozhodnutí o povolení výjimky bylo podáno odvolání. Bylo provedeno 100 odborných konzultací.

8.2.6. Výzkumná činnost

V rámci výkonu státní správy v oblasti provádění výzkumné činnosti v roce 2013 bylo přijato 27 žádostí. Vydáno 21 rozhodnutí o povolení výzkumu, v jednom případě bylo řízení zastaveno. V pěti případech bylo povoleno částečně. Z toho ve spojení s udělením výjimky z podmínek ochrany zvláště chráněných druhů bylo vydáno sedm povolení výzkumu.

8.2.7. NATURA 2000

V rámci ochrany lokalit vytvářejících soustavu NATURA 2000 bylo v roce 2013 vydáno 6 stanovisek ke koncepcím a 27 stanovisek k záměru z hlediska jejich možného významného vlivu na Evropsky významnou lokalitu (dále jen „EVL“) Šumava a Ptačí oblast (dále jen „PO“) Šumava dle 45i odst. 1

ZOPK. Ve 29 případech orgán ochrany přírody významný vliv na EVL a PO vyloučil, ve zbývajících 4 případech nikoliv.

8.2.8. Stanoviska k pronájmu a převodu pozemků

Na základě podaných žádostí v roce 2013 bylo vypracováno celkem 23 stanovisek týkajících se pozemků. V deseti případech se jednalo o stanovisko ke komplexním pozemkovým úpravám, v osmi případech o stanovisko k pronájmu a v pěti případech o stanovisko ke směně či převodu pozemků.

V průběhu roku bylo řešeno 20 žádostí o sdělení pro Pozemkový úřad České republiky podle ustanovení § 6 zákona č. 503/2012 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby.

Při vypracování stanovisek týkajících se využívání pozemků a změny vlastnických vztahů k těmto pozemkům odbor státní správy úzce spolupracoval s odborem ochrany přírody a krajiny a rovněž s odborem vnitřní správy. Velká pozornost byla věnována stanovisku ke směně vhodných pozemkových parcel s obcemi.

8.2.9. Sankce

V roce 2013 bylo v rámci výkonu státní správy řešeno celkem 30 případů protiprávního jednání, z toho 29 přestupků.

Podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, byly uloženy sankce ve 29 případech za porušení základních ochranných podmínek národního parku – nepovolený vjezd motorového vozidla mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody.

Přestupky byly ve dvou případech vyřešeny uložením blokové pokuty a v 27 případech uložením příkazu. Celková výše pokut uložených v přestupkovém řízení činí 17.500,- Kč.

Na základě podnětu orgánu ochrany přírody řešila Česká inspekce ŽP dva případy. Jednalo se o únik odpadních vod z rekreačního objektu a o poškození půdního povrchu při zemědělském obhospodařování. ČIŽP uložila pokutu ve výši 4.000,- Kč.

8.2.10. Ostatní

Schvalování lesních hospodářských plánů

Orgán ochrany přírody se v roce 2013 zúčastňoval jednání a venkovních šetření v rámci přípravy (zpracování) lesního hospodářského plánu pro LHC Obecní lesy Rejštejn.

Stanoviska k žádostem o poskytnutí podpory

Ve smyslu Pokynu MŽP č. 4/2013 k postupu pro poskytování finančních prostředků na hospodaření v lesích v roce 2013 a způsobu kontroly jejich využití podle zákona č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013 (dále jen „Pokyn“), došlo k rozšíření činností orgánu ochrany přírody ve srovnání s minulými roky, kdy bylo vydáváno pouze stanovisko. K dříve vydávaným stanoviskům pro poskytnutí náhrady přibýlo zároveň provádění kontrol oprávněnosti žádostí způsobem kontrolních šetření v terénu, při nichž se prověřovalo, zda byly práce uvedené v žádosti provedeny v příslušném rozsahu, účelu a kvalitě s tím, že z každého kontrolního šetření byl vypracován podrobný zápis. Takto zpracovaný materiál byl následně postoupen na MŽP k poskytnutí finančního příspěvku.

V roce 2013 bylo ve smyslu výše uvedeného Pokynu vyřízeno celkem 16 žádostí o poskytnutí finančního příspěvku na hospodaření v lesích zvláštního určení na území NP Šumava (aplikace ekologických a k přírodě šetrných technologií).

Náhrada za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření podle § 58 ZOPK

Orgán ochrany přírody obdržel čtyři žádosti o poskytnutí finanční náhrady za újmu vzniklou omezením hospodaření v lesích soukromých vlastníků. Všechny čtyři žádosti byly vyřízeny kladně.

Výkon státního dozoru v ochraně přírody dle § 85 zákona

V roce 2013 vykonal orgán ochrany přírody v rámci výkonu státního dozoru podle § 85 ZOPK celkem 25 terénních šetření.

Souhlasy na základě bližších ochranných podmínek NP Šumava

Dále byla podle § 5 odst. 2 písm. l) a m) nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava a stanoví podmínky jeho ochrany, vydána tři rozhodnutí o povolení vyznačení značených turistických tras. V jednom případě byl vydán souhlas, ve druhém případě bylo vydané rozhodnutí napadeno odvoláním, o němž odvolací orgán rozhodl tak, že napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Třetím rozhodnutím byla povolena pomístní úprava lyžařské trasy v Novém Údolí.

Stále pokračuje soudní řízení o kasační stížnosti podané ve věci povolení nové turisticky značené stezky Luzenským údolím k Modrému Sloupu.

8.2.11. Státní správa na úseku ochrany zemědělského půdního fondu

Na úseku ochrany zemědělského půdního fondu bylo v roce 2013 vydáno ve smyslu zákona č. 334/1992 Sb. celkem 15 souhlasů k trvalému odnětí půdy ze ZPF. Výměra půdy, pro kterou byl vydán souhlas k odnětí ze ZPF, činila celkem 3 714 m² (z toho 1 255 m² pro bytovou výstavbu a 2 459 m² pro ostatní účely). Bylo vydáno pět rozhodnutí – předpisů odvodů za odnětí ZPF v celkové výši 51.656,- Kč.

8.2.12. Státní správa na úseku myslivosti

Průběžně byla vedena myslivecká evidence a shromažďování požadovaných údajů pro statistické výkazy. Správa zajišťovala vydávání plomb spárkaté zvěře včetně lístků o původu zvěře pro všechny uznané honitby a vykonávala průběžnou kontrolní činnost.

8.2.13. Státní správa na úseku rybářství

Na úseku rybářství byla vydána tři odborná sdělení. V jednom případě byla ustanovena nová rybářská stráž.

8.3. Správa CHKO Šumava

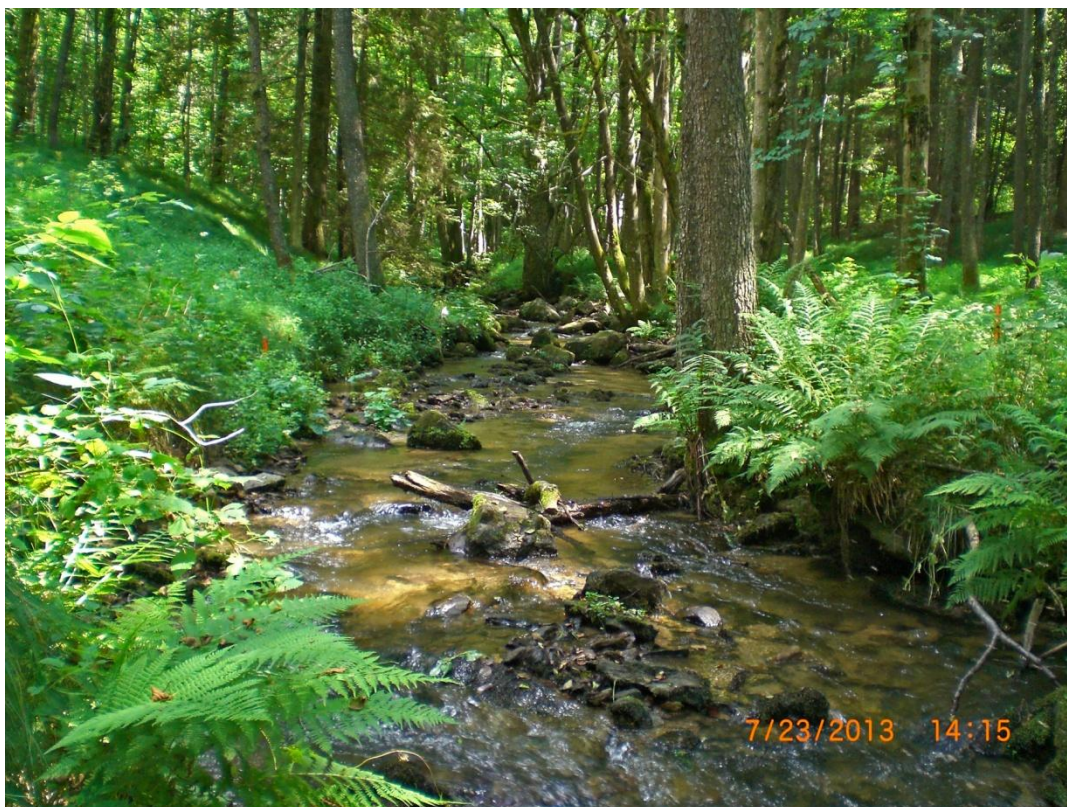
Pavel Hubený

8.3.1. Ochrana přírody

Vyhlášení PR Světlá

k. ú. Jasánky, okres Český Krumlov

výměra 474803 m², ochranné pásmo činí 37483 m²

PR Světlá vyhlášena v roce 2013 (foto J. Majer)

Předmět ochrany:

- samovolně se vyvíjející jasanovo olšový luh, horské a mokřadní olšiny
- přirozeně meandrující vodní tok

- silně ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: chřástal polní, jeřábek lesní, kos horský, bekasina otavní
- ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: ořešník kropenatý, sluka lesní
- kriticky ohrožené druhy ryb a plazů a jejich biotopy: mihule potoční, zmije obecná
- silně ohrožené druhy plazů, obojživelníků a jejich biotopy: slepýš křehký, ještěrka obecná, ještěrka živorodá, čolek horský
- ohrožené druhy ryb, plazů, obojživelníků a jejich biotopy: užovka obojková, ropucha obecná, vranka obecná
- ohrožené druhy rostlin a jejich biotopy: dřípatka horská, kamzičník rakouský, oměj šalamounek

Plány péče:

- Plán péče o PR Lakmal
- Plán péče o PR Páteříkova Huť
- Plán péče o Datelovská strž
- Plán péče o Úhlavský luh
- Plán péče o NPR Boubínský prales

PPK

- údržba naučných stezek, vyžínání, odstranění náletu, drobné opravy a nátěry inf. bodů, výměna stojanů a rozcestníků – lokalita PR Úhlavský luh, Brčálnické mokřady, Hamižná, Hornovltavické pastviny, Na soutoku
- údržba technických zařízení v NPR Boubínský prales, v NPR Bílá Strž, v NPR Černé a Čertovo jezero v PP Královský Hvozd
- kosení v lokalitě Jižní Stráně – Hojsova Stráž
- managementové sečení louky na podporu výskytu kriticky ohroženého hořečku českého v lokalitě PR Hamižná
- ošetření památných stromů – Lípa Na vyhlídce, Skupina dubů ve Sloním údolí, Vatětický jasan, lípa ve Vatětické aleji, Železnorudský jasan, Alžbětínská lípa, Javor na Johankách
- pastva ovcí v PR Prameništi
- ruční kosení s úklidem hmoty pro podporu výskytu chráněných rostlin v lokalitě PR Nebe
- jarní a podzimní ruční kosení se shrabáním a odvozem pokosené hmoty, obsekání bultů s mateřídouškou a obsekání vzrostlého náletu na ploše 1,51 ha na Vinici
- likvidace netýkavky na řece Otavě a jejích přítocích.
- oprava oplocení – NPR Boubínský prales
- vyhotovení ZPMZ – PR Na soutoku + kaňon Blanice
- likvidace boševníku velkolepého – PR Radost, PP Vraniště a ostatní místa v CHKO Šumava
- pastva ovcí – PP Pasecká slať
- kosení – PP Pasecká slať, PR Zátoňská mokřina, PR Radost, PR Na soutoku + navazující mokřadní louky
- blokováná sukcese – PP Pasecká slať

- speciální managementová opatření – PP Pasecká slať, podpora populace vratičky mnohoklané na Boubíně
- kosení krokusy PP Vyšný
- kompostování v NPP Blanice, údržba NPP Blanice, protierozní opatření v NPP Blanice
- likvidace netýkavky žláznaté v lokalitě Jasánky
- blokování sukcese
- inventarizační průzkumy v PP Pestřice, PR Niva Horského potoka, NPR Boubínský prales (mykologie)

Státní správa Sušice – Kašperské Hory:

Rozhodnutí: podle § 43 ZOPK – 61
 § 56 ZOPK – 18
 § 44 ZOPK – 22
 § 45e ZOPK – 1
 § 4 ZOPK – 3
 § 46 ZOPK – 4
 § 66 ZOPK – 2
 § 34 ZOPK – 1
 § 87 ZOPK – 55
 § 88 ZOPK – 2
 § 40 ZOPK - 1
 § 78 ZOPK - 1
 § 90 SŘ – 6

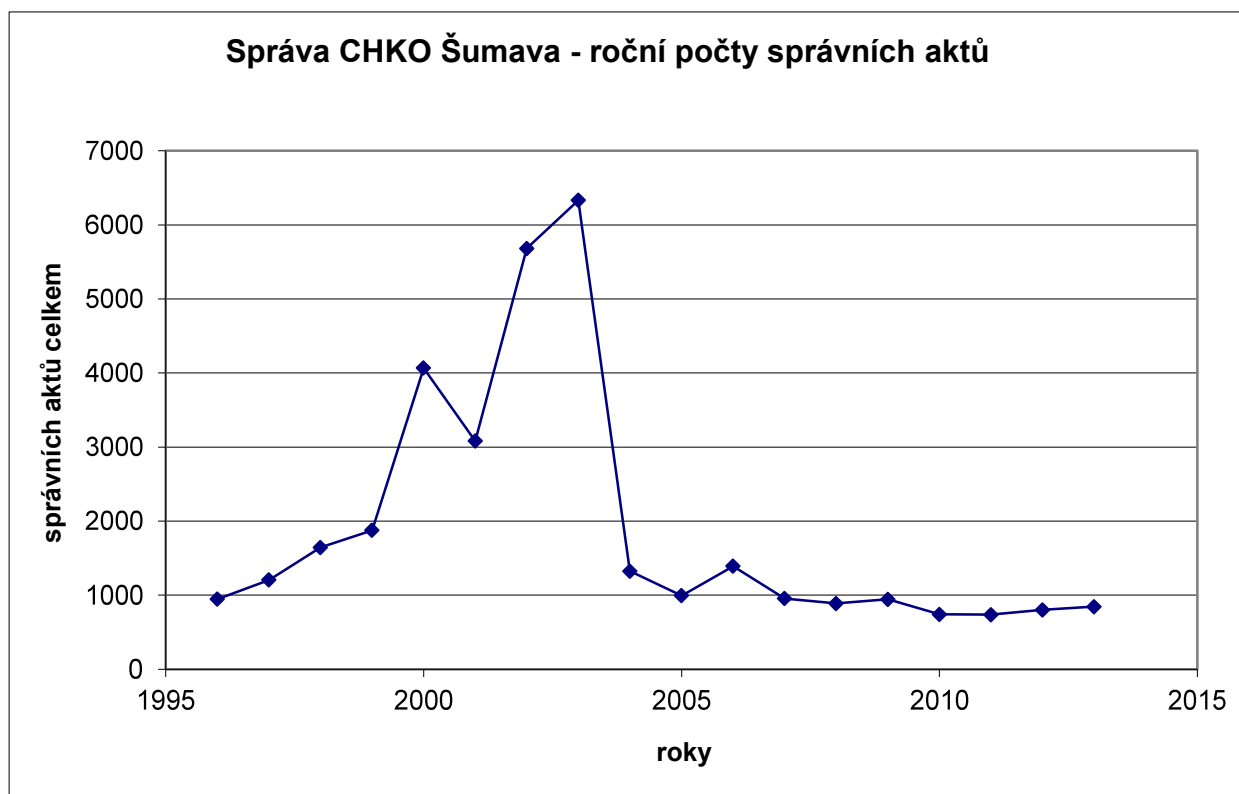
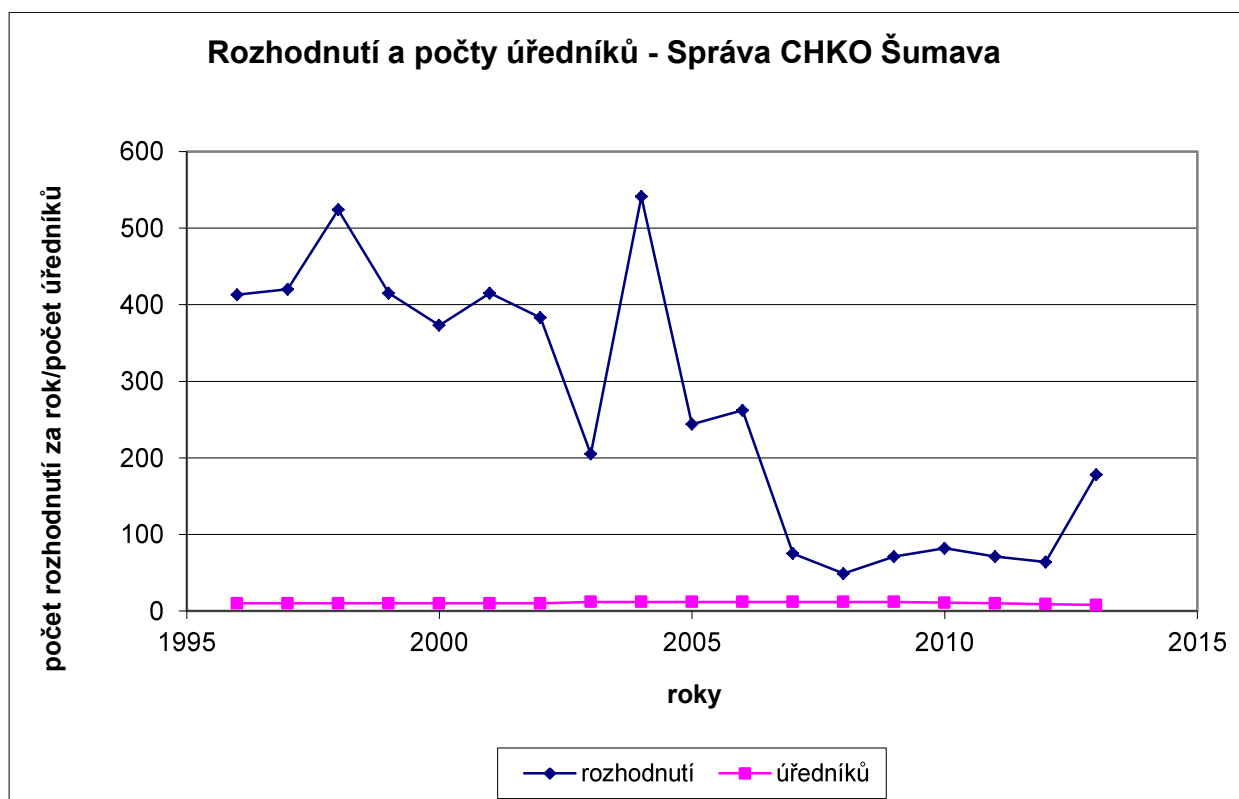
- celkem **177** rozhodnutí
- stanoviska: z toho podle §45i ZOPK – 37
- závazná – 264
- odborná vyjádření – 179
- ostatní – 179
- usnesení – 8celkem stanovisek **667**

8.3.2. Práce s veřejností

- lesní pedagogika – 19x výukový program
- přednášky s doprovodem – 3x
- spolupráce se ZŠ Horní Planá v projektu „Škola pro udržitelný život“
- přednášky s doprovodem – 6 x (převážně přednášky pro studenty a vědecké pracovníky) +7x
- beseda 1x
- proběhlo setkání s bývalými zaměstnanci CHKO
- proběhla oslava 50 let CHKO 17. 10. 2013
- Vydána publikace CHKO Šumava Padesátiletá

Výkupy pozemků financovány ze **Smlouvy č. 2761131** o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí České republiky na akci: **Výkupy pozemků CHKO Šumava – NPP Blanice, PR a PP“:**

- realizované smlouvy v roce 2013 – hodnota **1.213.672,- Kč**
- závěrem roku 2013 podán návrh na vklad do KN smlouvy na výkup pozemků v celkové výši **4.107-750,- Kč.**

9. Péče o lesní ekosystémy

Jan Kozel

Odbor péče o lesní ekosystémy vstupoval do roku 2013 se dvěma hlavními cíli: 1. navázat na rok 2012 pokud jde o trend nahodilých kůrovcových těžeb; 2. rozvíjet postupy přestaveb lesních porostů ve prospěch větší druhové, tloušťkové, výškové a prostorové diferenciaci lesů v zásahových oblastech NP Šumava. Oba dva cíle spolu úzce souvisí, protože základním předpokladem úspěšné přestavby lesních porostů je jejich stabilita. Nestabilní lesy obvykle přinášejí vysoký podíl nahodilých těžeb, které ukrájí neúměrnou část těžebních možností na úkor pěstební péče zaměřené na stabilizaci a druhovou a prostorovou diverzifikaci lesních ekosystémů. Za dobu existence Národního parku Šumava dosahuje podíl nahodilých těžeb 86 %, a tak prostor pro přestavby lesních porostů byl doposud jen minimální. V roce 2013 byla situace o poznání lepší než obvykle a trend poklesu kůrovcových těžeb pokračoval. Splnění prvního úkolu proto bylo předpokladem pro realizaci toho druhého.

9.1. Vývoj nahodilých těžeb

Předpoklad výše nahodilých kůrovcových těžeb pro rok 2013 vycházel ze skutečností roku 2012, kdy došlo k výraznému meziročnímu poklesu (2011 – 239 027 m³; 2012 – 77 568 m³) a odhadovalo se, že v roce 2013 se zpracuje okolo 50 000 m³ kůrovcem napadených stromů především v působnosti územních pracovišť Modrava a Srní. Skutečnost předčila očekávání a konečný objem nahodilých kůrovcových těžeb poklesl na 42 226 m³ tj. – 54 % roku 2012. Příznivá situace panovala v roce 2013 také, pokud jde o abiotickou nahodilou těžbu. V oblastech NPŠ, kde se aktivně zasahuje, bylo zpracováno 15 086 m³ polomů, což je téměř stejné množství jako v roce 2012 (15 378 m³). I díky této skutečnosti poklesl celkový podíl nahodilých těžeb na 52 %.

9.2. Přestavby lesních porostů a vzdělávání

Příznivá fakta kvantifikující nahodilé těžby vytvořila prostor pro uplatňování zásad přestaveb lesních porostů. Princip udržení trvalého zápoje jako regulátoru porostního makroklimatu zajišťující příznivější podmínky pro obnovu a odrůstání náročnějších klimaxových dřevin a podporující autoredukci se postupně zapracovává do povědomí provozních pracovníků. Pro detailní seznámení s problematikou aplikace výběrných principů a strukturalizujících zásahů podporujících tloušťkovou diferenciaci a stabilitu lesních porostů se konaly terénní pracovní setkání přímo v lesních porostech. Při té příležitosti se všichni lesníci z každé organizační jednotky na praktických příkladech seznamovali s praktickou realizací úmyslných zásahů. K upevnění znalostí a dovedností se uskutečnily dvě zahraniční pracovní cesty. Jedna do lesů kláštera Schlögl, kde jsou hmatatelné výsledky několika desítek let trvající úspěšné snahy o aplikaci výběrných principů k přestavbám smrkových monokultur a druhá do oblasti Schwarzwald. Tam se personál seznámil s ochranou přírody a přípravou na vyhlášení stejnojmenného národního parku a rovněž zhlédl ukázky výběrného lesa.

9.3. Přeměna druhové skladby a redukce zvěře

S přestavbami druhotných lesních porostů úzce souvisí přeměna druhové skladby. Její úspěšnost je do značné míry závislá na úspěšném odrůstání přirozené i umělé obnovy nedostatečně zastoupených dřevin. Blokování růstů buků, jedlí, javorů, jeřábů atd. okusem, ohryzem, loupáním či vytloukáním jsou významným negativním faktorem, který dlouhodobě degraduje snahu o stabilizaci lesů v ČR i na Šumavě. Vnímání lesa jako ekosystému nadřazeného jedné z jeho biotických složek – zvěře činí většinu správců lesních majetků problémy. „Hra s čísly“ vycházející z hospodářsky motivované

legislativy a zažitých stereotypů každoročně roztáčí ruletu kmenových, normovaných a dalších počtů a stavů zvěře, které odvádějí pozornost od stavu lesa a potenciálu jeho přirozené obnovy.

K úspěšné přestavbě lesních porostů se dospěje jedině razantní redukcí lesních kopytníků. Tuto podmínku jsme si ověřili v lesních porostech Schwarzwaldu v okolí Freudestadtu, kde zvěř není překážkou pro obnovu jedle právě proto, že se personál nezaštiťuje více či méně věrohodnými „číslky“ ale stavem lesa. To deklaroval vedoucí Krajského lesního úřadu Freudenstadt Georg Jehle - „Lesník, chce-li les s přírodě blízkou druhovou skladbou, musí mít křivý ukazováček“.

9.4.Cíle do roku 2014

Do roku 2014 tedy vstupujeme s cílem zaměřit se na přestavbu a stabilizaci zejména mladých sekundárních lesních porostů, péči o doposud vysazené či přirozeně se obnovující dřeviny přirozené druhové skladby a především efektivně redukovat spárkatou zvěř tak, aby negativním způsobem neovlivňovala cíle rekonstrukčního managementu lesních ekosystémů a populace chráněných živočichů – zejména tetřevovitých. Bude pokračovat vzdělávání v oblasti přestaveb a ekosystémového chápání péče o les používaných v oblastech NP určených k aplikaci rekonstrukčního managementu, ale i redukčního lovu. V neposlední řadě je zde snaha navázat na pozitivní trend nahodilých těžeb což, na rozdíl od předchozích cílů, nezávisí plně na úsilí zaměstnanců odboru péče o lesní ekosystémy.

Soustředování dřeva malotraktorem

9.5.Statistika a lesní provoz

9.5.1. Těžební činnost

Petr Hanzal

V průběhu celého roku 2013 byly realizovány úmyslné těžby výchovné zaměřené na strukturální probírky a uplatňování výběrných principů. V roce 2013 bylo vytěženo celkem 111 264 m³ dřevní hmoty, z toho 1 844 m³ v samovýrobách. Podíl nahodilých těžeb činil 57 786 m³, to je 51,9 % z celkové těžby. Kůrovcem napadené hmoty se zpracovalo 42 226 m³. Polomové hmoty z větru bylo zpracováno 15 086 m³ (tj. 26 % z nahodilých těžeb). Do klasických lapáků bylo zpracováno 6 292 m³. Ostatní nahodilá těžba činila 475 m³. Část zpracovaného a asanovaného dříví byla ponechána v porostech I. a II. zón NP Šumava k zetlení. Jedná se celkem o 4 808 m³ ve II. zónách NP a o 1 001 m³ v I. zónách, tato hmota byla ponechána k zetlení a následně k 30.9.2013 odepsána. Na ÚP 85 České Žleby došlo 7. srpna k silné bouři, která se v menší míře opakovala 17 října. Následkem ničivého větru z těchto bouří muselo být na ÚP České Žleby zpracováno 12 000 m³ větrného polomu.

Přehled těžeb za rok 2013

Celková těžba:	111 264 m ³	z toho:
	v režii:	109 420 m ³
	samovýroba:	1 844 m ³

Těžba dle druhu	m ³	%
výchovná	47 924	43,1
nahodilá	57 786	51,9

Nahodilá těžba dle příčiny:	m ³
živelná (vitr)	14 735
Živelná – dodatečně napadená kůrovci	351
ostatní	475
kůrovec – asanace napadené hmoty	35 934
kůrovec – kácení lapáků	6 292

Porovnání výše zpracované asanované hmoty napadené kůrovcem v letech 2003 – 2013 v m³

Zpracováno	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkem NPŠ - kůrovec	11 368	34 129	36 642	25 789	5 823	115 569	296 581	347 000	231 767	77 568	42 226
Celkem NPŠ - vítr	211 839	15 106	14 680	30 808	675 585	32 199	4 438	2 499	34 539	15 378	15 086

Dřevní hmota byla kuželována (balíkována) v celkovém množství 25 481 m³, to činí 21,7 % z celkového množství přibližování. Touto činností je sledováno zašetření přirozeného zmlazení v maximální výši a vyklizování dřevní hmoty z méně únosných stanovišť. Šetrnými technologiemi bylo na odvozní místo přiblíženo 63 205 m³, tj. 54 %

veškerého soustřeďování. Ostatní přiblížená hmota byla v maximální míře bezeškodně přiblížena (UKT, malotraktor VS nad 5 t). Byly provedeny předvýrobní úpravy v celkovém množství 9 140 m² formou především kameninových úprav za účelem zpevnění některých přibližovacích linek a skládek dříví.

Soustřeďování dříví dle prostředků

Celkem	117 442 m ³	z toho z VM	26 654 m ³	22,7 %	
<i>Přibližovací prostředek</i>	<i>m³</i>	<i>%</i>	<i>z toho z VM</i>	<i>% z prost.</i>	<i>% z celku</i>
Koně	1 815,10	1,6	0,0	0,0	0,0
UPKT	29 757,39	25,3	7 452	25,0	6,4
SLKT	11 023,47	9,3	825	7,5	0,7
LVS pod (TERRI) 5 t	49 254,18	42,0	14 698	29,8	12,6
Lanovky	4 252,03	3,6	334,48	7,9	0,3
Železný kůň	7 884,02	6,7	0,00	0,0	0,0
VS nad 5 t	8 190,94	7,0	3 081	37,6	2,6
Malotraktor	3 740,71	3,2	261,84	7,0	0,2
UKT lan. syst. + HR	992,53	0,8	0,0	0,0	0,0
Ostatní	531	0,5	0,0	0,0	0,0

Kuželování dřeva (balíkování)	25 481 m ³	
<i>Přibližovací prostředek</i>	<i>m³</i>	<i>% z celku</i>
Koně	10 177,79	40,00
Železný kůň	13 536,57	53,10
Ostatní	1 766,64	6,90

9.5.2. Ochrana lesa v NP Šumava v roce 2013

Petr Kahuda

První odhad výše nahodilých kůrovcových těžeb, které jsou dlouhodobě v popředí zájmu ochrany lesa v NP Šumava, nebyl v roce 2013 naplněn. Důvodem je další pokles kůrovcového napadení způsobený přírodními faktory i efektivní prací v ochraně lesních porostů.

Ochrana před zvěří

Rozsah ochrany výsadeb (ale i přirozeného zmlazení) proti působení zvěře souvisí s velikostí populace srnčí a zejména jelení zvěře, před kterou se žádoucí a podporované ohrožené dřeviny chrání. Výše této populace je otázkou managementu zvěře v daném území – viz příslušná kapitola této ročenky. Velký vliv na škody zvěří má řada dalších proměnlivých faktorů - kromě jiného také potravní nabídka, výše sněhové pokrývky v zimním období, stres zvěře či množství vysazených, zvěří ohrožených dřevin. Mezi ty patří zejména jedle, buk, javor nebo jeřáb.

Ochrana lesa proti působení zvěře byla provedena ve srovnatelném rozsahu, jako v roce předchozím. Výrazněji stoupla (na dvojnásobek) pouze plocha ošetřená proti loupání (ohryzu).

individuální ochrany	- 3 576 ks
letní a zimní okus (rep.)	- 1 239,24 ha
stavba oplocenek	- 16,94 ha; 13,52 km
ochrana proti loupání	- 9,57 ha

Ochrana před buřením

Celková plocha ochrany kultur proti buření činila 329,65 ha. Práce byly provedeny prakticky v cca o 15 % větším rozsahu, než v minulém roce. Stále zvýšená potřeba ochrany výsadeb před buřením souvisí se vzniklými kalamitními holinami a nutnou ochranou zde odrůstajících výsadeb.

Ochrana před klikorohem

Vliv klikoroha borového na nově založené kultury byl minimální, podobně jako v letech předchozích. V tomto roce byla ochrana realizována pouze na ÚP Srní na celkové ploše 2,5 ha.

Ochrana před hlodavci

Tlak hlodavců na lesní porosty se nejvíce projevuje v kulturách (méně často i na přirozeném zmlazení) buku, javoru, jeřábu či jedle. Výše populace jednotlivých druhů hlodavců se periodicky mění. K největším škodám pravidelně dochází během zimního období a na jaře pod sněhovou pokrývkou. Celková plocha ošetřená proti hlodavcům meziročně stoupla o necelých 40% na 61,17 ha.

Ochrana proti podkornímu hmyzu

Rok 2013 přinesl další pokles napadení lesních porostů lýkožroutem smrkovým. Díky aktivnímu přístupu k řešení situace zvolenému Správou v minulých letech, obětavé práci lesního personálu a vývoji počasí došlo k poklesu nahodilých kůrovcových těžeb na cca polovinu loňských hodnot.

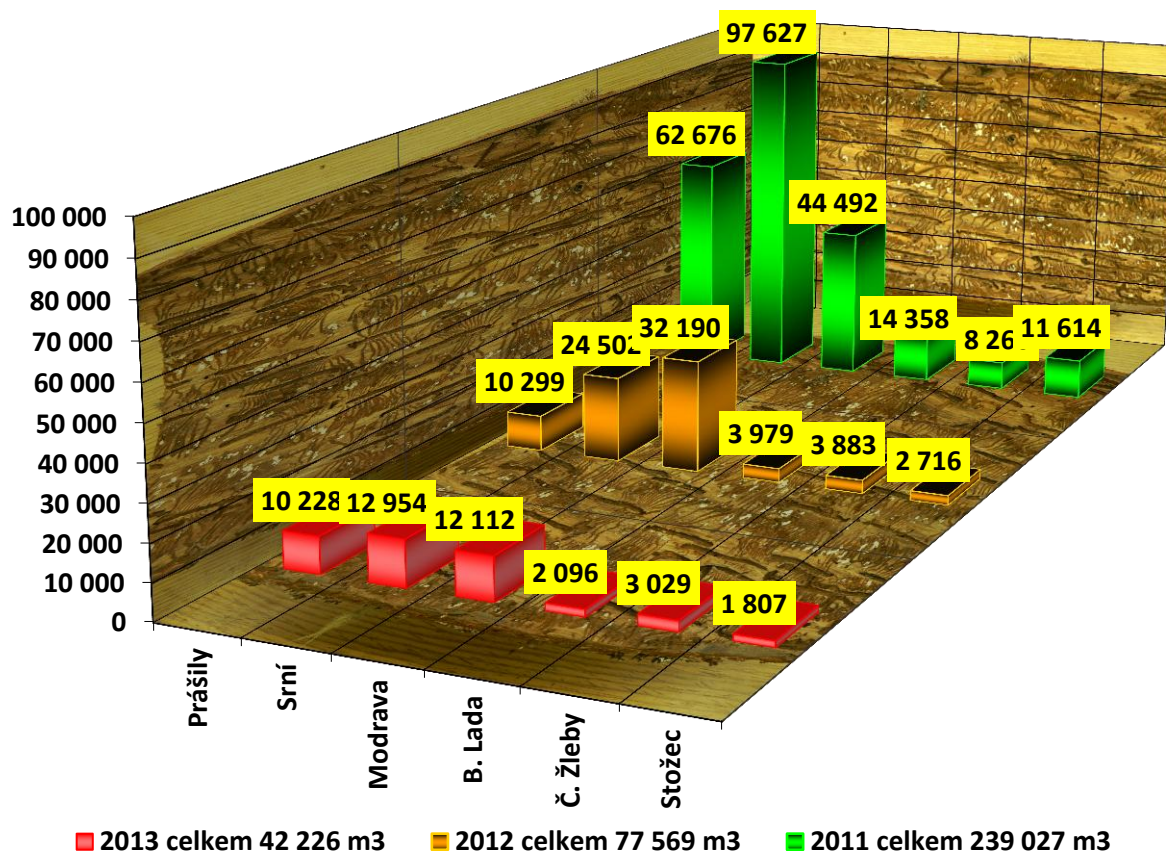
Pokles napadení v bezzásahových lesních porostech má rovněž sestupnou tendenci. Stav, který je zde monitorován na základě hodnocení leteckých snímků vypovídá následující: Nově vzniklé kůrovcové souše, zjištěné v období srpen 2010 – srpen 2011 na ploše z 957 ha, byly v následujícím období do srpna 2012 zjištěny na ploše již pouze 156 ha. Údaje k srpnu 2013 prozatím nejsou kompletní, budou se však blížit číslu 100 ha.

Uvedené ovšem neznamená, že by vývoji napadení nebyla věnována patřičná pozornost. Zvýšený a na některých územních pracovištích (Prášily, Srní a Modrava) přetrvávající kalamitní výskyt lýkožroutů vyžaduje stále vysoké nasazení personálu i techniky ke včasnému zpracování napadených stromů v zásahových lesních porostech. Rozdělení nahodilých kůrovcových těžeb podle jednotlivých ÚP za poslední tři roky prezentuje přiložený graf.

ÚP	KŮROVEC 2011 Těžba	KŮROVEC 2012 Těžba	KŮROVEC 2013 Těžba
Prášily	62 676	10 299	10 228
Srní	97 627	24 502	12 954
Modrava	44 492	32 190	12 112
B. Lada	14 358	3 979	2 096
Č. Žleby	8 260	3 883	3 029
Stožec	11 614	2 716	1 807
Celkem	239 027	77 569	42 226

Kůrovcové nahodilé těžby NPŠ v letech 2011 - 2013 (v m3, včetně lapáků)

Aby bylo další šíření kůrovců pokud možno co nejvíce omezeno, byla realizována celá řada opatření v ochraně lesa. Na základě vyhodnocení celkové situace a díky vysokému tlaku lýkožroutů bylo opět požádáno o výjimku umožňující chemickou asanaci dřevní hmoty na odvozních místech a hlavně nasazení chemicky ošetřených obranných zařízení (lapáků, trojnožek). Chemická asanace se následně uskutečnila pouze v nejnutnějších případech v souladu s vydanou výjimkou – výjimka byla využita pouze na přípravu obranných protikůrovcových zařízení na území dvou nejzatíženějších územních pracovišť, postřik napadených kmenů nebyl povolen ani realizován.

Obranná zařízení proti lýkožroutu smrkovému byla v rámci nastavených managementových limitů realizována v maximálních počtech na lokalitách zásahových lesních porostů jako součást plánu integrované ochrany lesa proti dozrávající kůrovcové gradaci. Těžištěm obranných opatření byla včasná identifikace a zpracování kůrovcem napadených stromů v zásahových částech NP. S ohledem na ekonomiku lesního provozu byl vysoký podíl kůrovcové dřevní hmoty asanován soustředěním a odvozem. Oproti cca 70% odkorňované hmoty v předchozím období klesl tento podíl na necelých 20%.

Nestandardním způsobem zabránění šíření kůrovců je odkornění stojících stromů, které bylo provedeno ve značném rozsahu zejména kvůli požadavkům ekologů v lokalitě Na Ztraceném na Modravsku. Celkem bylo takto odkorněno 1 949 stromů s celkovými náklady ve výši zhruba 2,19 mil. Kč.

Hlavní patření provedená v ochraně lesa proti kůrovci v roce 2013

I. zóny	
kácení nap. stromů	683 m ³
asanace vývrátů a zl.	20 m ³
odkornění stoj. stromů	416 ks

Asanace kůrovcového dříví odkorněním celkem (I. i II. zóny): 7 937 m³.

II. zóny	
kácení napadených stromů	35 934 m ³
lapáky	5 945 ks
lapáky dovezené (otrávené)	1 444 ks
trojnožky	403 ks
lapače lýk. smrk.	3 247 ks
lapače ostatní lýk.	4 ks
odkornění stoj. stromů	1 533 ks

9.5.3. Lesní školkařství

Petr Kahuda

Produkce sadebního materiálu v lesních školkách

Lesní školkařství je dlouhodobě jedním z klíčových oborů lesnické činnosti v NPŠ. Sazenice jsou potřebné k zajištění umělé obnovy lesních porostů a k postupné přeměně ekologicky nevhodné druhové skladby na některých lokalitách. Aktuálně se všechny používané sazenice pěstují ve vlastních lesních školkách NPŠ. V minulosti však byla část výsadbyschopného sadebního materiálu nakoupena ve veřejných soutěžích.

U nakupovaných i vlastních sazenic je kladen důraz na zajištění kvalitního, geneticky i stanovištně vhodného sadebního materiálu s jasně doloženým původem. Pěstují se zejména žádoucí dřeviny, jako je jedle a buk. Tyto dřeviny, tvořící dříve menší část produkce školek, jsou v současnosti její nosnou částí. V lesních školkách NP se pěstuje rovněž smrk, borovice, javor klen, jilm horský, olše šedá a v neposlední řadě také dřeviny přípravné jako jeřáb ptačí či bříza pýřitá.

Počet sazenic vyexpedovaných v roce 2013 z lesních školek NPŠ dle druhů sazenic a jednotlivých dřevin je uveden v následující tabulce (v tis. ks)

Dřevina	s. prostokořenné	s. krytokořenné	poloodrostky	celkem
smrk ztepilý	0,20	12,43	0,96	13,59
jedle bělokorá	5,70	40,12	9,53	55,35
borovice lesní	8,60	8,86	0,75	18,21
buk lesní	0,00	92,24	12,63	104,87
javor klen	0,00	7,94	1,17	9,11
jasan ztepilý	1,20	0,00	0,00	1,20
jilm horský	0,00	0,20	0,54	0,74
bříza brad.	0,90	0,00	0,50	1,40
bříza pýřitá	0,00	0,20	0,15	0,35
jeřáb ptačí	5,40	37,00	9,36	51,75
olše šedá	0,26	0,45	0,09	0,80
CELKEM	22,26	199,43	35,68	257,37

Minimální rozdíl mezi vysazenými a expedovanými sazenicemi je dán zejména ponecháním části expedovaných sazenic na skladových zásobách.

Množství sazenic zaškolovaných a obalených v roce 2013 dle jednotlivých dřevin (v tis. ks)

Dřevina	školování	obalování	obaly NPŠ	celkem
smrk ztepilý	10,00	0,00	0,00	10,00
jedle bělokorá	146,97	43,62	5,93	196,52
borovice lesní	29,00	11,50	0,00	40,50
buk lesní	87,68	110,28	15,52	213,48
javor klen	12,00	10,00	6,20	28,20
jasan ztepilý	0,00	0,90	0,00	0,90
jilm horský	5,00	3,50	1,00	9,50
bříza pýřitá	0,00	0,00	0,10	0,10
jeřáb ptačí	6,00	23,21	3,00	32,20
olše šedá	6,00	0,00	0,00	6,00
CELKEM	302,64	203,00	31,76	537,40

Vyzvedávání sadebního materiálu

Vyzvedávání semenáčků z pod porostu je uskutečňováno šetrným způsobem na vhodných, dopředu vytipovaných lokalitách lesních porostů s velmi vysokým podílem přirozeného zmlazení dané dřeviny. Tímto způsobem získaný reprodukční materiál je následně využíván k dopěstování v lesních školkách či z malé části přímo pro umělou obnovu lesa.

V letošním roce bylo z pod porostu vyzvednuto následující množství reprodukčního materiálu lesních dřevin (v členění dle jednotlivých dřevin v ks)

Dřevina	Množství
Buk lesní	65 500
Javor klen	5 000
Jeřáb ptačí	10 200
Celkem	80 700

Sběr osiva

V letošním roce byla významnější úroda semen zaznamenána prakticky pouze u jedle a jeřábu. Sběrem tak bylo zajištěno 1 651 kg semenné suroviny jedle bělokoré a 470 kg bobulí jeřábu ptačího. Natrháno bylo také 3 kg semen javoru klenu.

9.5.4. Obnova lesa v roce 2013

Adam Jirsa

V roce 2013 proběhla v lesích Správy NP a CHKO Šumava obnova lesa na 252,47 ha. Z toho bylo 116,33 ha vykázané přirozené obnovy a provedeno 135,93 ha umělé výsadby. Přirozená obnova nebyla tentokrát pouze smrku – 81,69 ha, ale i dalších, pro změnu druhové skladby žádoucích dřevin. A sice buku 8,07 ha, jedle 3,84 ha a jeřábu 22,73 ha. Nejednalo se jen o přirozenou obnovu na holinách, ale vykazuje se již i přirozená obnova pod porostem. Síje do porostů byla provedena jeřábem ptačím v množství 40 kg takzvané suroviny (nahrubo zpracované jeřabiny v semenářském závodě) na redukovanou plochu 0,21 ha.

Umělá obnova podle jednotlivých dřevin

OBNOVA POROSTŮ ZALESNĚNÍM - SADBA dle dřevin					
dřevina	Celkem			FW - velkoobjemy	
	ha	%	tis.ks	ha	ks
Smrk ztepilý	9,37	6,89	13,581	1,92	961
Jedle bělokorá	35,14	25,85	55,501	20,03	9 543
Borovice lesní	4,61	3,39	16,205	1,52	745
Buk lesní	44,90	33,03	104,965	26,22	13 129
Javor klen	5,55	4,08	8,800	3,52	1 180
Jasan ztepilý	0,30	0,22	1 250	0,00	0
Jilm horský	1,20	0,88	0,732	1,15	532
Jeřáb ptačí	32,61	23,99	51,901	18,60	9 356
Břízy	1,90	1,40	1,770	1,53	655
Olše šedá	0,35	0,26	0,846	0,10	90
OBNOVA POROSTŮ ZALESNĚNÍM - SÍJE dle dřevin – redukováná plocha					
Jeřáb ptačí 0,21 ha					

V roce 2013 opět došlo k poklesu umělé obnovy oproti předcházejícím rokům. Část holin je ponechána samovolnému vývoji a nových holin z nahodilých těžeb přibýlo méně. Výsadba byla jako v roce minulém zaměřena více na první zalesnění holiny a to 100,15 ha, podsadeb pod porosty bylo provedeno 10,11 ha redukováné plochy. V porostech s podsadbami je při následných úmyslných i nahodilých těžebních zásazích obtížné směrové kácení, při vyšších nahodilých těžbách (kůrovcových) je poté i naprostý nedostatek místa pro kácení a podsadby tím jsou ohrožovány a mohou být poškozovány. Byla provedena revize obnovy za období roků 2007 – 2011, s vyhodnocením příčin zjištěných nezdarů. Nejčastější příčinou ztrát na zalesnění byly klimatické podmínky (především pozdní mráz na buku a jedli), myši a spárkatá zvěř. Vylepšování proběhlo v roce 2013 na ploše 19,73 ha, chybějící dřeviny byly doplněny na 5,94 ha. Pro obnovu holin v Národním parku Šumava nadále platí výjimka z doby zalesnění a doby zajištění tak, aby byl dán dostatečný časový prostor k přírodním procesům, v tomto případě projevu potenciálu přirozené obnovy lesních dřevin. Pro podsadby byly vybírány porosty, kde není nebo je velmi malé zastoupení žádoucích dřevin (zejména jedle, buku a ostatních listnáčů) a kde nehrozilo poškození výsadeb zpracováváním kůrovcových ohnisek.

Procentické zastoupení jednotlivých druhů dřevin v umělé obnově za rok 2013 je v souladu se záměrem změny dřevinné skladby v lesích NP Šumava. Podíl listnatých dřevin na umělé obnově se zvýšil na 63,86 %, podíl jedle k celkovému zalesnění činil 25,85 %. Umělá obnova smrku byla výrazně zredukována a to na 9,37 ha, podíl 6,89 % z celkové umělé obnovy je zároveň nejnižším dosavadním procentickým zastoupením.

Sazenice použité pro obnovu lesa Správou NP a CHKO Šumava byly z vlastních zdrojů. Tentokrát se zalesňovalo téměř jen krytokořenným sadebním materiálem, podíl z celkové umělé obnovené plochy byl 95,5 %, podíl **prostokořenných** sazenic pouze 4,5 % plochy. Z toho významný podíl - 54,87 % byl zalesněn poloodrostky v patentovaných obalech Správy NP a CHKO Šumava.

9.5.5. Obnova LHP

Aleš Kučera

V roce 2013 byly dokončeny terénní i popisové práce na projektu Tvorba lesního hospodářského plánu pro LHC Modrava, který je zpracován metodou tvorby LHP na podkladě provozní statistické inventarizace lesů pro nepravidelně až bohatě strukturované lesy. Tento LHP je vyhotoven ve smyslu § 24 a s využitím § 36 zákona č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o lesích), vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb., a v souladu s platným Plánem péče Národního parku Šumava a v souladu s Metodikou tvorby LHP na podkladě provozní inventarizace, kterou vydalo MŽP v roce 2004. LHP je vypracován s platností od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2025 (v souladu s harmonogramem obnov LHP v NP Šumava).

Na projektu se podíleli pracovníci Odboru Péče o lesní ekosystémy NP - pracovníci Oddělení lesního provozu (Taxační skupina NPŠ popis porostů na ploše cca 4.500 ha v roce 2012 a 3.800 ha porostní půdy v roce 2013) a pracovníci ÚP Modrava, dále pracovníci Oddělení informatiky a GIS a rovněž pracovníci Odboru ochrany přírody a krajiny.

Na projektu spolupracovali rovněž externí subdodavatelé: Ústav pro výzkum lesních ekosystémů – IFER, s.r.o., který zajišťoval sběr dat na části inventarizačních ploch a jejich statistické zpracování a firma Topol Pro poskytující SW pro zpracování podrobných popisných dat – TAX, LED. Uvedené činnosti byly řešeny formou subdodávky na základě smlouvy o dílo.

Inventarizační část obnovy LHP

Inventarizační část projektu byla převážně zpracována na základě smlouvy o dílo s firmou IFER s.r.o. a částečně svépomocí pracovníky oddělení lesního provozu (Bc. Jiří Zelenka) a ve spolupráci s Ing. Martinem Starým, který upravil data pořízená v rámci Biomonitoringu na daném území ÚP Modrava, aby byla použitelná do statistického zpracování a vyhodnocení provozní inventarizace (data z inventarizačních ploch Biomonitoringu). Použitá metodika byla zpracována na podkladě Metodiky tvorby lesního hospodářského plánu na podkladě provozní inventarizace (Černý et al. 2004) a byla upravena pro potřeby NP Šumava.

Ke sběru a vyhodnocení dat bylo používáno softwarové a hardwarové vybavení FieldMap. Základním strátem, pro něž jsou měřena a vyhodnocována data, je typ vývoje lesa (TVL). Terénní šetření v rámci provozní statistické inventarizace proběhlo na celém území ÚP Modrava ve znárodněné síti o sponu 250 x 250 m na kruhových inventarizačních plochách o poloměru $r = 12,62$ m. Základní šetření bylo provedeno na 1342 plochách provozní inventarizace lesů (PIL) a 75 plochách biomonitoringu tj. celkem na 1417 plochách. Na základě výsledků taxační pochůzky a vyhodnocení údajů z měření v základní inventarizační síti v roce 2012 a 2013 bylo firmou IFER provedeno zahuštění základní sítě a to na dalších cca 40. plochách.

Firma IFER, s.r.o. provedla terénní šetření na celkem 940 inventarizačních plochách. Z tohoto počtu bylo v roce 2012 provedeno terénní šetření na 450 plochách základní sítě a v roce 2013 na zbývajících 450 plochách a 40 plochách zahuštění. V území vymezeném v návrhu zákona o NP Šumava do I. zóny ochrany přírody provedl terénní šetření tým pracovníků Správy NP a CHKO Šumava (Ing. Zelenka – v roce 2013 na 163 inventarizačních plochách PIL a Ing. Starý – na cca 75 plochách Biomonitoringu). Celkem bylo za rok 2012 a 2013 změřeno pracovníky Správy NP a CHKO Šumava realizováno měření na celkem 517 inventarizačních plochách základní sítě a Biomonitoringu. Zapojením měřické skupiny

ve vlastní režii došlo jednak k úspoře nákladů vydávaných na projekt a zejména pak k efektivnější kontrole a správě dat a získání praktických zkušeností pro optimalizaci metodických postupů na projektu.

Takto přesně zjištěná data z terénních šetření na inventarizačních plochách byla v měsíci listopadu 2013 zpracována a statisticky vyhodnocena pracovníky firmy IFER, s.r.o.. Mezi podstatné výsledky z hlediska zpracování LHP bylo vyhodnocení celkových zásob dřeva pro každý zmapovaný typ vývoje lesa s tolerovanou chybou do 10% (za LHC do 5%). Tyto zjištěné údaje byly podkladem pro výpočet celkového etátu a odvození závazného ustanovení LHP – maximální celkové výše těžby pro dané LHC ÚP Modrava.

Koncem února 2014 bude vyhotovený LHP předložen orgánu státní správy lesů – Ministerstvu životního prostředí ČR ke schválení.

9.5.6. Péče o zvěř v roce 2013

Adam Jirsa

Péče o zvěř v roce 2013 probíhala v rámci platného Plánu péče. Zásadním bodem péče o zvěř jelení jsou přezimovací obůrky, kde je zvěř krmena, aby se eliminoval negativní tlak zvěře na les. V roce 2013 se dokončila rekonstrukce obůrky Březová Lada. Byla schválena dotace z operačního programu ŽP na rekonstrukce obůrek Planýrka, Wastl, Čtyřka, Beranky a Rokyta. Vlastní realizace je plánovaná na rok 2014. Honitby nebyly změněny, nájemní období končilo pouze u honitby Chlum. Novou smlouvu uzavřel držitel honitby (honební společenstvo Chlum) s dosavadním nájemcem, Mysliveckým sdružením Zlatá stezka. Režijní honitby Správy a honitba Města Kašperské Hory se nepronajímají. Nájemní smlouva u honitby Chlumský les zatím trvá.

Na jaře 2013 bylo nasčítáno stejně jelení zvěře jako v roce 2012 (999 ks oproti 993 ks v minulém roce). Plán lovu jelení zvěře na rok 2013 byl proto i přes nesouhlas mysliveckých hospodářů režijních honiteb stanoven na 700 kusů odstřelu (bez započtení úhynu), za celou oblast chovu jelení zvěře Šumava. V tzv. Divokém srdci Evropy opět probíhal lov na vymezené části v intervalech, to znamenalo konkrétně první polovina měsíce bez lovu, druhá polovina měsíce s lovem. Celkem bylo za oblast chovu uloveno 731 kusů jelena evropského a 1 kus jelena siky. Do plnění se podle platné legislativy započítává nalezený a zjištěný úhyn, ten k 31. 1. 2014 činil 33 kusů. Plán lovu jelení zvěře byl překročen, při započtení úhynu (obvykle nejvíce je ho zjištěno v březnu a tedy se pravděpodobně ještě zvýší) cca o 10 %. Mimo jelena evropského byl v roce 2013 uloven 1 jelen sika, v honitbě ÚP České Žleby, což je v této oblasti podruhé.

Srnčí zvěř je lovena pouze v honitbách Chlumský les, Povydrí, Chlum, ÚP Borová Lada a ÚP České Žleby. Počet ulovené zvěře srnčí byl za území 28 234 ha velmi nízký - celkem 39 kusů, zjištěný úhyn k 31. 1. 2014 je 35 kusů. Stavy srnčí zvěře se významně nemění, rys ostrovid, její nejvýznamnější predátor, je pomáhá držet na vcelku konstantní úrovni. Péče o srnčí zvěř v době nouze není na území Národního parku Šumava nijak rozsáhlá, několik srnčích krmelců v okolí obcí a případné „návštěvy“ přezimovacích obůrek. Ty ale srnčí zvěř více využívá až při velmi tuhých zimách.

Lov divokých prasat se snížil proti historickému maximu z roku 2012 asi o třetinu. Převážně je lovena mladá zvěř, selata a lončáci. Mezi ulovenými kňoury je výjimečně i trofej ohodnocená bronzovou

medailí. Předávání vzorků ke zjištění množství radioaktivity ve zvěřině bylo na základě mimořádného opatření KVS rozšířeno z honiteb ÚP Prášily a ÚP Srní ještě na honitbu ÚP Stožec. Každý ulovený divočák z uvedených honiteb musí být vyšetřen na přítomnost radioaktivního Cesia – 137. Pokud jsou zjištěné hodnoty nadlimitní, nad 600 Bq/kg, je takový ulovený divočák likvidován v kafilerii.

Za rok 2013 bylo v honitbách na území NP Šumava uloveno (stav k 31. 1. 2014):

Jelení zvěř	732 ks (jelen – 131 ks, laň – 223 ks, kolouch – 377 ks, sika -1 ks, úhyn – 33 kusů)
Srnčí zvěř	39 ks (srnec – 31 ks, srna – 3 ks, srnče – 5 ks, úhyn – 35 kusů)
Černá zvěř	264 ks (kňour - 8 ks, bachyně – 9 ks, lončák – 65 ks, sele – 182 ks)
Liška	194 ks
Kuna	28 ks
Jezevec	10 ks
Straka	16 ks

Hustota tetřeví populace zůstává na úrovni posledních pěti let, to je 200 až 250, přesně 229 kusů sčítaných v roce 2013. Počty tetřívků klesly pod 100 jedinců za celý NP, nasčítáno bylo v březnu 76 jedinců. Od roku 2009 je pro všechny honitby vymezena oblast chovu tetřevovitých, což znamená mimo jiné lov predátorů jako kuny, jezevec, divoáci, po celý rok.

Telemetrie jelení zvěře pokračovala pouze sběrem dat na již nasazené obojky a znovu nasazením tří obojků na jeleny v jižní části. Data budou vyhodnocena po jejich sundání.

Na území NP byl zahájen a probíhal projekt telemetrie černé zvěře pomocí technologie GPS. Je to vůbec první takový projekt na území ČR, realizaci provádí lesnická fakulta Vysoké školy zemědělské v Praze. Divoká prasata byla lákána do odchyťových zařízení a po imobilizaci tamtéž označena a vybavena obojkem. Odchyt nebyl proti očekávání jednoduchý. Ani v nepříznivých zimních podmínkách se divočákům do odchyťových zařízení nechtělo. Nakonec bylo na kňoury a bachyně nasazeno pět obojků, které sbírají data.

Zástupce Správy NP a CHKO Šumava se účastní přeshraničních projektů a samozřejmě k nim zaměřených seminářů. V roce 2014 to byl např. bobr, tetřívek, černá zvěř a tradičně jelení zvěř.

Správa má své zastoupení i v mezinárodní skupině pro jelení zvěř (ČR, Bavorsko a Horní Rakousko), která tentokrát jednala o přeshraničním projektu telemetrie jelení zvěře v oblasti Neureichenau - Vltava.

Sumář lovu v NP Šumava (stav k 31. 1. 2014)

Úp		Jelení zvěř										Srncí		Černá zvěř					
												Úhyn	úhyn	lov	Kňour	Bachyně	Lončák	Sele	Celkem
		I	II	III	jelen	laň	kolouch	holá	Celkem	Úhyn	úhyn	lov				♂	♀	♂	♀
Prášily																			
	Plán	12	6	3	21	26	31	57	78										
	Lov	12	4	1	17	15	29	64	81	5	5		2	8	5	9	9	33	
Srní		16	6	5	27	54	54	108	135										
	Lov	21	4	6	31	49	51	136	167	8	1	1	1	5	4	11	7	28	
	Plán	11	5	3	19	26	32	58	77										
Modrava		10	1	2	13	29	21	72	85			1	1	2	1	8	9	21	
	Plán	15	7	5	27	46	49	95	122			30							
	Lov	11	8	1	20	39	46	109	129	2	5	5	2	1	4	8	5	28	
Borová Lada		11	5	4	20	33	37	70	90			26							
	Lov	7	5	3	15	28	26	69	84	11	5	12		3	5	24	20	52	
	Plán	13	4	2	19	31	32	63	82										
Stožec		4	5	1	10	27	16	58	68	3	1		3	4	4	2	2	19	
	Plán	78	33	22	133	216	235	451	584			56						0	
	Lov	65	27	14	106	187	189	508	614	29	17	18	7	26	27	59	55	181	
Chlumský les		6	3	1	10	10	10	20	30	1		4							
	Lov	2	1	1	4	8	5	21	25	2	13	2	1	2	3	5	11	16	38
	Plán	2	1	1	4	3	3	6	10			15							
Chlum		2	1	1	4	4	3	10	14		5	11		4		5	5	14	
	Plán	11	6	6	23	31	22	53	76			19							
	Lov	6	6	5	17	24	17	61	78	2		8				16	15	31	
Povydří		97	43	30	170	260	270	530	700			94							
	Plán	75	35	21	131	223	214	600	731	33	35	39	8	9	33	91	91	264	

Sumář lovu v NP Šumava 1999 - 2010

	Jelení zvěř							Srnci				Černá zvěř				Celkem			
	I	II	III	jelen	laň	kolouch		holá	Celkem	Úhyn	úhyn	lov	Kňour	Bachyně	Lončák		Sele		
						♂	♀								♂			♀	♂
Rok 2010 Lov	53	22	6	81	188	180	147	515	596	46	26	34	11	8	52	55	79	62	267
Rok 2009 Lov	69	25	7	101	169	134	140	443	544	29	34	27	9	0	18	15	40	36	118
Rok 2008 Lov	44	21	2	67	150	121	155	426	493	30	22	30	5	6	49	34	76	90	260
Rok 2007 Lov	50	23	3	76	162	133	131	426	502	14	23	13	2	4	33	31	66	58	194
Rok 2006 Lov	40	29	5	74	164	100	95	359	433	63	48	8	2	9	12	11	11	10	55
Rok 2005 Lov	68	26	4	98	206	170	141	517	615	73	70	43	6	8	16	20	43	47	140
Rok 2004 Lov	67	20	7	94	231	133	141	505	599	47	69	0	12	8	75	65	84	86	330
Rok 2003 Lov	62	21	6	89	239	140	148	527	616	28	35	0	10	5	20	19	31	16	101
Rok 2002 Lov	69	21	4	94	270	174	165	609	703	40	48	0	11	9	43	51	88	110	312
Rok 2001 Lov	75	26	2	103	338	184	169	691	794	56	41	0	3	3	44	52	66	59	227
Rok 2000 Lov	67	18	5	90	279	170	177	626	716	40	24	0	6	7	46	43	84	75	261
Rok 1999 Lov	105	25	9	139	360	203	209	772	911	51	44	0	11	5	29	23	38	40	146

9.6. Zoologický program

Miloš Juha

9.6.1. Sruby pro pozorování jelena evropského

Sruby na pozorování jelena evropského, v rámci přezimovacích obůrek, si každoročně nachází takové množství návštěvníků NP Šumava, že je poměrně složité vyhovět celému množství. V roce 2013 se podařilo připravit další pozorovací srub pro zimní pozorování v těsné blízkosti přezimovací obůrky na Špičáku u Borových Lad. Pozorovací sruby stále více splňují velké očekávání dětských i odborných účastníků, kterých každoročně přibývá. V minulém roce přímo před očima diváků shodil parohy jeden z nejsilnějších jelenů na Šumavě.

9.6.2. Ekologické centrum – stanice pro handicapovaná zvířata Klášterec

Záchranná stanice zahájila svojí činnost na počátku roku 2012. Po dvou letech našeho působení jsme se stali trvalým členem Národní sítě záchranných stanic organizované v rámci ČSOP. Na stanici pracují dva zaměstnanci Správy NP a CHKO Šumava. Ekologické centrum stanice pro handicapovaná zvířata Klášterec je předmětem zájmu mnoha médií včetně televize s pořadem „Chcete mě“. Opodstatněnost vybudování a provozování stanice na území národního parku byla prokázána opakovanými úspěchy včetně zahraničních exkurzí specializovaných organizací na ochranu ptactva.

Během vegetační sezóny se zaměstnanci zabývali záchranou handicapovaných živočichů, ale i ekologickou výchovou, kdy stanici navštívilo opět více návštěvníků včetně odborných exkurzí.

Největší podíl pacientů stanice byl z řad ptáků a především sov, které se dostaly do kolize s dopravními prostředky. Záchrana rysa ostrovida sraženého automobilem proběhla tak úspěšně, že se u něj neprojevuje žádná pohybová vada a jeho výběh vyžaduje rozšíření. Mnohočetné zlomeniny zadních končetin jsou již minulostí.

9.6.3. Informační centrum – soví voliéry Borová Lada

Informační centrum - soví voliéry Borová Lada bylo slavnostně otevřeno počátkem května 2013. Před slavnostním otevřením byla expozice doplněna o celou řadu místních druhů sov, které byly v jednotlivých voliérách až do konce září. Od počátku května do konce září jsou soví voliéry otevřené pro návštěvníky NP. Návštěvnost voliér byla v roce 2013 naprosto rekordní a za pětiměsíční období dosáhla k 53 tisícům obdivovatelů. V rekordní dny navštívilo soví voliéry cca 1200 turistů. Po prvním roce jsme upravovali jednotlivé voliéry tak, aby vyhovovaly co nejvíce všem vystavovaným sovám. Prostor voliér je tak rozsáhlý, že je možné počet sov libovolně doplnit. Po ukončení sezóny byl celý areál zazimován, včetně stažení krycích sítí. Všechny sovy jsme převezli k zimování do záchranné stanice v Klášterci. Těsně před koncem sezóny došlo k nevysvětlenému úhynu sýců rousných, pravděpodobně to souviselo s likvidací myši v přilehlých obydlích, které je před zimou vždy intenzivnější.

9.6.4. Návštěvnická centra Kvilda a Srní

Po rozhodnutí o přidělení 90% dotace ve výši cca 165 mil. Kč byl vybrán administrátor výběrových řízení a výběr dodavatelů stavebních prací pro obě návštěvnická centra byl dokončen na podzim 2013. Po té byly na Státní fond životního prostředí doloženy požadované doklady pro rozhodnutí k přidělení dotace a celý mimořádně složitý proces pro získání dotace byl dokončen před koncem roku 2013. Na základě uzavřených smluv s jednotlivými dodavateli bylo dodavatelským firmám 7. 11.

2013 předáno staveniště. Stavby budou zahájené na jaře 2014 s předpokládaným termínem dokončení v polovině roku 2015.

9.6.5. Rybí líheň

Na základě rozhodnutí MŽP, ze dne 20. 2. 1995 převzala Správa NP a CHKO Šumava celkem 6 pstruhových revírů od US ČRS Plzeň a České Budějovice. Revíry Otava (Čeňkovo píla - Rejštejn) a Teplá Vltava (železniční most Volary - Černý Kříž silniční most Želnavá - Nová Pec) na území NP Šumava zůstaly v užívání ČRS.

Po jejich převzetí bylo Správě NP Šumava umožněno hospodařit šetrněji a zároveň omezit rybářský tlak ve všech revírech NP a CHKO Šumava. Hlavním cílem je dosáhnout přírodní, druhové a věkové rovnováhy rybích společenstev s co nejmenším vlivem člověka.

9.6.6. Produkce rybích násad

Jedním z dílčích úkolů rybářského hospodaření Správy NP a CHKO Šumava je plnit úkoly v zarybňování, které jsou dány zarybňovacím plánem MŽP pro každý rybářský revír NPŠ. K tomuto účelu slouží rybí líheň, která byla vybudována v Borových Ladech v roce 1998. V roce 2013 byla dokončena stavba VII. rybníka na odchov generačních ryb pstruha potočního. V prosinci byla stavba zkolaudována.

Těžiště produkce rybí líhně je v chovu původních rybích druhů. Od roku 2009 je Správa NP a CHKO Šumava zařazena do Národního programu jako vlastník genetického zdroje zvířat – chov původní „šumavské“ populace pstruha obecného (*Salmo trutta*) – forma potoční (fario) v Rybí líhni Borová Lada. V roce 2012 jsme obdrželi z tohoto programu dotaci ve výši 135 tisíc Kč.

Množství odchovaných a vysazených ryb v roce 2013 je uvedeno v následujícím přehledu:

Druh ryby	revíry NP	Prodej (ČRS, soukromí zájemci)	Sa:
pstruh obecný potoční, plůdek	60 000	40 000	100 000
lipan podhorní, jikra	-	90 000	90 000
lipan podhorní, plůdek	-	80 000	80 000
lipan podhorní, roček	2 000	-	2 000
mník jednovousý, roček	1 200	-	1 200
střevle potoční	1 200	-	1 200
pstruh duhový, roček		1 850	1 850
siven americký, roček		6 850	6 850
tržní ryba (Pd+Si)		249 kg	249

Rybí násady nepůvodních druhů ryb slouží jako přirozená potrava pro generační pstruhy obecné. Část byla prodána mimo území NP Šumava. Do revírů Správy NP a CHKO Šumava se nevysazují.

9.6.7. Zarybňování

V NPŠ je vyčleněno celkem šest rybářských revírů o celkové délce toku 84 kilometrů.

Výkon rybářského práva je možný na 4 revírech (Křemelná, Teplá Vltava, Řasnice a Studená Vltava) v celkové délce 41,2 km. Chráněné rybí oblasti jsou vyhlášené na zbývajících délkách revírů tj. 42,8 km.

Mezi hlavní druhy ryb vyskytující se ve vodních tocích na území NPŠ patří pstruh obecný, lipan podhorní, mník jednovousý, střevele potoční, vranka obecná a mihule potoční. Účelem zarybňování v NPŠ je posílení populací původních, v ekosystému žádoucích druhů ryb. Od roku 2009 je schválen nový plán zarybňování s ohledem na dobré výsledky monitoringu v našich revírech provedený v roce 2008. Celkově se snižuje zarybňování pstruhem obecným, a naopak se navyšuje lipan podhorní, střevele potoční. Naším cílem je dosahovat přirozené rovnováhy rybích společenstev – druhově i věkově.

Množství ryb podle jednotlivých druhů vysazených v roce 2013

Rybářský revír	Pstruh plůdek	Lipan roček	Mník roček	Střevele 3r+
Křemelná	15 000	500	300	300
Vch. kanál	8 000			
Vydra				
Vltava Teplá	12 000	500	300	300
Vltava Studená	15 000	500	300	300
Řasnice	10 000	500	300	300
CELKEM	60 000	2 000	1 200	1 200

9.6.8. Lov na udici

Lov na udici je v NPŠ nasměrován k redukci nepůvodních druhů ryb, u nichž je i snížena nejmenší lovná míra (pstruh duhový, siven americký). Všechny původní ušlechtilé druhy ryb jsou vráceny zpět do vody, protože od roku 2007 se uplatňuje ve všech revírech obhospodařovaných NPŠ metoda lovu „Chyt a pust“ na háčky bez protihrotů.

Soupis úlovků za rok 2013

	Křemelná	Řasnice	Teplá Vltava	Studená Vltava	CELKEM	poznámka
pstruh potoční	2334	7	247	455	3043	vrácen zpět
lipan podhorní	6	4	3	105	118	vrácen zpět
siven americký				8	8	
pstruh duhový	2		3		5	
jelec proudník.				57	57	
ouklej				42	42	
štika obecná				1	1	
Počet vycházek	116	24	43	68		
Úlovek/vycházka	20	1	6	10		

9.6.9. Vzdělávání a propagace

Management rybářství Správy NP a CHKO Šumava není směřován pouze na péči o společenstva vodních organismů a plnění zarybňovacích povinností. Zahrnuje program vzdělávání a propagace rybářské problematiky NPŠ pro odbornou i širší veřejnost. V rámci tohoto programu bylo v roce 2013 na rybí líhni realizováno 18 odborných exkurzí, které navštívilo 389 osob. Pro veřejnost bylo provedeno 31 prohlídek s výkladem o celkovém počtu 1 554 osob. Celkem se jednalo o 49 akcí s počtem 1943 osob.

10. Ekonomický odbor

10.1. Ekonomické oddělení

Martin Roučka

Správa NP a CHKO Šumava (dále jen „Správa“) je zřízena Ministerstvem životního prostředí jako příspěvková organizace. Základním účelem Správy je ochrana přírody na území Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava. Správa plní úkoly vyplývající z platných právních předpisů (Nařízení vlády České republiky č. 163/1991 Sb., zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění a jeho prováděcí vyhlášky č. 395/1992 Sb.). V souladu s těmito předpisy zajišťuje Správa i hospodaření na lesním půdním fondu v NP Šumava a od 1. 5. 2004 začala zajišťovat realizaci soustavy Natura 2000.

Rozhodnutím ministra životního prostředí č. 15/98, č. j. M/3406/98 ze dne 26. 10. 1998, došlo k zásadní změně ve zřizovací listině Správy. S účinností od 1. 1. 1999 byla upravena zřizovací listina tak, že veškerá činnost Správy byla zařazena do činnosti hlavní (v hospodářské činnosti zůstala pouze hostinská a restaurační činnost a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje).

Výše uvedená změna měla vliv na plátcovství DPH. V roce 1999 byla Správa od DPH osvobozena, od roku 2000 bylo Správě plátcovství DPH zrušeno. Dle § 25 odst. 2 starého zákona o DPH byla u subjektů, jako je Správa, plnění prováděná v rámci hlavní činnosti považována za osvobozená od daně. Výnosy z hlavní činnosti se nezapočítávaly do obrátu pro povinnou registraci plátců. Od 1. května 2004 nabyl účinnosti nový zákon o DPH (zákon č. 235/2004 Sb.), který však již pro uplatňování daně z přidané hodnoty nerozlišuje zařazení činností do hlavní nebo hospodářské činnosti, ale zabývá se tím, zda subjekty vykonávají veřejnou správu nebo zda vykonávají také ekonomickou činnost.

Na základě ústních jednání s pracovníky MŽP a stanoviska MŽP č.j. 1328/320/04 k plátcovství DPH se Správa registrovala (v souladu s tímto stanoviskem a novým zákonem o DPH) jako plátce DPH. Měsíčním plátcem DPH se Správa stala od 1. 8. 2004.

Odbor vnitřní správy tvoří oddělení ekonomické, oddělení informatiky a GIS, oddělení správy majetku a výroby a dílna Kašperské Hory.

Mezi hlavní cíle odboru patřilo v uplynulém roce zajistit dostatek finančních prostředků pro realizaci stávajících i nových projektů Správy, a to hlavně z dotačních zdrojů. Pro tento úkol byl přijat nový zaměstnanec, který aktivně vyhledává dotační programy a zpracovává související agendu.

Úkolem odboru vnitřní správy je zajištění bezproblémového fungování ostatních útvarů Správy NP a CHKO Šumava.

10.1.1. Hospodaření Správy v roce 2013

Do výše hospodářského výsledku se promítly zejména následující skutečnosti a faktory:

<i>Hospodářský výsledek</i>	<i>v tis. Kč</i>
z hlavní činnosti	30 231 225,34
z jiné činnosti	152 707,53
Celkem k 31. 12. 2013	30 383 932,87

„+“

- financování značné části výkonů formou dotací (programového financování a podobně)
- velmi dobré zpeněžení prodané dřevní hmoty z důvodu kvalitní politiky prodeje dřeva a navyšování % prodejů přes aukce
- důsledná práce se všemi druhy nákladů s cílem zefektivnit činnost organizace, ale neomezovat její hlavní činnost
- úspory v provozních nákladech dosažené vnitřními poptávkovými řízeními, výběrovými řízeními či tzv. „minitendry“ na práce v lese
- aktivace výsadby schopných sazenic na sklad

„-“

- nárůst cen zdrojů
- začlenění Správy NP a CHKO Šumava do Integrovaného záchranného systému (IZS) a s tím spojené náklady na její zřízení a vybavení

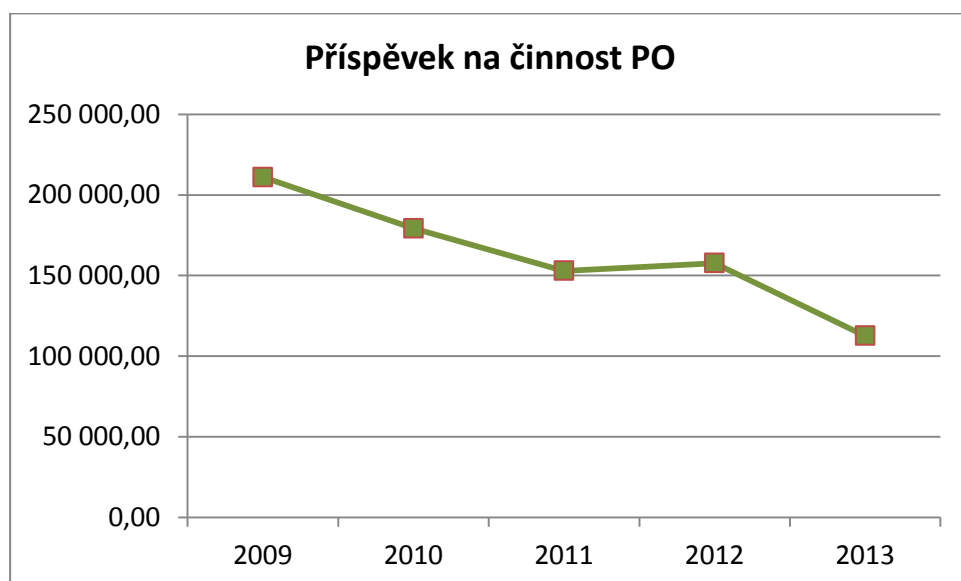
Hospodaření Správy v roce 2013 je zachyceno v níže uvedené tabulce (v Kč)

TRŽBY A OSTATNÍ VÝNOSY	217 331 738,53	559 298,65	217 891 037,18
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	205 610 072,96	484 107,44	206 094 180,40
Tržby za prodej zboží	2 429 643,57	75 191,21	2 504 834,78
Tržby z prodeje majetku a materiálu	1 009 936,61	0,00	1 009 936,61
Ostatní	5 158 111,43	0,00	5 158 111,43
Zúčtování fondů (648)	0,00	0,00	0,00
z toho : Fond odměn (911)	0,00	0,00	0,00
Fond rezervní (914)	0,00	0,00	0,00
Fond reprodukce (916)	0,00	0,00	0,00
Jiné ost.výnosy (649)	3 123 973,96	0,00	3 123 973,96
PROVOZNÍ DOTACE (67x)	180 205 184,46	0,00	180 205 184,46
<i>v tom:1) od zřizovatele</i>	172 701 581,02	0,00	172 701 581,02
z toho: příspěvek na činnost PO	112 610 000,00	0,00	112 610 000,00
institucionální na VaV		0,00	0,00
účelové na VaV		0,00	0,00
PPK	3 800 000,00	0,00	3 800 000,00
ISPROFIN	5 899 249,99	0,00	5 899 249,99
mimorozpočt. (ISPROFIN	34 984 544,03	0,00	34 984 544,03
aj.)			
ostatní (újmy) (671600)	15 358 367,00	0,00	15 358 367,00
příspěvek na hospodaření v	49 420,00	0,00	49 420,00
lesích			
od poskyt. jiných (limitkou)	0,00	0,00	0,00
2) od poskytovatelů jiných (ze SR)		0,00	0,00
z toho: na VaV	0,00	0,00	0,00
3) prostředky z rozpočtu ÚSC	300 000,00	0,00	300 000,00
z toho: na VaV	0,00	0,00	0,00

4) prostř.od příjemců účel.podpory	0,00	0,00	0,00
z toho: na VaV	0,00	0,00	0,00
5) prostř.mimo SR (SFŽP)	3 886 944,22	0,00	3 886 944,22
6) prostředky ze zahraničí	273 899,22	0,00	273 899,22
7) transferový podíl	3 042 760,00	0,00	3 042 760,00
VÝNOSY CELKEM (6)	397 536 922,99	559 298,65	398 096 221,64
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	30 231 225,34	152 707,53	30 383 932,87
NÁKLADY CELKEM (5)	367 305 697,65	406 591,12	367 712 288,77
Spotřeba materiálu a energie(+558)	39 733 772,76	10 975,84	39 744 748,60
Služby	150 450 017,79	2 850,00	150 452 867,79
Aktivace	-10 129 480,00	0,00	-10 129 480,00
Změna stavu zásob	3 664 099,34	0,00	3 664 099,34
Osobní náklady celkem	110 391 191,00	0,00	110 391 191,00
Odpisy hmot. a nehmot. inv. majetku	31 502 360,00	352 848,00	31 855 208,00
Daně a poplatky	11 248 353,60	719,00	11 249 072,60
Ostatní náklady	30 445 383,16	39 198,28	30 484 581,44
Průměrný ev. počet zaměstnanců přepočt.	262,97	0,00	262,97
Vyplacené mzdové prostředky celkem	81 003 779,00	0,00	81 003 779,00
v tom: 1. Fond odměn		0,00	0,00
2. Limit mzdových prostř.celkem	81 003 779,00	0,00	81 003 779,00
v tom: prostředky na platy	77 923 108,00	0,00	77 923 108,00
OON	3 080 671,00	0,00	3 080 671,00

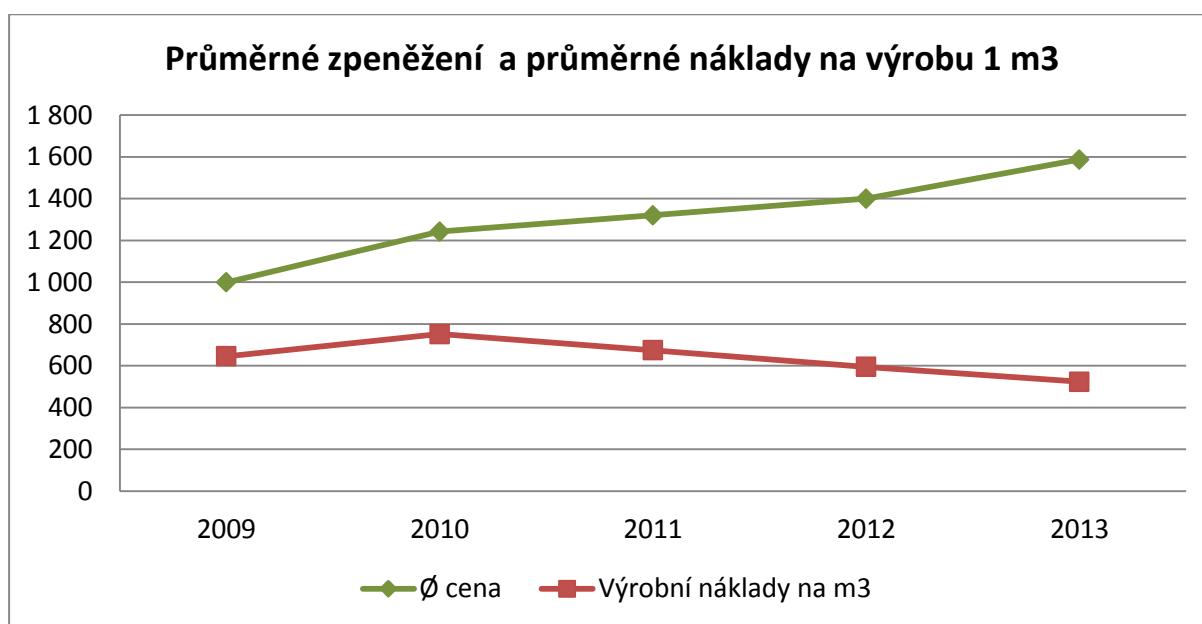
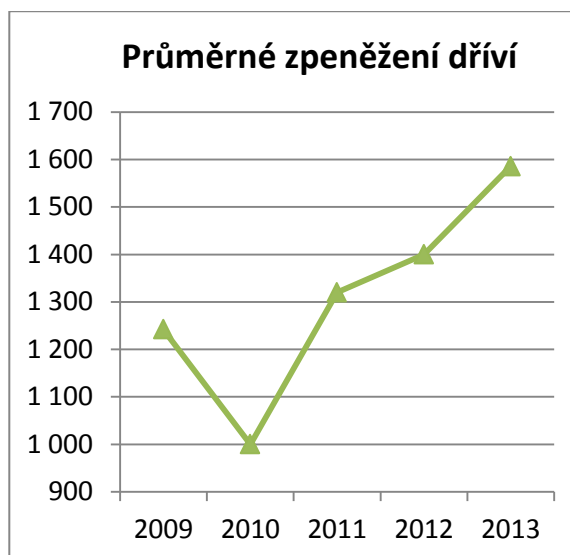
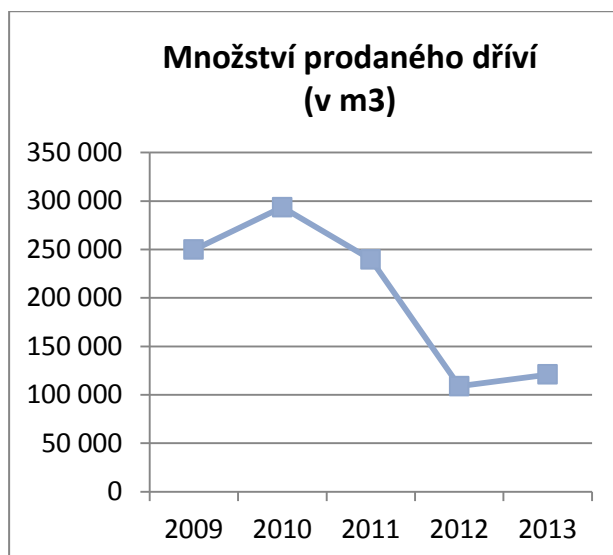
Vývoj provozních dotací za posledních 5 let (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
PROVOZNÍ DOTACE (671)	287 911,04	229 200,00	216 866,34	234 494,42	180 205,18
z toho: příspěvek na činnost PO	211 067,97	179 268,00	152 887,82	157 645,00	112 610,00

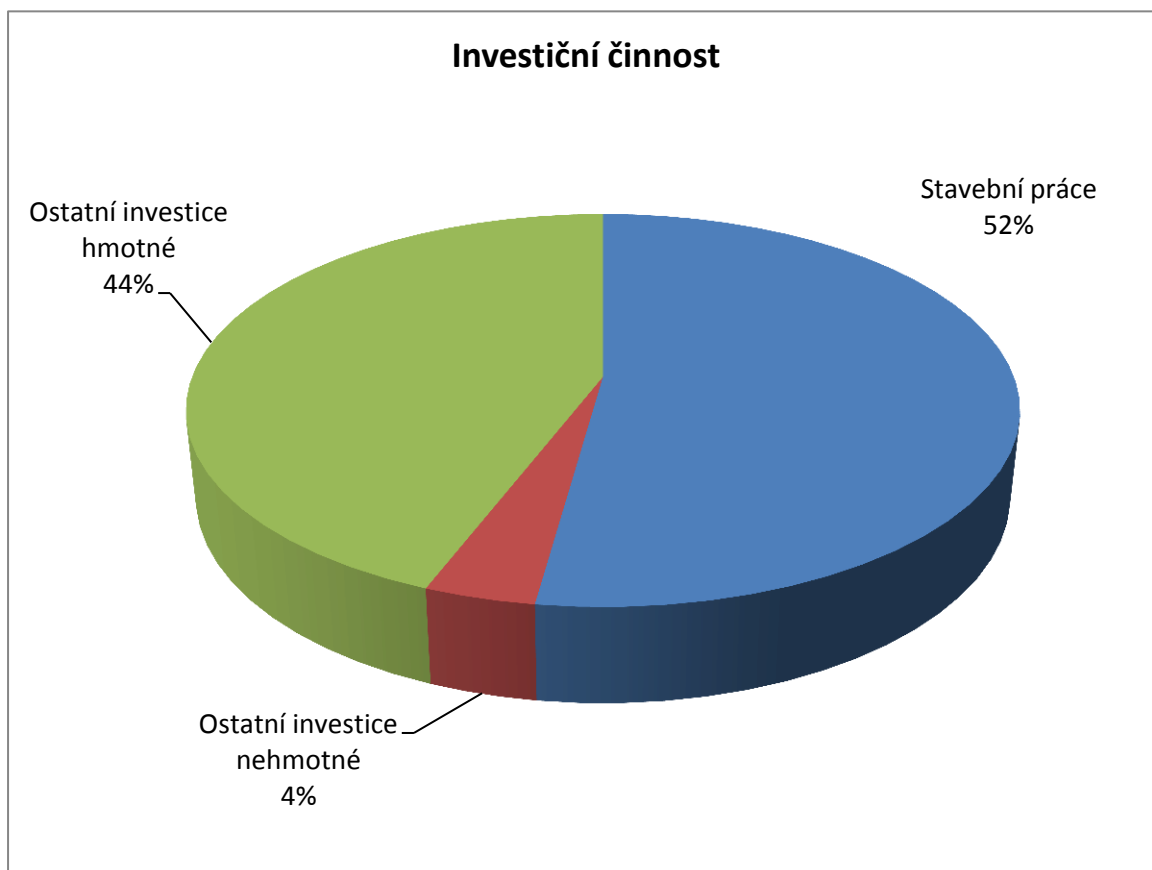
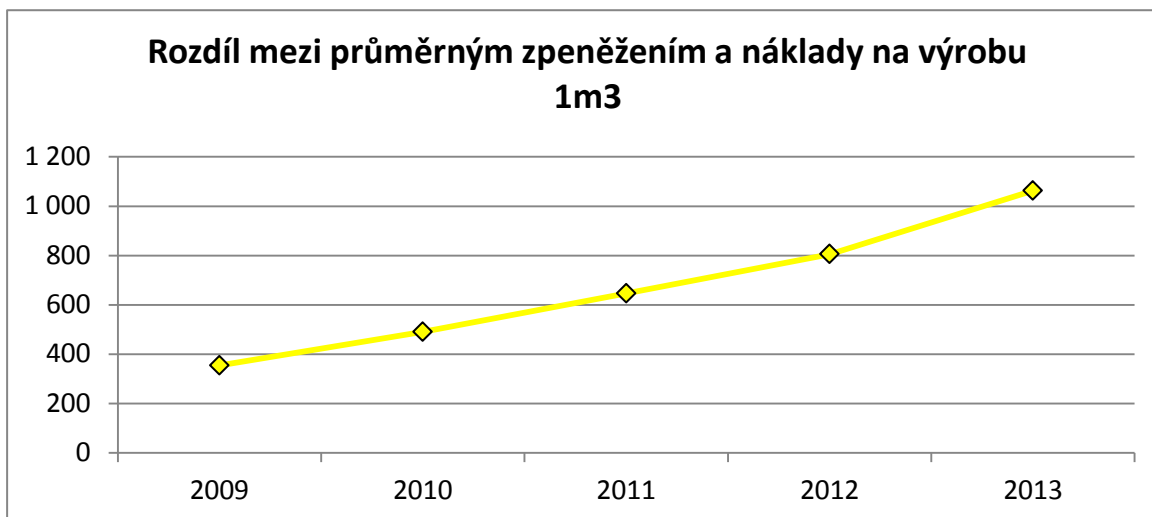
Přehled prodeje dříví

rok	2009	2010	2011	2012	2013
množství v m3	249 732	293 500	239 642	108 831	120 838
prům. zpeněžení	1 242	1 000	1 320	1 400	1 586
aukce v m3	0	0	1 005	10 523	22 047
% aukcí z celkového prodeje	0	0	0,42	9,67	18,25

Investiční činnost Správy NP a CHKO Šumava (v Kč)

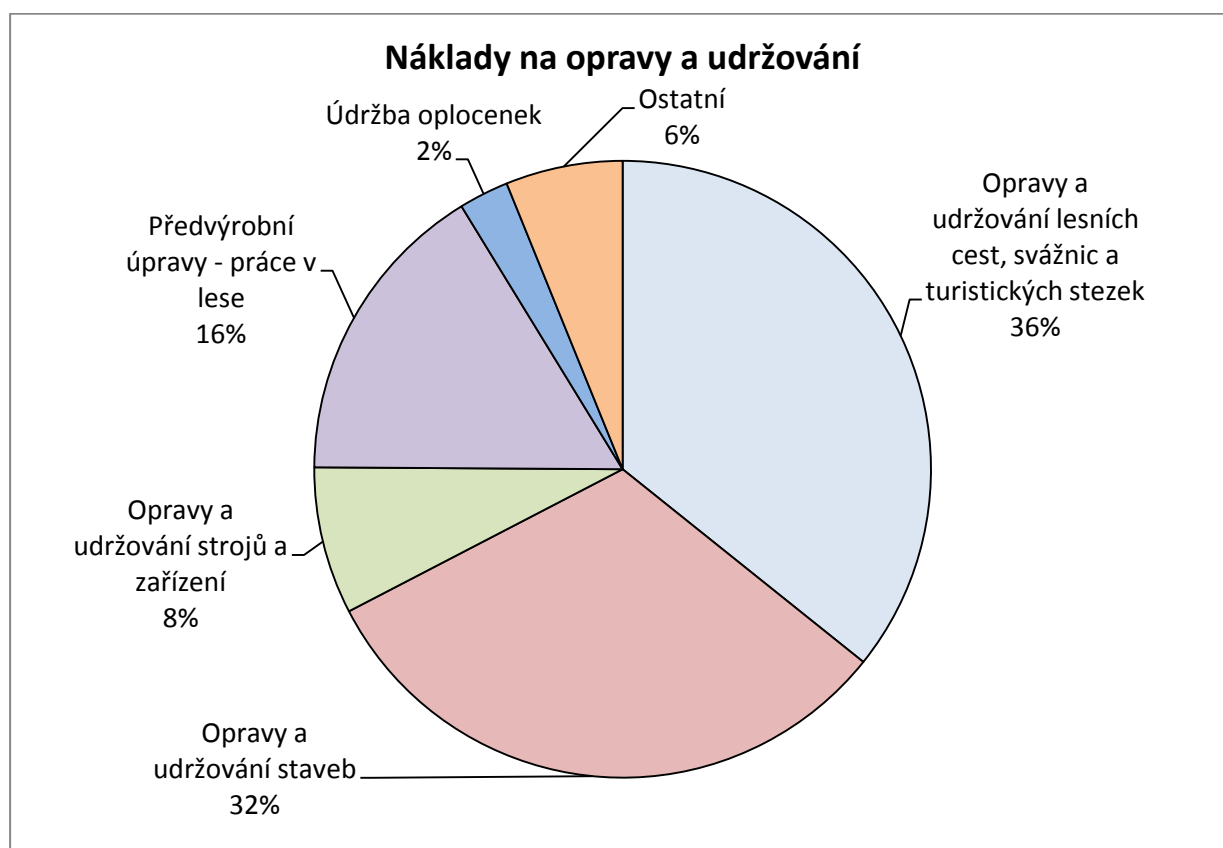
Ve sledovaném období činily investiční výdaje celkem 71.205.241,17 Kč. Z toho 37.167.276,14 Kč představují stavební práce, 31.404.529,- Kč ostatní investice hmotné a 2.633.436,- Kč ostatní investice nehmotné.

Investiční akce 2009-2013 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013
INVESTIČNÍ PRÁCE A DODÁVKY	90 076	53 913	68 306	19 089	71 205
stavební práce	68 820	40 425	55 714	14 315	37 167
ostatní investice hmotné	15 036	6 709	8 576	4 313	31 405
ostatní investice nehmotné	6 220	6 779	4 016	461	2 633

V roce 2013 byly vynaloženy náklady na opravy a udržování (účet 511) v celkové výši 42.046.784 Kč. Náklady na opravy a udržování na účtu 511 jsou tvořeny opravami a údržbou lesních cest, svážnic či turistických stezek, na něž bylo vynaloženo celkem 15.029.712,10 Kč. Významnou položkou jsou ve sledovaném období rovněž náklady na opravy staveb ve výši 13.301.592,82 Kč či opravy strojů a zařízení v objemu 3.245.657,08 Kč.

	2009	2010	2011	2012	2013
Opravy a udržování	41 890 459	43 148 686	36 396 114	15 984 835	42 046 784
Z toho: opravy lesních cest, svážnic, turistických tras	24 807 868	19 972 052	19 157 721	7 596 970	15 029 712

10.2. Správa majetku a výroby

10.2.1. Opravy cest

Rok 2013 byl rokem zvýšené pozornosti opravám cest na území NP Šumava a byla této otázce věnována větší pozornost. Byly provedeny celkové opravy povrchů cest a to jak asfaltových tak převážně prašných a to za více jak 10 milionů korun.

Z největších oprav je třeba zmínit části asfaltové cesty z Modravy na křižovatku pod Tříjezerní slatí. V plánu je pokračovat s touto opravou dále.

Opravy cest byly realizovány na všech našich územních pracovištích a je třeba připomenout, že se podařilo v roce 2013 získat dotace na opravy dvou cest a to Koňská a Lapka na ÚP Borová Lada prostřednictvím SZIF ve výši 50%.

Bohužel se nám nepodařilo dokončit opravy čtyř cest a jejich dokončení bylo přesunuto na jaro 2014.

Jako každý rok se neprováděly jen celkové opravy povrchů cest, ale i pomístné opravy výtluků a poškození části úseků a drobné havarijní opravy cest a to v hodnotě 1,3 milionu.

Je nutno také zmínit i opravy povrchů cest po přivalových deštích začátkem června. Tyto opravy si vyžádaly celkové náklady 2,4 milionu korun.

Ve spolupráci s jiným oddělením jsme se také podíleli při stavebních pracích na obnově lávky Černý kříž a lávky přes Roklanský potok na Modravě.

10.2.2. Investiční akce a stavební opravy

Snahou Správy NP a CHKO Šumava bylo oživení místa původní hájenky na Březníku.

Projekt řešil stavební úpravy bývalé myslivny tak, aby místo nabídlo dostatek zázemí příchozím turistům. Stavební a provozní změny řešily zvětšení a zkvalitnění občerstvení a služeb v přízemí, zformování informačního střediska do jednotného celku, optimalizace hygienického zázemí i v podkroví části objektu a optimalizace zázemí pro personál infocentra a restaurace.

Vzhled hájenky (fasády, střechy) zůstal zachován.

Pro úpravy dispozic dle plánovaného záměru byly provedeny bourací práce především vnitřních dělících stěn z důvodu rozšíření provozu kuchyně, restaurace a hygienického zázemí pro hosty - občerstvení původní 45 m² rozšířeno na 147 m².

Jako další stavební akce je možno zmínit přestavbu hájenky Jelení vrchy a to horního patra, kde se provedla přestavba na dva apartmány. Další stavební úpravy byly v návaznosti na projekt „Koně v NP Šumava „ a to v modernizaci stájí pro koně a to na ÚP Srní a ÚP Borová Lada – rota.

10.2.3. Realizace staveb a projektů v roce 2013

Vyhlídky

- vyhlídka **Kamenná Hlava – České Žleby**
 - u turistické trasy České Žleby – Strážný
 - Dřevěná vyhlídka s výhledem na Stožecko a okolí
- vyhlídka **pod Kamennou Hlavou**
 - u turistické trasy Kamenná Hlava – Krásná Hora
 - dřevěná vyhlídka s výhledem na Německo a Luzný

- vyhlídka **Kamenné moře – Plešné jezero**
 - u turistické trasy České Žleby – Strážný
 - dřevěná vyhlídka s výhledem na Stožec a okolí
- vyhlídka **Srní**
 - postavena na turistické trase Velký Bor – Poledník
 - výhled na Srní a okolí

Přístřešky

Výměna celkem 16 kusů jednoduchých přístřešků nad odpočinkovými místy s posezením na území celého NP Šumava.

Cyklotrasa Skelná – Prášilský potok

V rámci projektu - Cyklostezka Gerlova Huť - Nová Hůrka - Prášily – Srní - podpora šetrných forem turismu v území chráněné přírody.

Fotopointy

Celkem je na území NP umístěno 10 fotopointů.

Lávka Černý Kříž

Obnovou lávky a navazující rekonstrukcí štetové cesty Černý Kříž – Dobrá na Šumavě se zlepší dopravní situace v prostoru železničního mostu na trati Černý Kříž – Volary. Tím dojde ke zlepšení bezpečnosti turistů i účastníků silničního a drážního provozu v dané oblasti.

Lávka přes Roklanský potok

Nová víceúčelová stezka v délce cca 120 metrů převede turistický provoz z místa za mostem u pensionu Modrava, na trasu po pravém břehu Roklanského potoka po bývalých „drátech“. Na novou trasu bude přeložen zimní lyžařský i letní cyklistický a pěší provoz ve směru Javoří Pila a dále. Po nové trase bude moci projíždět rolba pro úpravu stop.

Březník

Projekt řeší stavební úpravy bývalé myslivny tak, aby místo nabídlo dostatek zázemí příchozím turistům. Stavební a provozní změny řeší zvětšení a zkvalitnění občerstvení a služeb v přízemí budovy. Vzhled hájenky (fasády, střechy) zůstane zachován.

Demolice roty Kvilda

Z důvodu dezolátního stavu objektů vojenského útvaru bylo nutné přistoupit k demolici, rekonstrukce nebyla možná. Odstranění stavby okolí prospěje pro budoucí využití pozemku.

Generační rybník Borová Lada

Stavba nového rybníku, který slouží k chovu generačních pstruhů potočních šumavské populace. V budoucnu může také sloužit k invadaci pstruhů. Rozloha je 34 arů.

Revitalizace dolního toku Hučiny v Hornovltavském luhu

Obnova původního koryta Hučiny včetně jeho přirozené dynamiky. Celková obnova vodního režimu na lokalitě a podpora vyššího zasakování (retence) vody v krajině (protipovodňové opatření). Podpora rozmanitosti přirozených vodních biotopů a druhové pestrosti.

Černohorský močál

Navrhovaná opatření umožní nápravu narušeného vodního režimu a zlepšení stavu cenných rašelinišť (prioritní habitaty soustavy Natura 2000) včetně ohrožených společenstev i druhů na ně vázaných. Obnova narušeného vodního režimu odvodněných rašelinišť. Podpora zasakování a zadržování vody v území. Zachování a podpora cenných rašeliništních biotopů a společenstev.

10.2.4. Plány na rok 2014

Vyhlídková plošina Chlum u Volar

Vyhlídková plošina nabízí pohled na celou jižní část Mrtvého luhu se soutokem Teplé a Studené Vltavy, na horizontu výhled lemují vrcholy Stožce, Hvozdu, Perníku a Jelenského vrchu.

Vyhlídková věž Sokol – Antýgl

Pohled na centrální Šumavu.

Návštěvnické centrum Kvilda – zooprogram jelen

V centrech budou prezentovány původní druhy volně žijících zvířat v jejich přirozeném biotopu, reintrodukované, anebo dříve vyhynulé druhy. Centra budou obsahovat několik základních stavebních částí: vlastní návštěvnické centrum, výběhy pro jednotlivá zvířata, pozorovací objekty u výběhů s komunikacemi pro pěší, naučné okruhy (povedou částečně skrz výběhy - někde po visutých lávkách).

Návštěvnické centrum Srní – zooprogram vlk

Budovy návštěvnických center jsou projektovány jako pasivní stavby, budou využívat obnovitelných zdrojů energie jako např. solární, vodní energie a jako záložní zdroje tepelná čerpadla apod.

Budovy IZS Prášily, Modrava, Stožec – požární zbrojnice

Stavba a zařízení technického vybavení, zařízení pro mechanizační prostředky, zázemí pro správce a provoz (zajištění požární bezpečnosti).

Doplnění naučných stezek u obcí Kvilda a Borová Lada

V rámci projektu budou inovovány dvě stávající naučné stezky na Kvildě (NS Po pestrobarevném koberci, 3,6 km) a na Borových Ladách (Klubko vztahů v přírodě, 3,4 km). Jde o pořízení a instalace interaktivních herních a naučných prvků návštěvnické infrastruktury včetně značení a popisu informací o místních významných přírodních prvcích.

Demolice roty Borová Lada

Z důvodu dezolátního stavu objektů vojenského útvaru je nutné přistoupit k demolici části budov – hlavní budova, jídelna, psinec. Budova skladu byla zrekonstruována na konírnu, pro úspěšný projekt Návrat koní na Šumavu.

Cyklostezka Hůrka – Skelná

Lávka Antýgl

Lávka Stožec

Revitalizace Žlebského potoka

Revitalizace rašelinišť na Zhůřském potoce

Revitalizace Uhlíkovského potoka

a další

10.3. Informační systémy a GIS

Lubomír Dvořák

Připravili jsme a vytiskli mnoho map jako přílohy k připravovanému Plánu péče o NP Šumava, souběžně s tím jsme aktualizovali vrstvy související s připravovaným návrhem zákona o Národním parku Šumava (návrhy I. zóny, IIA zóny, III. zóny, cestní síť).

Finalizovali jsme 2 roky trvající přípravu lesního hospodářského plánu na LHC ÚP Modrava.

Každé čtvrtletí po obdržení katastrálních dat jsme provedli konverzi těchto objemných dat do našeho geografického informačního systému. Tato data a analýzy nad nimi provedené slouží pro nesčetné množství rozhodnutí v otázce pozemků.

Pořídili jsme kompletní sadu barevných a spektrozónálních ortofomap pro území NP Šumava.

Již od roku 2006 provádíme každoročně hodnocení stavu lesa ze spektrozónálních snímků.

Aktualizovali jsme mnoho již existujících geografických sad, např. sady týkající se operativního záchranného plánu, dále velmi důležité sady sloužící ochraně přírody (např. při vyhlásování chráněných území, managementová opatření, výskyt chráněných druhů atd.).

Ve spolupráci s informační a strážní službou jsme připravili mapy lyžařských tras pro obce v rámci projektu Bílé stopy, připravili jsme turistické mapy a výškové profily do interaktivních LCD panelů v modernizovaném informačním středisku Kvilda.

Pro projekt Usměrnování cyklistické dopravy v NP Šumava jsme zaměřovali připravované cyklostezky a připravili tiskové mapové výstupy realizovaných i připravovaných cyklostezek.

V průběhu celého roku jsme poskytovali velké množství faktických údajů jako podkladů pro odpovědi na žádosti o informace podle zákona 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Během celého roku jsme provedli tisky map různých měřítek, formátů a velikostí v počtu mnoha set kusů pro různé účely, kromě vlastních geografických výstupů ale také zpracováváme grafické postery a prezentace.

Provedli jsme školení zaměstnanců, kteří pracují s nástroji geografického informačního systému v rámci svého útvaru, a tím pomáhají zlepšit efektivitu práce.

Každoročně se pravidelně setkáváme se studenty místního gymnázia, abychom jim přiblížili aplikaci geografických informačních systémů v praxi.

Účastnili jsme se odborných geografických konferencí a seminářů.

**Správa Národního parku
a Chráněné krajinné oblasti Šumava**

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Vydala: Správa NP a CHKO Šumava

Tisk: Pouze v elektronické podobě

Kontakt: Správa NP a CHKO Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk,
tel.: 388 450 111, e-mail: vimperk@npsumava.cz

Internetové stránky: www.npsumava.cz

© Správa NP a CHKO Šumava 2014

Vydala Správa Národního parku
a
Chráněné krajinné oblasti Šumava v roce 2014
www.npsumava.cz

